

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ నం నవంబరు నెల 16-వ తేది గురువారము } No. 191
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ సత్యభామనందనపుర శాస్త్రీకమాన బహుళ నవమి. } సంచిక ౧౯౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేల
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బొపును, శార్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచేవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

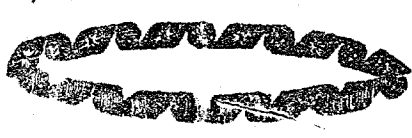
6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు
లేక

249, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

కామలంగారమునకును, మంచి వండిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకసాలపీథి, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

3137

దరఖాస్తును పంపిన ఉచితముగ క్యాటలాగు పంపబడును.

శాస్త్రాక్రమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాయసైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1.0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5.0-0 ఏ. పి. ఖర్చులు వేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0

శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యశ్లోకావతరణ నిలయము,
తిరు త్రిశి, చిత్రావతి

8860

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 6 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుట "జయవశీకరణ" తాయకు 1 కి రూ. 2-0-0. ఏ. పి.
ఖర్చులు. 0-4-0.

వి. కే. శతగోపాచార్యులు, తిరు త్రిశి, చిత్రావతి.

2598

శ్రీ భద్రాచల శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామివారి

శాశ్వతభోగఫండు

4216

తమతమ శక్త్యానుసారం యీ ఫండుతో ద్రవ్యము సమ
ర్పించినవారి సొమ్ము బ్యాంకిలో నిల్వవుచి అందుపైన వచ్చే
వడ్డీతో ప్రతినిత్యము ప్రసాదభోగం చేయించి అది శ్రీవారికి
నివేదన చేసి యాత్రార్థమై వచ్చు భాగవత భుంధమునకు వివి
యోగపర్చబడును. వెల కొంచము. ఫల మధికము.

ఇది శ్రీనివాస సర్కారువారిచే కాంక్షా పొంది
రెండు సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడినది.

అసలు సొమ్ము దేవాలయ మూలనముగా నిలిచియుం
డును. వడ్డీహక్రం నిత్యబోగక్రింద ఖర్చుబడును.

కాన భవన్యత్తలైనవాడు తమతమ శక్త్యానుసారం
ద్రవ్యపహాయము చేయించ వేడుచున్నారు.

శ్రీ భద్రాచలం, } దేవలపల్లి కులశేఖరరావు,
డి 11-10-27. } అమీన్, దేవత్ భద్రాచలం.

వైశ్యా మాడరన్ హోటల్

19, గోవిందప్ప నాయకిన్ వీధి, మదరాసు.

(వైశ్యులకు మాత్రమే)

సౌందర్యమహాలుకు ఎదురు.

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యుల పౌరస్థమునకే ఏర్పాటుచేయబడినది. విక్రీతి కుచిగాను, ఆచారవ్యవహారములకు తగినట్లుండును. ఇచ్చటికి వచ్చినవా రెల్లరును తృప్తి చెందెయ్యున్నారు.
ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి.

3438

ప్రాప్తిటరు, వి. రంగయ్య శెట్టి.

ఏ నగ కావలసినను వెంటనే మా వద్దకు దయచేయుడు!

సవరం బంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చేదము.

1842

ఇదివరలో మావద్ద లావాదేవి చేయుచున్న వారికి మేమేమి విశేషముగా తెలుప నవసరము లేదు.

లేనివారు ఒకడభా బేరముచేసిన తప్పక తృప్తిని బడయగల రని మాకు దృఢ నమ్మకము గలదు.

తంబిలిసామ:
"ఉమ్మిడియార్"

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

{ తెలిపాన్
నెం 2802

నెల్లూరు తుపాను భీకత్వము

సర్వేంటు ఆఫ్ అండియా సంఘ (మద్రాసు) సభ్యులను వి. వెంకటసుబ్బయ్య గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

గత రేపటి నెల్లూరులో జరిగిన నివారణ సంఘ సభలో సర్వేంటును బహిష్కరించిన ప్రకారము జిల్లా యందలి నానా ప్రాంతములలో సహాయకార్యము నొనరించుటగాను చిన్న చిన్న సేవకర్తలను నలుదిక్కులకు పంపుటకు యేర్పాటు గావించబడినది. జిల్లా కో ఆపరేటివు బ్యాంకు యిన సెక్టరీను జెన్నలగంటి రాఘవయ్యగారును సేనున్న 15 మైళ్ల దూర ములోనున్న మైపాడు గ్రామమునకు నెల్లూరుకు మరియొక దిక్కున 15 మైళ్ల దూరములో నేయున్న కోడూరు గ్రామము నకును వెళ్లి సుమారు 12 గ్రామములను జూచినపుడు నిశ్చయించితిమి. జిల్లా ఆఫ్ గ్యూకాఫులకు సప్లయ చేసిన కలరామందు 20 సీసాలును పంపితిమి. గో పాలా చా ర్యు లు గా రి బొమ్మను 2 సీసాలును 4 పానులు బార్లీయును పట్టుకొని 9 వ తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జట్టాబండి మీద నెల్లూరునుండి బయలుదేరితిమి.

2. మొట్టమొదట 5 మైళ్ల దూరములోనున్న నారాయణ రెడ్డి చేరు చేరితిమి. ఈ గ్రామములోని 200 యిండ్లలో 185 యిండ్లు పడిపోయినవియు, 20 పశువులు చనిపోయినవియు, ముఖ్యమైన తోటలకు ప్రాణాపాయము గలుగ లేదనియు, కలరా యిచ్చుట ప్రవేశించలేదనియు తెలిసికొంటిమి. ప్రజలందరూ తమ పడిపోయిన యిండ్లను మర్రామత్తులు గావించుటలో నిమగ్నులయియున్నారు. సుమారు 50 మగ్గులు ధ్వంసమయ్యినవియు నానిని మరల తయారుచేయుటకు రూ. 250 అవసరమనియు తెలిసికొంటిమి. ఇచ్చట బియ్యము దొరకుట కష్టముగానున్నది. కొంచెము బియ్యము రూ. 1-కి 8 కి శేర్ల చొప్పున అమ్మబడినది. నివారణ సంఘముచే నిచ్చుట నొక బియ్యపుడుకాము తెరువ బడినదెడల గ్రామవాసులందుకు సాయపడెదరు.

3. ఇచ్చటనుండి కొత్తూరుకు నడచివెళ్లితిమి. కొత్తూరులో యే నాడులయొక్కయు యెరుకులవారియొక్కయు 80 గుడి సెలను, యితరులకు సంబంధించిన 150 గృహములను పడిపోయినవి. 10 యిండ్లు మాత్రమే దృఢముగా నున్నవి. ఎనమడుగురు మువ్వలను 80 పశువులను మరణించెను. కలరా నులన ఒక్కరు మరణించిరి. సానుకు రూ. 10,000 రాబడి గల కొబ్బరి చెట్టులను యితరులపృథ్వులను నాశనమయ్యెను.

4. పిమ్మట ఇందుకూరు చేరు చేరితిమి. ఇచ్చట కూలిచేసికొని బ్రతుకువారు విశేషముగా నున్నారు. బియ్యము దొరకుట కష్టముగానున్నది. వై. యం. సి. పి. కు సంబంధించిన స్వామిదాసుగారిని కలిసికొంటిమి. వీరిచ్చట నొక కలరాకాలను నిర్బంధ ముద్దేశించియున్నారు. ఇచ్చటను చుట్టుప్రక్కల గ్రామములయందును కలరా విశేషముగా నున్నది. కలరాకాల నిర్బంధములకు రు. 25/ను కోసులకొరకు 10 వెదురు మంచములను 25 కంబళ్లును అవసరమని వారు చెప్పిరి. ఇచ్చట ప్రజాపకు నాశనముగూర్చి సరియగు భోగట్టా లభించినదికాదు. పశువుల కశేబరములు సరిగా పాతి పెట్టబడకపోవుటచే గాలి యం నీరున్న చెడిపోవుచున్నవి. కుళ్లునున్న ఆకలముల పాగులను తీసివేయవలయును. కూలివాండ్రకొరకు బియ్యపు దుకాణముకంటి ఆత్మవసరము. నివారణసంఘము తగు సాయమొనర్చినయెడల గ్రామ సహకార సంఘమువారు బియ్యపు దుకాణము పెట్టి నెల్లూరుపట్టణపు ధర కే విక్రయించుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.

5. రాత్రియగుటచేత మరునాడు (10-11-27) ప్రాతఃకాలమున లేచి మైపాడు గ్రామమునకు బయలుదేరితిమి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలో కలరా చెలరేగుచున్నదని వింటిమి. వేమూరివారి కండ్లిగవద్ద మూడుదినములనుండి యొక పంచమునిశేషము పడియున్నదని తెలిసికొని మా వెంట వచ్చుచుండిన ఇందుకూరు చేరు కొ ఆపరేటివు యూనియను సూపరువైజరగు నుబ్రహ్మయ్యగారిని యా కశేబరము తీయించివేయుటకుగాను పంపితిమి. మరికొంత దూరమున జోన్సులవారి కండ్లిగవద్ద తొమ్మిదిగురు యువతీయను బిల్లును ఇద్దరు బాలికలను తుపాను సమయమున ఒక ఇటుక గోడలయందు తలదాచుకొనియుండిగా మీద గోడపడిచనిపోయినది తెలిసికొంటిమి. ఇచ్చట జనసంఖ్య మొత్తము 50 గనుక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి గారికి సూచన చేసి పంపితిమి. ముఖ్యమంత్రిగారి సూచనలను అనుసరించి ముఖ్యమంత్రిగారి పేటనుండి వచ్చిన సూచనలను అనుసరించుటకు కడుదుఃఖకరముగానున్నది. ఇతడు ముఖ్యమంత్రి గ్రామములో లేకుండెను. మరునాటియుదయము

ము గాగ్రామమునకు వచ్చిజూచువరకి తనయిల్లు కూలిపోయి అందు తనకుటుంబములోని యేడుగురును చనిపోయిపడియుండిరి. ఒక్క మూడు మైత్రము బడికియున్నది. తనకొరకును తనతండ్రికొరకును భిక్ష మెత్తుకొనుచున్నది. నరసాపురమువద్ద 80 పశువులకు పైగా మరణించినవనియు ప్రజావాణివేమయిన జరుగలేదనియు సుమారు 800 బియ్యపుబస్తాలు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవనియు తెలిసికొంటిమి.

6. ఉదయము 10½ గంటలకు మైపాడు చేరుకొంటిమి. ఈ గ్రామములోనున్న 560 యిండ్లలో సుమారు 500 కూలిపోయినవి. ఇండ్లు కూలటవలన ప్రాణాపాయ మేమియు గలుగలేదు గాని ఆరు ఘర్జాంగుల దూరముననున్న సముద్రతీరము నుండి యొక కెరటము పొంగివచ్చి గ్రామమును 3 అడుగులయెత్తు వరకు ముంచివేసినందున 12 గురు యే నాడులు, 5 గురు సులవాండ్రును మునిగి చనిపోయిరి. 1000 పశువులలో సుమారు 1000కు పైగా మరణించెను. కలరా నులన యిద్దరు చనిపోయిరి. మే మచ్చట నుండగా ఒకనికి కలరాతగిలియుండెను. ఇచ్చట గూడ బియ్యము అమృతమునకు లేవు. ఈ గ్రామమున కొందరు నేతగాండ్రున్నారు. వీరి యిండ్లు, మగ్గులు, నూలు బట్టలు పూర్తిగా ధ్వంసమయినవి. ఇతర పనులేవియు చేయజాలరు గనుక వీరు పన్నుపడియున్నారు. వీరికి ప్రత్యేక సహాయము అత్యవసరము. ఇచ్చటి మాలవాండ్రుగూడ ప్రత్యేకముగా సాయము చేయవలసియున్నది. వీరి రెండు పల్లెలను బకింగుహము కాలవ కిరుప్రక్కల నున్నవి. సముద్రమువై పునున్న పల్లెల పూర్వముకంటే చాలదగ్గరగా సముద్రము వచ్చియున్నందున ఈ పల్లెల వీరిపైను విడిచిపెట్ట నున్నారు. వీరి నెలలు, పడవలు, యితర యాస్తులు ధ్వంసమయినవి. కనుక వీరికి తప్పక సాయముచేయవలయును.

7. సాయంకాల మగునరకి కొరత్తూరు గ్రామము చేరితిమి. ఇచ్చటగూడ కలరా చెలరేగుచున్నది. 14 గురికి పోకినది. 5 గురు మరణించిరి. ఇతర గ్రామములలో వలెనే యిచ్చటగూడ బొమ్మలను పంచిపెట్టితిమి. తుపానువలన 15 గురు మరణించిరి. 50 పశువులు చనిపోయినవి. 800 యిండ్లను 5 యిండ్లు మాత్రము నిలిచియున్నవి. 20 పశువుల కశేబరము లింకను పాతి పెట్టబడకుండు బయటనున్నవి. వీనిని పాతి పెట్టుటకై గ్రామ సహకారసంఘాధ్యక్షునకు రూ. 5 మాత్ర విచ్చితిమి. 10 వ తేది రాత్రియంతయు నిచ్చటనే గడిపితిమి.

8. వర్షము కరియుచున్నందున కోడూరు వెళ్లుటకు సాధ్యపడకుండెను. కాబట్టి కోడూరు నెల్లూరుకోడూ మిదుగా నున్న బిలుకనిపల్లి, పొగడవోరకండిగ, కొత్తపాలెం, పొట్లపూడి, గ్రామములకు వెళ్లితిమి. కొత్తపాలెంలో యిద్దరు బ్రాహ్మణులను యిద్దరు వైశ్యులను తుపానువలనమరణించిరి. పొట్లపూడిలో కలరాబాధిస్తామగానున్నది. 40 మందికి పోకినది. 12 గురు మరణించిరి. గ్రామకరణమున బసివిదాయకుగారు నెల్లూరునుండి యావధముల చెచ్చి కోసుల కిచ్చుచున్నారు. బొమ్మలను చేరకముందు 10 మంది మరణించినవియు తరువాత యిద్దరు మాత్రమే చనిపోయినవియు వీరు జెప్పిరి.

11 వ తేది రాత్రి విలుకనిపల్లిలో గడపి 12 తేదియుదయము 11 గంటలకు నెల్లూరుకు తిరిగి చేరితిమి.

మేము జూచిన గ్రామములలో చాలవరకు సహకార సంఘములనుండియే ద్రవ్యము కలరా మందులకు ఖర్చు పెట్టబడినది.

చాలాగ్రామములలో కొందరు గ్రామస్థులగూడ ద్రవ్య సహాయము జేసిరి. ఇందు ముఖ్యము మైపాడు గ్రామస్థులకు కాకతూరు అచ్చారెడ్డి సుందర రామరెడ్డి గార్లును కొత్తూరు గ్రామస్థులకు రమణరెడ్డి గార్లును, కొరత్తూరు గ్రామస్థులకు హనుమరెడ్డి గార్లును, పొట్లపూడి గ్రామస్థులకు బాలిరెడ్డి గార్లును.

10. పంచమ ఏనాడులయొక్కయు యెరుకులవాండ్రయొక్కయు అవధ వర్గంపదరులుగాను. వారి యిండ్లన్నియు నేల మట్టమున కొరికియున్నవి. వీరికి వస్త్రములును జంతువులును దానముచేయుట అత్యవసరము. మద్రాసునుండి వెదురు మోపులను బంపి వీరికి పంచిపెట్టుట మిగుల సహాయకరముగా నుండును.

11. మైపాడునకును కొరత్తూరునకును మధ్యనున్న చెరువుగట్ట సముద్రజలప్రవాహముచే కొంతవరకు పడిపోయినది. ఐదారు సంవత్సరములక్రిందట యీ స్థలములోనే గట్టునకు పీఠికపడియుండినట్లుగా తెలియుచున్నది. పి. డబ్లియ. డి. కాళిదాసు యీ విషయమై వెంటనే శ్రద్ధ తీసికొనెదరు గాక.

నివారణ సంఘమునకు యీ క్రింది సూచనల నిచ్చుచున్నాము:—

1. కలరావ్యాధి పీడితులగువారికి అన్నవస్త్రములును సహాయకార్యార్థము దళములనుపంపుటకు గావలసిన ఖర్చులును నివారణ సంఘమే భరించి ఆయాస్థలముల గ్రామస్థులకును ఉద్యోగస్థులకును సాధ్యమగునంత సహాయ మొనర్చ వలయును.

2. ప్రతిగ్రామములోను బయటనుండు శవములను పాతి పెట్టించుటకు కావలయుద్రవ్యము చేపూర్వవలయును.

3. కుళ్లునున్న ఆకలములకు పడిపోయిన చెట్లను తీసివేయుటకు గ్రామస్థులకు తోడ్పడవలయును.

4. సమపాదమున స్థలములందు బియ్యపుదుకాణములు స్థాపించవలయును. ఈసందర్భమున సహకారసంఘములు పరిష్కారంబొందవలయును. బియ్యము నెల్లూరు ధరకే మెంబర్లగువారికిని కానివారికినిగూడ విక్రయించవలెను. బండ్ల అద్దెలు వ్యవహార ఖర్చులు నివారణ సంఘము భరించవలయును. ఒక్కొక్క బియ్యపు డిపోకును కలుగజోవు నష్టమునకు పరిహారముగా రూ. 100 వరకు ముందుగా యిప్పించవచ్చును.

5. వీరజనులలో ననేకలకు వస్త్రప్రదానముచేయుట అత్యవసరము. చిన్నపిల్లలకు ఒక్కొక్కరికి రెండు-చొక్కాలు, స్త్రీలకు ఒక్కొక్కరికి ఒకటిగాని రెండుగాని వస్త్రములు, దానము చేయవలయును.

6. కూలివనిచేసి జీవించు గ్రామస్థులకు యిండ్ల మర్రామత్తులకుగాను ప్రత్యేకసహాయము చేయవలసిన యవసరము గాన్పించెను. కాని, పడిపోయిన తాటిచెట్ల నువయోగించుటకును, జీవించియున్న తాటిచెట్లనుండి ఆకులనుగోసి కొనటకును వీరికి అనకాశమొనగవలయును. నేతగాండ్రుకు విలంతువులకు, దిక్కులేని యనాదలకు ద్రవ్యసహాయము చేయవలయును. నేతగాండ్రకు యిండ్ల మర్రామత్తులకుగాను రూ. 10 నుండి రూ. 15 వరకును, మగ్గుల మర్రామత్తులకుగాను రూ. 5 వరకును యిప్పించవచ్చును. మైపాడు గ్రామములోవలె పన్నుపడియున్న నేతగాండ్రకు ధాన్యముకూడ యిప్పించవలయును. నేతగాండ్రకిచ్చుద్రవ్యము త్రాగుడుక్రింద విని యోగింపబడకుండు నట్లుగా జూడవలయును.

7. మాలవాండ్రకు ప్రత్యేకముగా వస్త్రప్రదానము అత్యవసరము.

8. కొన్ని సూపములవరకు పశువులకు మేకలభించుమార్గము గాన్పించెను. తెనాలినుండియు, యితరప్రాంతముల నుండియు, ఎండుగడ్డి విశేషముగా తెప్పించి బకింగు హంకాలున యొడ్డన సదుపాయస్థలములలో నక్కడక్కడ డిపోలను పెట్టించుటకు నివారణ సంఘము వెంటనే యేర్పాటులు చేయవలయును.

9. పశువులను గోలుపోయిన వీరయతులకు దున్నపోతుల నయినదానముచేయవలయును.

10. సత్రములు, దేవాలయములు, దేవాలయరథములు మొదలగు అస్త్రల పురుషార్థాణకై, విజ్ఞాపనలయాలమున విరాళములను సంపాదించి, మాడిన ద్రవ్యమును ఒకనిధిగా యేర్పాటు చేసి, దానిని సద్వినియోగపరచు బాధ్యత నివారణసంఘము పూనుకొనవచ్చును.

11. సహాయకార్యములన్నియు సాధ్యమగు నంతవరకు సహకారసంఘముల మూలముననే జరుగుమండవలయునని మాయభిప్రాయము. అట్లు గావించునెడల, జిల్లా కో ఆపరేటివు బ్యాంకుయొక్క సహకారమును పొందుటకును, అందుమూలముగా యితర సహకార సంఘములను క్రమపద్ధతిలోబెట్టి అభివృద్ధిపరచుటకును వీలగును.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1. (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రయ, బెజవాడ.

రాజమోహన హోరాయలు శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు, అకాలముగా వెంట్రుకలునెరయుట, కిరోవేడిమి మొదలగునాటిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుడిక బలమును, గలిగించి వెంట్రుకలను నల్లపరిచి వృద్ధినిందించును. 1 సీసా రు. 1-0-0 8 సీసాలు రు. 2-10-0

(3) 8851 వి. పి. ఖర్చుల ప్రత్యేకము. పి. కి. పి. ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

మరల జీవితావేశము

నర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారి ఉపన్యాసము
నిన్న 16 వ తేదీ సాయంత్రము రాజధాని కళాశాల
సంఘమునా కేంద్రమున భోజనము రామస్వామయ్యగారి ఉపన్యాసము
సిందిరి. ఆసభకు నర్ సి. పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారి రధ్య
క్షత వహించిరి.

దొరతనమువారిచే పంపబడి రామస్వామయ్యగారు
కందుసారులు జీవితావేశము వల్ల వచ్చిరి. నానాదేశ సంఘమును
గూర్చి రామస్వామయ్యగారు బాగుగా తెలుసుకొని యు
న్నారు, అని శివస్వామయ్యగారు నుడిచిరి.

నేను నాప్రయాణమునుగూర్చి తెలుపవలెనో సభలను
సభలకు వచ్చినవారినిగూర్చి తెలుపవలెనో అని సంశయముగా
నున్నది. సభలను గూర్చియే వివరముగా నేను తెలిపియున్నా
ను కాన నీసారిగూడ వానినిగూర్చియే తెలుపవలసింది.

1922 లో శివస్వామయ్యగారు రు ప స స్వస్తిం య య
కర్తా ముఖ్యవిషయములను తెలిపిరి. (1) రాజకీయకర్త క
ర్తా ము అట్లాంటికు సముద్రమునందీ పసిఫికు సముద్రమునకు
జరుగుచున్నది. చీనా జపాను యిండియా మున్నగు ప్రాచ్యదేశ
ములు తమను తోచినరీతిని పునర్నిర్మింప నోరుచున్నవి (ప్ర
పంచమునందలి రాజకీయజ్ఞులు యికనోక విరోధాభిరుచును
గూర్చి మాత్రమే శ్రద్ధవహించుచుండ వీలులేదు. (2) తెల్ల
వారు నల్లవారు ననుభవమును తొలగించినచోగాని నానాదేశ
సంఘము సార్వకము కాబాలను అని శివ స్వామయ్య గారు
గారపుడు నుడిచిన విషయములను గూడ ప్రాముఖ్యతయేమి
యును తగ్గలేదు.

నేను జీవితావేశము నుపన్యసించుచు ప్రపంచాభిప్రాయనిర్మాణమునుగూర్చి తెలిపితిని. "నానాదేశసంఘము ప్రపంచమున నిజమగుదేశకారమును కలిగియుండవలెననిన మధ్య విరోధాభిరుచిని సమగ్రముగా గూడదు. ఇండియా చీనా జపాను దేశములందుగూడ శ్రద్ధబాసవలెను" అని నేను నుడిచితిని. నానాదేశసంఘసభలో జపాను ప్రతినిధి చాలవలకుబడిని కలిగియుండెను. చిన్నజాతులవారు హక్కులను ప్రకటించుటయు ఆత్మగౌరవమును గుర్తించుటయు క్రమముగా సభికులగుచున్నది.

న్యాయము, సమత్వము, ప్రచురణము

నానాదేశసంఘమునకు న్యాయసమత్వ ప్రచురణములు ముఖ్యములు. రాజకీయకర్త రహస్యము పర్యావృతముగానున్నది, వెనుకటి రోజులలో పలుకుబడి గలవారు కొద్దియిది ఆలోచించి గొప్పజాతులగునీ నిర్ణయించుచుండిరి. తమ నిర్ణయములను అదేశములవారికెట్టి కష్టకష్టములు కలుగునో అను విషయమును వారు గమనించెడువారుగారు. విరోధా మహాసంగ్రామమునకు పరాజితులైనవారికంటె విజయములైనవారికే కష్టకష్టము లధికమని స్పష్టమైరి. యుద్ధమునకు రాజకీయముగనవ్వకుంటే ఆర్థికముగనవ్వమే అత్యధికముగానుండును. ఆయుధములను విదేశవ్యాపారమునకును నిలబెట్టెడిది. దేశమువ్యాపారముగూడ చెడిపోయినది. భారతదేశవ్యాపారమునకుగూడ భంగముకలిగినది. సాంఘిక ఆర్థిక విషయములలో బహిరంగముగనవ్వ జరుగవలెనేగాని యెనురో కొద్దిమంది ఆలోచించుటలను ప్రయోజనము లేదు.

నాన్యే గ్రీకు దేశముల ప్రతినిధులు సభ్యులనాకర్షించగలిగిరి. కాలక్రమమున కొద్దిదేశము గొప్పదేశమును భేదము లేకుండా అన్ని దేశములకు సమానమగు సభికారమును పలుకుబడియును కలుగగలవని నమ్మెదను.

ప్రపంచాభిప్రాయనిర్మాణము

నానాదేశసంఘమున పలుకు చాలమందముగా జరుగుచున్నవని కొందరనిరి. కాని ప్రపంచాభిప్రాయము శేషమైనది నలసియున్నదను విషయమును గుర్తించవలెను. 1917లో కయ్యమునకు కాలాద్రవ్యము దేశములకుగూడ మధ్యస్థి పరిష్కారములను కలుగులాభమునందు చాలనమ్మకము కలిగినది. ప్రపంచాభిప్రాయము క్రమముగా బలపడుచున్నది. ఇంగ్లండు జర్మనీ ఫ్రాన్సుమున్నగు గొప్పదేశములగూడ ప్రపంచాభిప్రాయమును గృహిస్తవరమట ప్రయత్నింపవలెనేగాని తృణీకరింపకాలపు. ప్రపంచమునకు ఆధారములను ముఖ్యసమస్యలందు సంఘ మింకను పనిచేయుటలేదు. ప్రపంచకాంతిని కాపాడుగల సాధనము యీసంఘమే.

ప్రపంచ ఆర్థికసభ

ఈసభ జీవితావేశము మే జాను నెలలో జరిగినది. ఇదిగరకు యెడదొలగియున్న సోవియటు రిపబ్లికువారుగూడ నీసభకు ప్రతినిధినిపంపిరి. భారతదేశమువత్తమున వాడి మాసతి దా|| హైదరు, సర్ కాంతెలుగోడుగూర్చి ప్రతినిధులుగా నుండిరి. భారతదేశముపట్ల నితరదేశములవారికిగల దురభిప్రాయములను

మనప్రతినిధులు తొలగింపవలసి వచ్చినది. వ్యవసాయమును గూర్చి చాలశ్రద్ధ బాసవలెనని దా|| హైదరుగారు నొక్కిచెప్పిరి. పారిశ్రామికవస్తువుల ధరలలోను పంటవస్తువుల ధరలలోను చాలంతరము కనబడుచున్నది.

ఆరోగ్యవిషయములు

భారతదేశమున ఆరోగ్య విషయములను గూర్చి శ్రద్ధ వహించుటలేదను నభిప్రాయము చాలమందికి కలిగినది. ఇప్పుడీ విషయమున మార్పుకలిగినది. మలేరియాజ్వరమునుగూర్చి పరిశోధనల నొనరించిన ప్రజ్ఞులను భారతదేశమునకు పంపుటకు తీసువారు నిశ్చయించిరి. అంతర్జాతీయ గ్రంథభాండాగారము శేర్మరుడుటకు రాకుండుటగాను భూమిరాశిమునొనగిరి నానాదేశసంఘము కొంతపనిచేయ గలగుచున్నదను సవభిప్రాయ మిప్పుడు అమెరికావారికి కలిగినది. భారతీయసాంఘికాచారము లనుగూర్చి విదేశీయులకుమీరు తెలియదు. ఇట్టి ప్రకటించబడిన (మేయోకన్య) గ్రంథములను చాలమందికి దురభిప్రాయములు కలిగినవి. వీనిని తొలగించుటకు భారతీయులు గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను.

జర్మనీవారికి యుద్ధములను గొప్పవస్తువు కలిగినను వారయ్యతముగ దాని నిపుడుమాడెడియు గలిగిరి. సర్ ఆస్టిను చేపట్టెన గానివంటివారికిగూడజర్మనీప్రతినిధి దాక్టరుప్రెయిసును గూర్చి నమ్మకమును కలిగింపగలిగెను. ప్రెయిసునుగూర్చి గొప్ప వక్తృత్వము ప్రపంచమున నూతన నిర్మాణమును కలిగించుటకు జర్మనీవారు తోడుచున్నారని ఆరకు నచ్చజెప్పగలిగెను. ప్రాన్సుదేశపుప్రతినిధులు గొప్పవక్తలు. సర్ ఆస్టినుగారి ఉపన్యాసములను తీవ్రమగు చర్చలుకలిగినవి. చిన్న దేశములకుండి వచ్చినవారిలోగూడ కొందరు చాలసమర్థులనా గుండిరి.

"అన్ని దేశములవారికిని యీసంఘమున సమానావకాశములు కలవు. ఇప్పుడింకను రహస్యాలోచనలు జరుగుచునే యున్నవిగాని వానిని త్వరితపతనము నభిప్రాయమే ప్రబలుచున్నది. ప్రపంచాభిప్రాయసాబల్యములనునే భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము లభింపవలెను ఈసంఘము ప్రపంచాభిప్రాయము నకు శ్రద్ధసానమైయున్నది" అని రామస్వామయ్యగారు నుడిచిరి

మార్పుదేశములు పాశ్చాత్యదేశముల కెట్టి తొందరలను కలిగించసాలవు. వీనిలో జపానుదేశమును మాత్రమే పాశ్చాత్యులు పరిగణించిరి. కాన జపానుప్రతినిధులకు చిరకాలము క్రిందటనే సంఘమున స్థానములొసగబడెను. పాశ్చాత్యదేశములన్యోన్యమత్సర్యగ్రస్తములై యున్నవి. భగవంతుని యేర్పాటులలో అంతర్జాతీయమాత్సర్యము చాల లాభకరమైనది. ఈసంఘము రహస్యాలోచనలను రద్దుచేసినది. వివాదలను పరిష్కరించుచున్నది. పరస్పరవిశ్వాసము త్వరగా కలుగనది కాదు. అది కాలక్రమమున కలుగవలెను. కొన్నియేండ్లకే సరికి అన్ని దేశములవారును మనదేశమును గౌరవింప గలగుదురు అని అభ్యుత్తుకు నుడిచెను.

కర్నూలు డి॥ మునస్సుల కొర్టులో

S. C. No 396/1927

వాది:—పటునెగురు దాదేపాలు.
ప్రతివాదులు:—(1) ఖరం వెంకటరావు, (2) ఖరం లక్ష్మణరావు, (3) ఖరం తైలోజరావు.
కర్నూలు డి॥ మునస్సులకొర్టులో వాదిపరం పత్రము జాకి రు 177-4-0 ప్రతివాదులకుండి రాబట్టుకొనుటకు యీ దావా దాఖలుఅయి అందు పయిన 1-వ ప్రతివాదికి సరుకుకు గాను కొర్టువారు 28-11-1927 తేదీకి వాయిదావేసివారు. యెవరికియినా అక్షరణ పున్నయెడల వాయిదాలోబ వై కొర్టువారికి తెలుపుకో వలసినది.

యం. యస్. జానకి రామయ్య బి. ఎ, వాదిపరంనకిలు.

మీ జీవితమును భీమా చేసుకొనక పూర్వము ఎక్కువసౌకర్యములను నివ్వగలిగి నట్టి

ఎసియాటిక్ గవర్న మెంటు
నెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరెన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్, బెంగుళూరు
వారిని చూచుచు

(వాన్ షెక్స్ నె నిమిత్త, పూర్తివివరములకు ఈదిగు వివరములకు వ్రాయుచు.
V. Rangaswamy Esq B.A., B.L.,
Secretary,
Asiatic Bldgs., Bangalore City,
Messrs P. K. RAU & Sons, Chief Agents
for Madras Presidency.
33, Mukar Nallamuthu St., G.T. Madras.

సింహళమున మహాత్ముని సంహారము

బౌద్ధమహాసభవారు సన్యాసపత్రము నొసగుట కొలంబోలో నుప్రసవమును వివోదయ ఓరియంటలు కాలేజీ ధనవంతు కాలేజీ ప్రెసిసిపాలు రివరెండు కనావే రత్తు సారంగారు బౌద్ధసంఘమువారు కాంగ్రెసువారిపక్షమున గాంధీ మహాత్మునకు బౌద్ధసంఘమును సమర్పించిరి. "బుద్ధగయను బౌద్ధులకు పవిత్రమగుటనుగూర్చి నేను శక్తివంతనలేకుండ కృషి సలిపితిని ముఖ్యమంత్రిసంఘము శేర్మరుడుటకు కాంగ్రెసువారు చేసిన ప్రయత్నము విఫలమైనను మీరు నిరాశజెందుటకు కారణ మగ పడదు. ఇది వానిలకు కాదనిపనియైనచో నేడే దానిని సాగించియుండును. నానానుభూతి యంతయును మీపట్లనేయున్నది. సింహళము, బర్మ, చీనా, టిబెటుమున్నగు దేశములలో బుద్ధదేవుని బోధనల సారమును ప్రజలు సరిగా గ్రహించియుండలేదు. బుద్ధుడు దేవుడున్నాడని నమ్మ లేదని చాలమందితలచుచున్నారు. అది గొప్పపొరబాటు. బుద్ధుని ఉపదేశములలో అహింస ముఖ్యమైనది. బర్మలో బౌద్ధులు ప్రాణిహింస చేయుదు. తదితర దేశములలోని బౌద్ధులు జంతువులకు చంపి భుజించుచున్నారు. కర్మలను ఫలము తప్పనని బుద్ధుడు స్పష్టముగా బోధించియుండెనుగాని యిరరదేశములలోని బౌద్ధులు తాము చేయు కార్యముల ఫలితమును గమనించుటలేదు.

పాశ్చాత్య దేశములకుండి వచ్చుచున్న ప్రైవే మెరుగులకు ప్రోత్సహించుచు. అని తాత్కాలికములును క్షుణ్ణగరములు నరికచున్ను. మన ప్రాచీన లవలంబించిన నిరాశంబురీతవమును త్యజింపవలెను. నేడు భౌగోళికములై కొరికలకు పెంచుకొనటకు ముందు తురుకుచున్నవా గందరును మరల వెనుకకు తిరిగి అయ్యో! మన మెట్టిపని చేసితిమి అని పశ్చాత్తాపమును చెందిననైన సమయము లేకుండుచున్నది" అని మహాత్ముడు నుడిచెను. అన్నిచోట్లను ప్రజలు గాంధీమహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగత మొసరుచున్నారు. ధనికులును పేదలును గూడ ఖద్దరు నిధికి ధన మొసరుచున్నారు. కొలంబోలోని మంగలులు (బొర్మ) గూడ ధన మొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

జాను హాయిన్సు హోమ్సుగారి విజ్ఞప్తి

గజరాతు వరదల సహాయమునిచ్చితిమి గాంధీమహాత్మునకు ధనమొసంగ వలెనని అమెరికావారు కోరుచు అమెరికాదేశమున షికాగోనగరమున యూనిటేట్రెక్ కు సంపాదకుడగు జాను హాయిన్సు హోమ్సుగారు ఆపత్రికలో ప్రకటించుటయే గాక మహాత్మునకు రు 100. 2 డోలరులు అనగా మూడు 800 రూపాయలు పంపిరి. తన సానుభూతిని తెలుపుచు హోమ్సుగారు మహాత్మునకు వ్రాసిరి.

మహాత్ముడు సింహళమునగవర్నరును చూచుట

ఇప్పుడు సింహళము గవర్నరుగా నున్న సర్ హోర్నర్టు స్టానీగారితో మహాత్మునకు దక్షిణాఫ్రికాలో పరిచయము కలదుగాన కొలంబోలో స్టానీగారు మహాత్ము మహాత్మునింపగా (వారినిచూచుటకు మహాత్ముడు ప్రభుత్వమందిరమునకు క్షీర్నుపకాను) వెళ్లెను.

16 వ తేదీ చర్య

మహాత్ముడు 16 వ తేదీని హేవావితరణ నేత పాకకాలకు వెళ్లెను. మధ్యాహ్నము కొలంబో మిషను కన్యకలనువెళ్లి పాపములను క్షమించుటనుగూర్చి చర్చించెను. సాయంత్రము కార్మికసంఘసభలో నుపన్యసించెను. పిమ్మట ఆర్కులో సింధి వక్తకుల ప్రతినిధులతో సంభాషించెను.

భగవద్గీతయును లనుల్లంఘనీయములు. నేరములుచేసినవారిని ధూలోకమున రాబాలు క్షమించినట్లు పాపములు చేసినవారిని భగవంతుడు క్షమింపడు అని మహాత్ముడు వివరణిలసభలో తెలిపెను. నేను తాత్తరదేశపు పూర్వాచారపరాయణుడను మీయుద్ధము. నేను ముఖ్యధర్మములను పరిత్యజింపనగాని యిరరయతములలోని సత్యములనుగూడ గ్రహింతునని మహాత్ముడు తెలిపెను.

కార్మికవృత్తి ఘోషమైనదనియే నాఅభిప్రాయము. నేను కార్మికునివలెనే జీవించుటకు ప్రయత్నించుచుండును. మీరు ముద్దుపానమును మానివేయవలెను. స్వయంసహాయమునందు నమ్మకముకలిగి యుండువలెను. వివాహసంబంధము పరమపనిత్రిము గాన దానినెల్ల ఘోషగూడదు. స్త్రీలను చాల గౌరవింపవలెను. చిద్దలను బాగుగా పోషించుచు వారికి నదువుచెప్పించవలెను అని కార్మికసభలో మహాత్ముడు నుడిచెను. కార్మికలు 2500 రూపాయల నొసంగిరి. (ఫీ ప్రెసు)

వివిధపక్షనాయకుల వేరువేరు ప్రకటనలు

అందరు బహిష్కారమేగోరెదరు-కారణములువేరు.

జిన్నాగారి ప్రకటనకు ఆక్షేపణలు

కలకత్తా ప్రాంతం సభ

కలకత్తా, నవం 16:—ప్రాంతీయ కమిషను నియామకము విషయమున ప్రజలకుగలిగిన కోపావేశ మంతయు వేటి సాయంకాలము బహుళమునందు సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి అధ్యక్షతన జరిగిన పాఠశాలసభయందు వెల్లడియైనది. ఈ కమిషను మూలమున ఇండియాను కలసి అసమానమును సూచించుచు గంభీరమున బహిష్కరించవలెనని వివిధపక్షముల నాయకులు సభలో నుపన్యసించిరి. 20 నేల మండికి పైగా ప్రజలు నచ్చియుంటున్న బయట రెండుసభలు జరిగెను. ప్రజాసంస్థానము శ్రీమగ కాసనసభలు సభ్యులను బహిష్కరించవలెనని గోరుచు వివిధసంస్థానముల గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నేను గుప్తగాఢ బలపరచగా సభలో నామోదింపబడెను.

వివిధసంస్థానముల గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు వైస్రాయిగారు మంచుపాటలజెప్పి ఇండియాను గోత్రాగ్రోయజానుచున్నారు. ఇప్పుడుగాని మనమందరము కలసి 20 సంవత్సరముల బెంగాలులో ప్రబలియుండిన ప్రపంచాన్ని మరల రుక్మాంగినినై బహుళముననున్న బహిష్కరణ సామ్రాజ్య కాండీతులకు బుద్ధివచ్చును రాజీనామమునెరి. ఈలోపుగ కొందరు హిందువులనియు, కొందరు మహమ్మదీయులనియు, అతివాదులనియు విభేదముల మరువవలెననిరి.

జి. ఎం. నేనుగుప్తగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, కాంగ్రెసు బహిష్కరణమునే నిర్ణయించుననియు, ఇంగ్లాండులో జరుగుచున్నట్టియు, ఇండియాలోనవచ్చుచున్న వివరములను బట్టియు రాజీనామముల కంగీకరింపరాదనియు, చరికాలములో ఇండియానుబట్టి వెచ్చబడి మంచుపాటలు జెప్పి యింటికివాగినే మరచిపోవు పార్లమెంటుసభ్యులయందు చాళి యందుకొనరాదనియు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికారమునకు నచ్చినచో బెంగాలులోకొన్నట్లప్పు వేరేమియు కాదనియు, కావున బహిష్కరణోద్యమమును పూర్తిగా కొనసాగింపవలెననియు చెప్పిరి. టి. సి. గోస్వామి, సత్యేంద్రమిత్ర, జి. చాదరి మున్నగువారు మాట్లాడిరి.

మర్రి జోన్నగారు సభాపేదకై మార్చినియుండిరి.

సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు

అధ్యక్షతనహించిన సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు యిట్లు పన్యసించిరి:—“సరిసమానమున హక్కులతో మనసహాయమును కోరక తక్కువగా జూచి సలహామిత్రమునై కొనుకమిషనుతో వనమెట్టి ప్రసక్తి యందుకొనరాదు. ఈ సభ్యులను మనము బహిష్కరింప గల్గినచో స్వపరిపాలన సాధమునందొక మెట్టెక్కినవార మగుదువు. అట్టి దృఢదృష్టియమును కొనసాగించితిమేని ప్రస్తుతపు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము వారి వైఖరి గూడ మా ర గ ల యు. కాని యిట్టి చర్య యంతయు జాతీయై క మ త్వ ప్రాద్యులమై సాధారణదీయుండును. కొందరు లాంగ్లజాతు సూచనల జూపుచున్నారు. వాయకులందరు గలసి సాధ్యమును సంకల్పముతో నొక సభ జరిపి నిర్ణయించవలెను. ఇది మొదటి కర్తవ్యము.

వివిధ కేసుల మీసభ్యులు పరికిరాదన్నంతమాత్రమున సరి వారు. వివిధ రాజకీయపక్ష వాయకులను ఆవరణయోగ్యమును కార్యక్రమము నిర్ణయింపవలెను. అందరి ఆమోదమును బడ సినవివిధ మిత్రులకు కోర్కెలు కోరన ఆమోదము సాధింపగల్గి యు మేలే. భారతీయ రాజకీయభివృద్ధినిగూర్చి నిర్ణయించు సర్వాధికారము బ్రిటిషు పార్లమెంటునకే యుండుకొనినను అంగ్లేయులతో కలసి పార్లమెంటునకు శిఫార్సుజేయ భారతీయులలో నెవరు తలపెట్టవలెనని దెబ్బచున్నారు. సభ్యుల గారు రాజకీయవిషయములతో బాటు దేశములో ప్రబలియున్న సాంఘికవిశ్వమునుగూర్చి గూడ విచారింపవలసియున్నది. ఇట్టి విషయమున వివిధ ప్రతిపక్షముల విభావములను గైకొని క్రానుపరిక్షించి సభ్యులు నెరుంగుటకు అనిచారిత్రులకు ఇండియా విషయములు పూర్తిగా తెలిసియుండవలెను. ఈ సంఘర్షణలలో తెలిసినవారొకరులేదు. వీరు జేయు షాకున్నట్లే భారతకాసనసభోపసభ్యులవారు సలహా జేయాలరేగాని ఉపసభ్యుల వారుగాని పార్లమెంటువారుగాని సభ్యులు శిఫార్సులు యేమోత్రము మూర్ఖులయ జాలరు.

ఇండియాలో సాంఘికవిశ్వములు ప్రబలియున్నందున ప్రభుత్వమువారు సూచించు ఆవరణయోగ్య మున విభావమున సంఘములో నుండు భారతీయు లెవరుగను అంగీకరింప జాలరు గావున భారతీయుల నియమించలేనని వైస్రాయిగారు సరి. రాజకీయభివృద్ధివిషయమున ప్రస్తుత విభావము పోవలెననియు క్రొత్త విభావము రావలెననియు, భారతీయ వాయకులందరు ఏకీభవించుచున్నారు. అల్ప సంఖ్యాపక్ష ప్రాతినిధ్యమువిషయమున భేదాభిప్రాయములుండవచ్చును. ఇది చాల ముఖ్యమగు విషయ మగుటచే, దీనిగూర్చి వివిధపక్ష వాయకులను విశ్వసించివారికి బ్రిటిషు సభ్యులతోగల రాజ్యాంగవిభావ నిర్ణయబాగ్యత కేల యొపంగరాదు. వారు వారిభాగ్యతను సరిగ నిర్వహింపజాలకున్నచో ఆప్పుడే పార్లమెంటువారు తమకు తోచినరీతి ప్రవర్తించవలెను. భారతీయ ప్రాతినిధ్యముజేసి సంఘమువారి రిపోర్టున కనేక ఆక్షేపణలుండును. మరియు ఇక ముందు ఇండియావిషయము లన్నింటిని నిర్ణయించుటకు దీని ననుసరించి ఎల్లసభ్యులను బ్రిటిషు సంఘములకే నియమించదగు. కావున దీని బహిష్కరించవలెను.” (ఫీ. తెను)

* * *

జిన్నాగారి ప్రకటన

బొంబాయి, నవం 16:—మహమ్మదాలి జిన్నాగారు యీ దినన ప్రకటన గావించిరి:—ప్రాంతీయ కమిషనుపై సమష్టిగా తగిన చర్యకు గడంగవలెనను నుద్దేశముతో ఇండియాలోని వివిధప్రాంతముల నాయకులతోను సంప్రతించియుంటిని. వారందరు సమష్టియన్నయినను సమ్మతించినను యితరపక్షు లుండుటచే సభకు రాజాలమనిరి. ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటునందీవిషయము నిర్ణయించడకముందే భారతీయభిప్రాయము లందకు చేకబునసరముని యెంచి నే నొకవిత్తు మనిషెస్తా తియ్యగజేసి అందరి సంతకముల కొరకు పంపితిని. కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసమితి, కిబరలు షేడలేవను, నల్లకవాణిజ్యసంఘముల వాయకులు పెక్కుమంది సంతకముల జేసిరి. లాలా అజపతిరాయిగారు జనుకరు పక్షమువారు బహిష్కరణము సంగీకరించినను ప్రశ్నికముగ తా మొకప్రకటన జేతుమనిరి. మాలవ్యా, మూ. తిగార్లవద్ద నుండి జరాలు రాతెను.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల ఆక్షేపణ

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల యిరువురి ఆనుమతిగూడ బడదు జాలకుంటిని. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, తంతి సంపీ:—“మీ ప్రకటన యందు స్వయం నిర్ణయనూత్రము అనెట్టి, కాంగ్రెసు డిమాండులు మనహాయింపబడినవి. మీరు విచారణ యనసరముని అంగీకరింతురు. భారతీయులు లేనందుననే బహిష్కరింతుమనుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘ తీర్మానమునందు బెంగాలు, మదరాసు, మానిషెస్తోయందు బహిష్కరణమునకు మరతులు సూచించబడలేదు. కావున మీ మానిషెస్తోయందు సంతకము చేయజాలనందుకు చింతించుచున్నాము. ఎట్టికారణము దెలుపక అందరము బహిష్కరణను కనుకూలముగనున్నట్లు ప్రకటించి ఎరికారణములు వారి కుండనందు.

డా॥ అప్పారెగారు మానిషెస్తోయందు దాఖివాక్యమునకుతప్ప తక్కినదానియంతయు అంగీకరించుచు తంతిసంపీ. “బ్రిటిషు ఇండియాను ప్రతినిధులుగలసి ఆలోచింపగల కాండు కేబిలు సభకు సమావేశపరచుటగాని, తేక భారతీయు లధిక సంఖ్యగల విచారణ సంఘముగాని నియమింపవలెననా మే వివాసంఘమునకు సహాయము జేయజాల”మని యుండవలెనందురు.

మానిషెస్తో

వాయకులకేటిన యాగీతిగనున్నది. పార్లమెంటు సభ్యులనుగూర్చి పార్లమెంటునందలి ప్రకటనను వైస్రాయిగారి ప్రకటనను తేద్యతో పరికించితిని. భారతీయులను సంఘమునుండి మినహాయించుట తప్పనియు కాసనసభోపసభ్యులుద్వారా భారతీయుల కొసంగబడిన ప్రాతినిధ్యపు అధికారము చాలదనియు మేము దలంచుచున్నాము. సాత్యములు గైకొనుటయందుగాని పార్లమెంటునకు శిఫార్సు జేయుటయందుగాని భారతీయుల కెట్టి యధికారము లేకుండ జేయుట యందుగల మూలనూత్రమునకు అత్యంతగమగలు భారతీయులకీకరింపజాలరు. బ్రిటిషు సభ్యులు ఇండియాను సభ్యులు సరిసమానమున హక్కులతో పనికి జేయగలసంఘమును నియమించకగాని ప్రస్తుతసంఘముయొక్క పనికి మేము తోడ్పడజాలము. ఈ ప్రకటనయందు సర్ జిన్నా పెట్టిలు, సర్ అలిఖ హాఖు, చినుస్వామి, సత్యాగ్రహి, సర్ అబ్దులు

రహీము, సర్ శివస్వామిఅయ్యంగ, సర్ టి. వి. పెచ్చు గౌ॥ సర్ ఫిరోజుసెత్తా, సర్ పి. తాకూర్లూ, ముంషి ఈశ్వర శరణు, యామాబుహుస్సేను, టి. రంగాచారి డా॥ బినెంటు కె. సి. నియోగి టి. సి. పాలా, ఆర్. కె. మణ్సుంగంజెట్టి శ్రీ సహోజిని నాయుడు, డా॥ కిల్లు, రాజా గజపతి అలీఖాను, చింతామణి, మహమ్మదు యామాబు సచ్చిదానందసిన్నా మ. ఆ. జిన్నాగార్లు మరికొందరు సంతకముల జేసిరి.

16వ తేదీన అల్పిపక్షముల బొంబాయి నాయకుల ప్రారంభసభ జరిగెను. సైమును కమిషను బహిష్కరించెడి విధము నిర్ణయించుటకు అసలు సభ శీసవారము జనునను ఆ సభలో గాంధీబడనున్న తీర్మానమును ప్రారంభసభలో చర్చించిరి.

హిందూనాయకుల ప్రకటన

పూనా, నవం 16:—కేల్కారు జయకృష్ణ డా॥ వి. ఎన్. మూంజి, జి. ఎం. ఎన్. ఆది బోపత్కర్లగార్లు గలసి రాయలు కమిషను గూర్చి ఒక ప్రకటనగావించి అందు ప్రస్తుతభారతీయత్వగౌరవమున కవమానకరముగ నున్నదనియు, (1) కమిషనువారు పరిశీలించుటకు దాఖలు చేయబడువిషయముల నప్పుడప్పుడ పరిశీలించుచుండుటకు, (2) సాక్షుల విచారింపి, క్రానుపరిక్షి జేయుటకును, (3) సంఘర్షణయముల నిరూపించుటకును భారతీయుల కధికారముండిన గాని అంగీకరింపజాలరని సూచించిరి. “ఈభావము భారతీయులను బ్రిటిషుపార్లమెంటు యెదుట సాక్షులుగ జేయుచున్నది. తమ రాజ్యాంగవిభావమును నిర్ణయించుకొను ప్రధానహక్కులను భారతీయులకు పూర్తిగా నొసంగుననున, బ్రిటిషుసభ్యులతోగలసి సరిసమానపుహక్కులతో విచారణసంఘమునకు భారతీయప్రతినిధుల కనకాళియా యక్షన్నచో యాసంఘమును మేముంగీకరింపజాలము ప్రస్తుతము ఘోషించి కనీసపు కోర్కెయే యది. ఈబహిష్కార విషయమున అందరు ఏకగ్రీవముగ ఒకే అభిప్రాయమును దెలుపుచున్నందుకు సంతసించుచున్నాము. ఈ వివశత్యము చివరవరకు నుండునని భావించుచున్నాము ఒకసంఘమును మరుగుపరచి వేరొకసంఘమువారు లాభముపొంద జూపెనుందురగాక.” (ఫీ. తెను)

* * *

మంత్రులసభలో చర్చ

హిందువులు మహమ్మదీయులు

వేరువేరుగా నాలోచించుట

నూతనదెల్లి, నవం 16:—రాష్ట్రీయపరిపాలనకాఖిలగూర్చి విచారింప యిచ్చుట చేరియున్న వివిధరాష్ట్రముల మంత్రులు నేడు సాయంకాలము రాయలకమిషనుగూర్చి మాట్లాడుకొనిరి. మహమ్మదీయ మంత్రులు హిందూశిక్షముత్రులతోగలియక వేరొక నాలోచించిరి. మహమ్మదీయులు, సర్ మహమ్మదు ఫకూరీద్దీను (బీహారు) నవాబు ముజఫ్ఫర్ హుస్సేనుఖాను (బెంగాలు) వైదుల్లా (అస్సాము) మరీఫు షేఖ్ జఖానుఖాను (పంజాబు) మౌల్విఅబ్దులు కాశీముగారు గూడ వారి చర్చసమయమున నుండిరి. నవాబు హుస్సేనుఖాను తప్ప తక్కినవారందరు సంఘబహిష్కరణమునకు ప్రతికూలురుగ నున్నారని తెలియుచున్నది.

హిందూ సిక్కుమంత్రులలో సర్దారు జోగీంద్రసింగు, డా॥మనోహరలాలు (పంజాబు) రాజేశ్వరిబాలి (సం.రా) సర్ పి. సి. మిత్ర (బెంగాలు) రాఘవేంద్రరావు, దేశముఖుగార్లు (మధ్యరాష్ట్రములు) ఎ. రంగనాథమదలూరు (మదరాసు) బి. గజేశ్వరత్తుసింగు. వీరు రాయలు కమిషనుగూర్చి అన్ని విషయములు దీర్ఘముగ చర్చించిరి. వీరాష్ట్రమునందు కాసన సభ్యులేరికిగ అభిప్రాయము దెలుపవచ్చు నాయని యాదించిరి. స్టేటుకౌన్సిలునందు పంజాబ్ బొంబాయిబహుళక సం. రాష్ట్రశాసనసభలందు అధిక సంఖ్యాములరాయలుకమిషను విచారణ సౌకర్యమును బొందగోరెదరనియు, ఎంబ్లీలోను మదరాసు బెంగాలు బీహారు అస్సాము మధ్యరాష్ట్రములశాసనసభలందు సంఘమునందు విశ్వాసరాహిత్యము జెలిపి బహిష్కరింపమని ప్రజలను హెచ్చరించు కేమాయని గూడ దలంచిరి. ఈవిషయము నేనుగూడ చర్చింతురని చెలియుచున్నది. (ఆ. తెను)

సామ్రాజ్యములో పంచదారపరిశ్రమను అభివృద్ధి జేయవలెను. గ్రేటుబ్రిటనులోనికి పన్నులులేకుండ పంచదారను రానియవలెననుచున్నారు. బ్రిటిషువారిచేతనే పరిశ్రమచేయుచుటకు నిర్ణయించినపుడు.

కన్యా ప్రభుత్వమునకు గావలసిన 15000,000 పానుల ఋణము పూర్తిగా వసూలైనది.

హిందూదేశ గ్రామముల నభివృద్ధి చేయుటకై కొన్ని సలహాలు

ధార్ వార్ గారి ఉపన్యాసము

మొన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోకేలుహాలు
సంగు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక సభ
జరిగెను. అందు సభ్యులు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమునకు అధ్య
క్షులైన ధార్ వారు గారు హిందూదేశ గ్రామముల నభివృద్ధి
కై కొన్ని సలహాల నిచ్చిరి.

అధ్యక్షులు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు ఉపన్యాసము
ను సభవారికి తెలియజేయుచు ఉపన్యాసము మొదటినుండి
యు బాలబాలిక విద్యను గూర్చియు సహకారోద్యమమును
గూర్చియు సదా కృషిచేయుమంటుంటే వీరు రాజకీయ
విషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొనలేదు. గ్రామము లభి
వృద్ధికావలెనన్న పట్టాదురు దేశీయమున్నా దోవానికేమికావ
లెనో అని విచారించిన మేము కొంతసేర కీసమస్యను పూర్తిచేయ
గలుగుదుము. వ్యవసాయదారులకు విద్య నేర్పించుటవల్లను సహ
కారోద్యమమువల్ల ధనసహాయము చేయుటవల్లను కొంతసేర
సమస్యను పూర్తిచేయగలము. రైతునకు కాస్త్రీయజ్ఞానములందు
నట్లు జేసిన అతిదు మంచి పెంటమొదలగు వ్యవసాయ సామ
గ్రులను సంపాదించి పొలముందు పంట నభివృద్ధిచేసికొనగలదని
తెలిసికొనవలెను.

ధర్ వారుగారు లేచి అగ్రాసనాధిపతిగారు తమ్ములను
గూర్చి గొప్పగా మాట్లాడినందుకు ప్రస్తుతించుచు నేడు మాట్లా
డబోవు విషయమందుండు లోపములను పోగొట్టుటకై కొన్ని
సలహాల నొసంగెదనని నుడివెరి. గొప్పనగరములందును, పట్టణ
ములందును, బస్తీలయందున్న మనవ్యూహము, చిన్నపట్టణందుండు
మనవ్యూహము జూచినయెడల పట్టణందున్న వాళ్లు పట్టణవాసము
లకంటె విద్యలేనివాడగు గొప్ప ఐదులుచేయుటయందు
శక్తి అభివృద్ధిపాటుబడటయందు దాసక్తి మొదలగుగుణములు
లేనివారు గనుక సదురు 9/10 వంతు హిందువులు పట్టణాల్ల
యందుండువారే 1/10 వంతున బస్తీలయందుండు ఉండురు. 18
సంవత్సరములవయస్సు మించిన ప్రతిమనుషునికీని నోటింగుఅధి
కారము కావలెనన్నచో ఈ పట్టణాల్ల యందు
న్నవాళ్లే యొక్కనగ నుండురు. కనుక ముఖ్యముగా నీపట్టణా
ల్లయందుండువారలకు చదువను వ్రాయుటవరకైనను విద్యనే
ర్పింపవలెను. ఆడవారు మొగవారని విచక్షణలేకుండ అందరికిని
సమానముగ విద్య నేర్పట కవకాశములు కలుగజేయవలెను.

పట్టణాల్లయందుండువారు చేయు భోజన మంతమంచిది
గాదు. మానవుని భోజనపదార్థ మందు లిటమైన్సు కలిపిన నేగా
ని పుష్టినియ్యజాలదు. బస్తీలయందుండువారివలెగాక పట్టణా
రులలోనుండువారి కట్టిభోజనము లభించుటలేదు. కనుక వార
లకు మంచిభోజనవస్తువులు దొరుకునట్లు చూడవలెను.

దేశీయ చేయుటయందుండు సంతోషమును సత్ ప్రవ
ర్తనయందుండు గొప్పతనమును వారు గ్రహించుటయందు అం
త నేర్పరులకారు. వారి దృష్టధము చాల చిన్నదగుట చేతనే
దీనిని గుర్తెంగరైరి. అట్టితేరి వీరలతేరి దేశీయతత్వరక్షణ
గమ్ము. భూతదయ గలిగియుండుము అని చెప్పినదాని భావ
మును గ్రహించజాలదు.

మన దేశమందు నూటికి 99 మంది వ్యవసాయమువల్లజన
నము చేయుచున్నార గనుక వ్యవసాయదారులకు ముఖ్యము
గా నలయునది పైకము. పల్లవనడికి దొరకుటఁ హిందూ దేశమం
దు ఇతర దేశములందువలె వ్యవసాది దొరకుట లేదనియు అట్టి
సావకాశములు కలుగజేయవలెనన్న సహకార బ్యాంకుల నభి
వృద్ధి జేయవలెను. అటు వ్యవసాయదారులకు కావలసినది దొరి
కిన మీరు వల్లి దేశమునుగూర్చి, మతమునుగూర్చి, చెప్పిన వారు
విందురు. తగిన చర్య తీసికొనుటవారలకు సావకాశముండును.

అందరును కలిసి ఒకటిగా పనిచేయుట, తనమీద తాను
నిలువబడుట, పదిమందికి ఉపయోగముగానుండి తనకు నష్ట
ము కలుగుచున్నప్పుడు దానిని సహించుట మొదలగు కొన్ని
విషయములు వ్యవసాయదారు నేర్చుకొనవలసి యున్నది. ఇం
తేకాక వ్యవసాయదారుడు ఈ దేశమందును ఇతర దేశమందున్న
వ్యవసాయమునుగూర్చియు తెలిసికొనవలసియున్నదని చెప్పిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు వ్యవసాయదారుల తీవనము కొం
చెము హెచ్చుగా నుండవలెననియు, స్థలపరిశీతులనుబట్టి ఇతర
దేశములకుబోయి పనిచేయుట కూలీలకు లాభమే అనియు,
ముందు ఒకరు దారిమోపిన దానిని మన వ్యవసాయదారు
అవలంబించి ఆహారన పనకులను అతిసేద్యతో చేయదురనియు
నుచువురు విరమించిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారి, ఉపన్యాసములను అభినందనము
లర్పించిన తరువాత సభ ముగిసెను.

దానియొక్క సువాస న చాలా గంటలవరకు నుండును.

మిక్కిలి పరిశుభ్రమైనదియు,
వివేకులచే వెంటనే ఆమోదింప
దగిన సబ్బు యిదియే.

ప్రకృతసంబంధమైన చందనపు కొయ్యయొక్క సువాసనను గలిగి
యుండి, మిక్కిలి గుణకారినైనదియు చాలా గంటలవరకు మంచి
సువాసన నివ్వ గలిగిన దిదియే. ప్రత్యేకముగా తయారు కాబడి
ఉపయోగించువారలకు మిగుల సంతృప్తిగలిగించును.

బజారులందు దీని మాదిరిలు అనేకములు గలవు.

మీరు మిడ్లెస్ సోపునే కావలె నని కోరుడు.

శుద్ధమైనదియు, అనాదినండి తయారు కాబడుచున్న దిదియే.

కెమిస్టు లందరివద్దను, స్టోరు మిడ్లెస్ మాంచెస్టరువారిచే తయారు కాబడుచున్నది.
లన్నింటియందును దొరుకును.

వివరములకు :
Post Box No. 313
Bombay.
సకు వ్రాయుడు.

మిడ్లెస్ సాండిల్ వుడ్ సోపు

దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషా నిలయము

గౌరవీయా ఆశ్రమం, కుక్కునూరు

పాలవంప సంస్థానము-నిజాం రాష్ట్రము

ఈ నిలయమువారు ప్రకటించిన క్రోధన అక్షయ సం
వత్సరముల కాగ్య నివేదనమును స్వీకరించితిమి. ఇది క్రోధన
సంవత్సరమందు స్థాపింపబడిన. క్రోధనసంవత్సరమున ఆదా
యము 81 8-6 అగ్రసమంతయును ఆవత్సరమునందే వ్యయమై
నది. అక్షయ సంవత్సరమున ఆదాయ
291-14-0. వ్యయము 179-18-9. 112-0-8 నిలువ.
సంవత్సరమునకు ఆరురూపాయల వంతున 17 మందియును, చూ
డురూపాయలవంతున 10 మందియును విరాళముల నొసగుటకు
వాగ్దానములు చేసిరి. వీరు 18 పత్రాలను తెప్పించుచున్నారు.
వీరిలో జన్మభూమియొక్కటియే ఆంగ్లపత్రక. తిక్కనవన్నియు
ఆంధ్రపత్రకలు. ఒకటిదినపత్రకయును అయిదువారపత్రకలును
రెండుపత్రకలును అయిదు మాసపత్రకలును కలవు. నిల
యమున మొత్తము 1171 గ్రంథము లున్నవి. గ్రంథములను
పత్రకలను యొసంగిన వారిపేర్లును చందాలను విరాళములను
ఒసంగినవారి పేర్లును ప్రకటింపబడిన.

ఈనిలయమునకు 75 మంది పురుషులును ముగ్గురు స్త్రీ
లును సభ్యులుగా నున్నారు. ప్రధానపోషకులు ముగ్గురు, పో
షకులు 17 మంది యావజ్జీవసభ్యులు యిద్దరు. కాశ్యకపోషకు
లు ఒకరు ఒకటిరెండు తరగతులవారు 55 మంది. కాశ్యక పోష
కులువేలూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు అమరవరం. వీరే అధ్యక్షులుగ
నున్నారు. యావజ్జీవసభ్యులు 1 కొత్తపల్లి వెంకట్రామ లక్ష్మీ
నారాయణ శర్మగారు, సంస్థాపకుడు గ్రంథాలయాధిపతి
2 మంత్రిప్రగడ వెంకయ్యపంతులుగారు ముక్కునూరు.

కోషలెసు

3477

ఏజంట్లు, బ్రాంకలింగ ఏజంట్లు, చీఫ్ ఏజంట్లు, భిమా
కంపెనీల పనులవిషయము ఆనధనము గలవారు, వ్యాపార
మును లేగల క్షేత్రగలవారు, మొదలగువారు కావలెను. సగదు
ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలెను. యోగ్యత ననుసరించి జీత
మియ్యబడును.

Apply to—Mr. S. KABBOOR B. A., F. S. S. (Lond)
Asst. Manager (on deputation), or
Dr. R. P. AIYER Supdt., General Assurance Society Ltd., 4
Lingi Chetty St. Madras.

నెల్లూరు వార్తలు

మా యూర 1-11-27 తేదీన దైవికముగా జరుగబడిన
తుపాను నష్టమును గురించి స్థానిక సంఘములవారు తమ పాత
కాలలకు యీ నెలాఖరువరకు సెలవొసంగి ఉపాధ్యాయులను నష్ట
గణితకై నియమించినట్లుగా తెలియుచున్నది. గణిత పూర్తి
అయినపిమ్మటగాని జిల్లామొత్తములో కలిగిన నష్టము తెలియ
బడదు.

ఈతుపానువల్ల గలిగిన నష్టమునుగురించి కొంతభగవదా
యమును కోరుచు నాన్ గజెటి ఆఫీసర్ల సంఘమువారున్నా
నెల్లూరు పర్సనెంటు ఘంట ఆఫీసు నాకరులున్నా తదితరులు
న్నా తమ అధికారులను ప్రార్థించి సందర్శములో కేవలము
నిస్సహాయులగు ఉపాధ్యాయుల లే ఒకచో సమాజేమయి
అధికారవర్గమువారిని ప్రార్థించకపోయినో తెలియబడవచ్చును.

ప్రతివత్సరము మామూలుగా యీ డిసంబరుమాసములో
జరుగు ఉపాధ్యాయ మహాసభలు తత్తదాహ్వనసంఘమువారు
యెంత ఉత్సాహముతో జరుపబ్రయత్నించినను (దురదృష్టము
చే బ్రహ్మదేవములో జరుపజాలమికి చించిలుచు ఎన్నిసమయనై
న నెల్లూరులో జరుప నిశ్చయించి ప్రయత్నములు పరిచినందు
లకు) జనరల్ సెక్రటరీవారి నిరుత్సాహవచనములవల్ల ఆకాభంగ
తైరి. ఇది యెంతయో చింతనీయును.

మండల ఉపాధ్యాయ మహాసభను ప్రారంభమునుండియే
ఆహ్వానించువారు లేక యీవత్సరము నిలిచిపోయినట్లు స్పష్ట
పడినది.

మరొక :—ఇతరసమయములయందు ఎట్టి మహాసభలు
జరిపినను జరుపకపోయినను యిట్టి మహాసభప్రయత్నమును
ఉపాధ్యాయులు సమాజేమయి తమ కష్టనష్టములను విన్నవిం
చుకొనిన యితరులవలెనే కొంత ద్రవ్యసహాయము పొందవచ్చు
ను. గనుక ఉపాధ్యాయులు మామూలుపదతిని కాటకమును మం
యేవిధముననైన మహాసభలు కూర్చి అధికారాధ్యక్షులవారి
విన్నపములు పంపుకొనుటే మేలు. ఇందులకై వ్యాపకము
నిరుత్సాహత జాపక కార్యమునకు గడంగెదరు గ. త!

కనువర్తి నారాయణరావు

నువర్త సుందరరసము

సహజముగా గల సుందరశాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి
సుందరశాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి
ములకైనను గుడుచ్చును. ఇకాదేకము అనవసరము.
రూ. 5/ వాడువిధము ముందులో సంకలనము. 27/2
3 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యూరు

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరుజిల్లా వరదలనష్టము

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 12:- గుంటూరు మండలమున కీసం||రము తుపాను బెల్లూరుకు పోయినను, నన్న దేవుడు తీవ్రతతో పడుచే నతివృష్టినిచ్చి మండలమున కపారమగు నష్టము కలుగజేసెను. బాపట్ల తాలూకా యంతయు జలార్ధమై పంటలన్నియు పాడుగుటయే గాక అనేక గ్రామములు నదీతీరమున గానియు ద్వీపముల వలెనుండి పశువులను జనులను తీరని యరిష్టమును కలుగజేసెను. ప్రజలు నిరాశాభరితై ఎందరో ప్రజా సహాయమునకై ఆహారమును పట్టుచున్నారు. మండలాధికారియగు డిప్యూటీ కలెక్టరు వరద తగిలినదేశములను జని ఆవటి వారి కేడియో సహాయము చేసిరని తెలియుచున్నది వారితో నేనిటీవల సంప్రదించగా వారికి పూర్తి సమాచారము లింకను తెలియుటలేదనియు ప్రస్తుతము రు. 1,000 లు ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారికి కడుదీరుట యుపయోగార్థమై బంపితినియు చెప్పిరి. ఉదారులు, శాంతులు, అను బాపట్ల తహసీలుదారు గారగు శ్రీ యాత రామచంద్రుని కోటయ్య పంతులుగారు యాతరహామన యశేష నేను బాపట్లలోని న్యాయవాదులు వర్తకులు సహాయము నుచేసిరి. వీరులకు గృహనిర్మాణమునకై తాటిచెట్ల తాటియాకులు విత్తుకుగ యిచ్చుటకు కలెక్టరుగారు ఒప్పుకొనిరి. అచ్చటి పరిస్థితుల జూచిన కలెక్టరు గారికిని రు. 1,000 ఏమాత్రము సరిపోనటుల కన్పడుచున్నది. కాన ప్రభుత్వమువారు కష్టదశలోనున్న వీరులకు యింకా ఎక్కువ ద్రవ్యమును కాక్తానుచేసి ప్రజల కష్టముల బాపుదరని చలచుచున్నారము.

నవంబరు 12- తుపాను గాలివాన యామండలమున బాధించక పోయినను బడివానలచే తుంగభద్రకాలువలు నల్ల మడుమున్నగునని పొంగిపరలి బాపట్ల తాలూకాలో చాలప్రదేశముల జలమయము జేసినది. బాపట్ల తాలూకా వరదలచే ముగిసిపోయినది. ఒక గ్రామమునుండి మరియొక గ్రామమునకు బోవుటకు గూడ త్రోవలు లేవు. గొప్పనది మధ్యముననుండు దీవుల వలె గ్రామములు జలమయ మయ్యును గానవచ్చుచున్నవి. పంటలకొలది పశువులు నశించినవి. గృహములు కూలినవి. కోడ్లు తెగినవి. పేదజనుల కష్టములు వర్ణించుటకు పిలులేకున్నది.

జిల్లా కలెక్టరుగారు ఆప్రదేశములను జని వారికితగినసహాయము జేసెద నని జెప్పిరి. ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారు రగు రాఘవకాగారు గూడ ప్రదేశములకొని రిపోర్టుల బంపుచున్నారు. కలెక్టరుగారి కింకను సంపూర్ణరిపోర్టులు రాతేదని చెబియుచున్నది. అయినను వారు రు 1000 లు మంజూరుజేసిరి. దాని నత్యంతమున లేమిచే వాగకు పశువారికి పంచిపెట్టుట కంట సబ్ కలెక్టరుగారికి బుడిచి బాపట్ల తాలూకాలోని కాంతి మూర్తియనగు రామచంద్రుని కోటయ్య పంతులుగారి సహాయమున గావించిన మహాత్మరనేవ గణనాతీతము. నివారణ సంఘముల స్థాపించి వీరులకు తాటి మాకులను దూలములను సరఫరా జేసి వారి కింకావత్కాలమున యెక్కువగా తోడ్పడిరి.

కలెక్టరుగారు రొంగున మొత్తము ప్రజల యలజడిని నడపయింప కేమియుజాలను. కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారి సహకారమున కేమియుజాలను. కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారి సహకారమున కేమియుజాలను. కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారి సహకారమున కేమియుజాలను.

శ్రీమంతులును రయితులను మకుటము పంటివారును కానున్న జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును నగు శ్రీయంత కుప్పు స్వామి చాదరిగానుగూడ వీరుల కన్నవత్ప్రధానముజేసి పూర్ణము గట్టుకొనుచున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రజలంకను బాధితులకు సహాయముజేసి కష్టకాలమున సోదరులకు తోడ్పడెద రని చలచుచున్నారము.

వగుళ్లకు లైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అకికాళ్లు, అశుచేతులు, నర్మము కారకమువలన, శీతగా కాలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ లైలమును రాచిన గుడ్డు మాని జిల పోయి మంచిచర్మము రా గలదు. తగుళ్లకొప్పియైన నయనుగును. స్వల్పక్రయము.

అమృతాంజనం దిబ్బో బొంబాయి - మధురాను.

అప్పికట్ల ఫిర్కా-వరదల సహాయసంఘము

అప్పికట్ల ప్లాటఫారము మొరకప్రదేశముగా నుండుటచే చుట్టుప్రక్కలనుండు పంచములు నీటిమయమైన వారి యిండ్లను వనలిపెట్టి యిక్కడ నివసించుచుండిరి. కాని వమర్లలు యింకా కురియుచుండుటచే వారు అక్కడనుంచిగూడ లేవనల సినచ్చినది. అప్పుడు వారు రైలుమీద బాపట్లకు తీసికొనిపో బడిరి. అక్కడ తహసీలుదారుగారును కాలిదానుగారు మరి కొందరు యుత్సాహ వంతులై న్యాయవాదులును వారికితగిన వసతులేర్పరిచి జాగ్రతగా వారిని పోషించుచున్నారు. ఇట్లు లేచినచ్చినవారిసంఖ్య భూమారు మూడువందలుండును. వీరుగా క ఫిర్కాలో భాగములో యిండ్లువదిలి రహితులసానండ్లలో తలదాచుకొనుచున్నవారు చాలామందియున్నారు. వీరికివైద్య సహాయము చేయుటకు ఆదంబ లక్ష్మీపతిగారి శిష్యుడగు కోరి సుబ్బారావుగారు ఫిర్కాలోకి పంపబడిరి. రామచంద్రుల హనుమంతరావుగారు సకా సీతారామయ్యగారు ఫిర్కాలో నేనచేయుటకై గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారిచే పంపబడిరి. మాఫిర్కా తాలూకాబోర్డు మెంబరుగారగు ఇనగంటి వేంకటప్పయ్యచౌదరిగారు యీ విషయములో చాలా కష్టపడి బుచ్చేయుచున్నారు. ఈఫిర్కావారి సహాయార్థము పూర్వము తహసీలుదారుగారు పాన్సురులో బాపట్లలో వసూలుచేసినవి గాక యీ దిగువ చందాలు వసూలు చేయబడినవి. దేశరాజు హనుమంతరావుగారు కృష్ణగారు విసుల శ్రమచేసి గుంటూరు లో మొత్తముమీద 169-0-0 రూపాయలు వసూలుచేసివారు. ఇక్కడ చూడవలసినవారు యింకా చాలామందిగలరు. తేనాలిలో 2 బస్తాలమాకలు వసూలైనవి. ఇక్కడగూడ చూడవలసిన ఫ్యాక్టరీవారు, ప్లీడర్లు చాలామంది గలరు. వివరములు తరువాత పంపెదను. జిల్లాలోని ప్రజలందరు తగుసహాయము చేయ గోరెదము. వర్షములు మరల కురియుటచే వరద హెచ్చునని తలచుచున్నాడు.

అప్పికట్ల ఫిర్కా-వరదల సహాయము

- ఇదివరలో మిపత్రికలో ప్రకటించిన మొత్తము తరువాత
- 19-0-0 వసూలైనవి. తరువాత దుగ్గిరాలబళ్ల గా యాదిగువచందాలు వసూలైనవి.
 - 17-0-0 శ్రీరామలింగేశ్వర రై సుమిల్లు.
 - 5-0-0 లంకా సీతారామయ్య కంపెనీ.
 - 5-0-0 నిమ్మగడ్డ సంగయ్యగారు.
 - 5-0-0 జంపాల సుబ్బయ్య కంపెనీ.
 - 2-0-0 గిరుధారి. ఎల్. లక్ష్మీనారాయణ.
 - 11-0-0 తోపికినను మేళ్ళూర ప్రమలాల్ కంపెనీ.
 - 45-0-0

తరువాత 15 వ తారీఖున మొత్తము ఇనగంటి వేంకటప్పయ్య చౌదరిగారిద్వారా బాపట్లలో సహాయ సంఘ కార్యదర్శిగారగు కాలిదానుగారికి పంపితిని. ఈ కోజాననే కాలేజిబళ్ల గా స్ట్రాక్ దొరగారు యాదీరుల కష్టములకు దుఃఖించి కాలేజిలో ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను సహాయము చేయగోరుదు స్వంతముగా రు. 15 ను చందానుజేసిరి. ఉపాధ్యాయులుగూడా చందాలుజేయుచున్నారు. పట్టి యింకా ముగియలేదు. పిల్లలుగూడా డబ్బును పోగుచేయుచున్నారు.

గుంటూరు }
15-11-27 } నేటి వేంకటాచలపతి.

క్రిమినంహారిణి

లండన్, నవంబరు 8:-క్రొత్తగా కనిపెట్టిన క్రిమి సంహారిణి పేరు "మస్సోల" అని సర్ ఆల్బర్ట్ మాండుగారు తెలుపుచున్నారు. కోలటారునుండి తయారుచేసెదరటం. దీనిని మింగినను ప్రాణాపాయము లేదట. శరీరమునకుగాని గొంతుకుగాని పూనుకొనవచ్చునట. రక్త నాళములలోనికి ఇంజెక్టు చేయవచ్చునట.

జపాను ఆర్థిక పత్రము

టోక్యో, నవంబరు 14:-ఆదాయము 164000000 పానులు, వ్యయము 174000000 పానులు. ఇందులో నాకాద గమనకు 26000000, సైన్యమునకు 22000000 పానులు కేర్పబడెను.

శిధవటం (కడపజిల్లా)

నవంబరు 14- మా గ్రామంలో 1-11-27 రాత్రి కలిగిన తుపానువలన చాలవస్త్రములు కలిగినవి. పెద్దపెద్ద చెట్లన్నియు చాలవరకు శక్లతోటి పెకలించబడి యున్నవి. ఇండ్లపై కప్పిన పెంకులు గాలికి ఎగిరిపోయినవి. గోడలుపడిపోయినవి. చాలఇండ్లు నేలగులినవి. పూరిండ్లు అన్నియు నేలమయమైనవి. కొన్నియిండ్లపై చెట్లుపడి లోపలయున్నవారు వెలుపలికి రాలేకయుండి యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు మ.రా.రా.శ్రీ శ్రీరాం సుబ్బారామయ్య చెట్టిగారు ఆ చెట్టును నరికించి లోపలనున్నవారి ప్రాణముల గాపాడిరి. ఈ గ్రామమున మనుష్యుల కేయపాదము లేకుండుట దైవానుగ్రహము. ఇండ్లక్రిందపడి కొన్నిపశువులు చచ్చినవి. వెలుపలపోయిన గాడిదలు కొన్నిచచ్చినవి. సమీపముననున్న మాయపల్లె యనెడు గ్రామమున చెట్లు ఇంటిపైపడి యింటనున్న తల్లిలిడ్డ యిద్దరు హతులైరి. అడవుల పశువుల మండలమేపురుండిన సుగాలి వారలలో ఇద్దరుబిడ్డలు చచ్చినటుల తెలియుచున్నది. తెక్కలేని పక్షులు చచ్చినవి.

వీరులు వుండుటకు ఇల్లులేక తినుటకు తిండిలేక చాల బాధపడుచున్నారు. వీరందరు కొండకుపోయి గడ్డితెచ్చుకొని తీవించెడివారు. మోటారు బస్సులు ఈగ్రామాదులకు వచ్చిన లాగాయతు వారిజీవనాధారము లగుగంటి కడుపునిండ తిండి లేక పీడింపబడుచుండ ఈదుర్భరమైన కష్టములొనర్చుచున్నవి. రయితులకు జీవనాధారమైయున్న అంకంపల్లె ఆకుతోటలు నేలమయమైనవి. నిలబడియున్న ఆరటిచెట్లొక్కటియైన కాన్పించదు. ఈజిల్లాకంతయు అరటిఆకులు ఈ సంవత్సరము కరువని చెప్పవచ్చును. జనులుపడుకష్టము లిన్నియని చెప్పటకు పిలుకాదు.

గవర్న మెంటువారు కడుదీరుటగా మున్నవారికి ఆదవికి పోయి ఇంటిసామాను తెచ్చుకొనుటకు ధర్మరై సెన్సుల నిచ్చుచున్నారు. అడవికి పోకత్తిలేనివారు కూలి యిచ్చి తెప్పించుకొనుటకు ద్రవ్యములేక యూరకున్నారు. సామానుల నుచి తమగా తెచ్చుకొనగలిగినను ఇండ్లుకట్టుకొనుటకు శక్తిలేని దారిద్ర్య పీడితులు ఎక్కువగా యున్నారు. ఈదుర్భిక్షజాడ ఈగ్రామస్తులు పడిపోయినఇండ్లను చక్కపరుచుకొని ఈగ్రామమున నివసించెద రను నమ్మకమేలేదు. గవర్న మెంటువారును లోకలోబోర్డువారును తదితర దయార్థి హృదయులును ఈకష్టములబాసి ప్రజల రక్షించెదరని ప్రార్థించుచున్నాము. ఈసంవత్సరం ఇంటిపన్నులను తొలగించుటకు యూనియన్ బోర్డు వారు ప్రయత్నించుదరని నమ్ముచున్నాము. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంటు మ.రా. రా. శ్రీ యశ్. రంగాచెడ్డిగారు ఈ పురాతన గ్రామోదధిగారును సహాయభూతు లగుదు రని ప్రార్థించుచున్నాము.

రివిన్యూఅధికారులు శిథిలమైన ఆకుతోటలకు యాసంవత్సరం పన్నులను తొలగించి కష్టపడురయితులను కాపాడుదు రని ప్రార్థించుచున్నాము.

నా. సుబ్బయ్య

రష్యా గ్రామసహకారుల సంఘాహ్వనము

వంగదేశ రైతుల కార్మికుల సంఘమువారి జవాబు కలకత్తా, నవంబరు 12:- "బెంగాలు రైతులు కార్మికులపక్ష ప్రచార కార్యదర్శి ముజఫరు అహమదుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. " సోవియటురష్యా దశమవార్షికోత్సవమునకు ప్రతినీధి సంపవలసినదిగ గోరుచు రష్యా గ్రామసహకారుల సంఘమువారు చాలసారు లాహోరించియున్నారు. దానికి మాసంఘమువారిట్లు 12-వ తేదిన తిలినంపిరి. "వంగదేశరైతుల కార్మికుల సంఘమువారు మీ దశమవార్షికోత్సవ సందర్భమున అభి నందించుచున్నారు. తమ యాహ్వాన మందినది. ఇక్కడనుండి ప్రతినీధుల సంఘుకు పరిస్థితులు బాగుండలేదని విచారించుచున్నాము. యూరోపుఖండమునందలి కార్మికపరిస్థితుల గను నిండుట కరుదెంచిన యక్. యన్. రాగోరుగారిని ఈసభ వారు తమ ప్రతినిధిగ నెన్నుకొనుచున్నారు." (ఫ్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తానుండి బయలుదేరిన నార్వేనాక, స్వీడనునాక తోడికొని నష్టపడెను.

కరోలు రాకొమరునికి రాజ్య మక్కర్ లేదన్నటుల ఆత్మరములు ప్రకటించబడెను.

శ్రీ వీరేశలింగకవిసమాజము కుముదవల్లి

30 వ వార్షికోత్సవ సభాసమావేశము

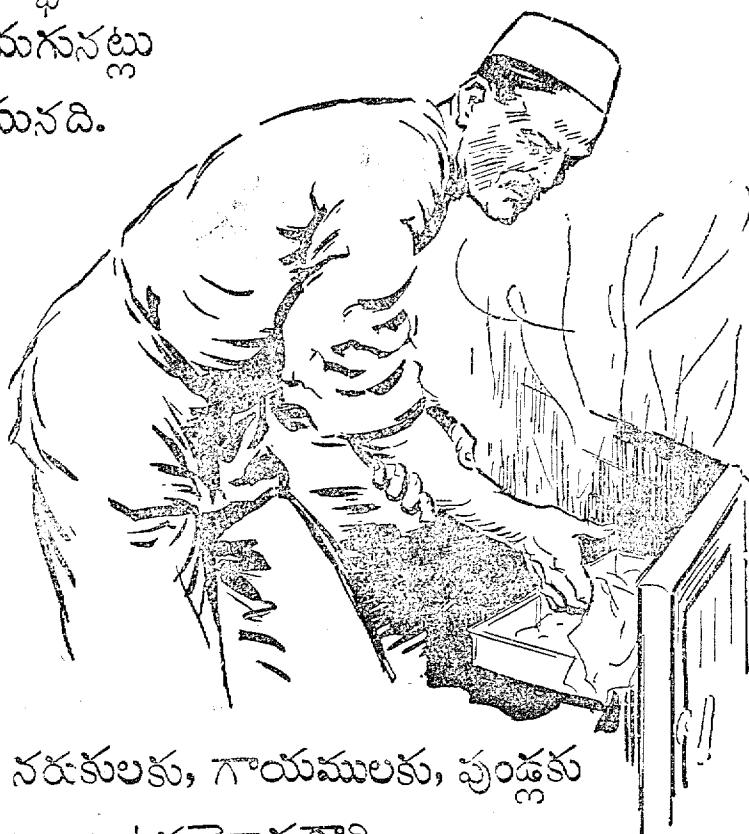
ఈ సమాజసభలయందు శ్రీ రాజా కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుమండరమున యీ నెల 18 వ తేదీ ఆదివారం పగలు 1½ గంటలకు కీ. శే. కాళ్ళకూరి నరసింహంగారి ఛాయాపట ప్రదర్శనోత్సవసభ శ్రీయంత పెన్నెత్త బాపిరాజుగారి యాజమాన్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. నాటిసభకు గ్రామస్థులును చుట్టుట గ్రామదుల వారసు సుమారు 100 మంది విచ్చేసిరి. మొదట యీశ్వరప్రార్థన గావింపబడినది. ఆధ్యక్షులగు బాపిరాజుగారి ప్రసంగించుచు కీ.శే. కాళ్ళకూరి నరసింహంగారు మన భీమవరంతాలూకా పురోభివృద్ధికి ముఖ్యకారకులని యు, మొదటనుండియు దెల్వరయితలు యిడుమల బాపుటకు కృషిచేసిన పెద్దలలో ఆగ్రగణ్యులనియు నడుపుచు, వారిజీవితసంగ్రహమునుగూర్చి మాట్లాడవలసినదని కోరగా, భూపతిరాజు తిరుపతిరాజుగారు లేచి, దేశభివృద్ధికై, భాషభివృద్ధికై అనేకసంఘములు స్థాపించి ప్రజాసేవచేసిన మహానీయులలో మొదటి వారనియు, యీసమాజభివృద్ధికి నరసింహంగారు, సర్వవిధముల కృషిచేయుటయేగాక అనేకకష్టములు పొందిరియు, యీసమాజమునకు శాశ్వతవిరాళిగా రు 200 లు ఒసంగి, ప్రతిరోజును దానినడిమిద, బీదలకు అన్నవస్త్రదానముల క్రింద ఉపయోగపరచునదిని దనియు తమమరణశాసనములో వ్రాసిరి. వారిఅనంతరము ఆయన కుమార్తె పితృవాక్యమును పాలించిరినియు, నరసింహంగారి యెడల మాకుగల గౌరవభక్తివిశ్వాసములనుబట్టి యీమండరమున వారి ఛాయాపటము తియారచేయించి, ఉంచుకొంటిమనియు, ఆధ్యక్షులయిన బాపిరాజుగారిని ప్రదర్శించవలసినదని కోరగా, వారు అట్లుగావించి, నరసింహంగారి ఆత్మిక శాశ్వతానందపదవినిొందుటకు భగవంతునివేడుకొనిరి. అంతటితో సభాసమావేశము ముగింపబడినది.

పిమ్మట యీసమాజము యొక్క 30 వ వార్షికోత్సవమహాసభ 18 గంటలకు శ్రీయంత పెన్నెత్త పెద్దిరాజుగారు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా డిప్యూటీమేజర్ ప్రకటించు, యాధిపత్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. చుట్టుపట్ల గ్రామములవారు చాలమందివచ్చియుండిరి. సమాజ సార్వభౌమతము కాగ్యదర్శిగారివలన చదివబడి, సభ్యులచే ఆమోదించబడినవి. తదుపరి పండిత పెన్నెత్త సత్యనారాయణరాజుగారు ప్రాచీన గ్రంథాలయముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. గ్రంథాలయములు వేదకాలము నందు-సభలు-పరివర్తనములమగ నున్నవనియు, క్రైస్తవపూర్వము 3000 సంవత్సరములకు పూర్వమే గ్రంథాలయోద్యమము ప్రబలియున్నట్లు తెలియదన్నదనియు, తత్ఫలితంగా ప్రాచీనగ్రంథాలయమునకు దేశమున అన్నిభాగముల నుండియు పోయి శిక్షణభ్యసించెడివారు. నూత్రకాలమున విద్య గురుముఖముననే నేర్పబడెననియు విప్లవముగను, యుక్తియుక్తముగ నుపన్యసించిరి. తరువాత ప్రస్తుత గ్రంథాలయములను గూర్చియు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు అవి యెట్లు ఉపకరించునో మొదలగు సంగతులతో భూపతిరాజు రామమూర్తిరాజుగారివలన నొక వ్యాసముచదునబడెను. అది-గౌరవికావ్యత విద్యాలయమునండి విచ్చిన శ్రీమత్సర్వ బ్రహ్మదేవ శాస్త్రిగారు గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్యతను కొనియాడుదు అన్ని రాజకీయప్రచారములకు విద్య ప్రధానమనియు విద్యా ప్రచారమునకు గ్రంథాలయములు ఆధారములనియు చెప్పిరి. పిమ్మట మతమునుగూరించి శ్రీయంత సాగి వెంకటనరసింహరాజుగారు మాట్లాడిరి. ఆధ్యక్షులు తమ అధ్యక్షకావ్యపాపమున పెక్క-విషయములగూరించి మాట్లాడుచు, సభ్యులను హెచ్చరించిరి. (వారి ఉపన్యాససంగ్రహమును కేరొకచో గాననగును) తదుపరి ఆధ్యక్షులకన్న వివిధ గ్రామములనుండివచ్చిన ప్రేక్షకులన్న వందలమందితోను, మంగళగిరిముంతోను సభ జయప్రదముగా ముగింపబడినది. శేడుమధ్యాహ్నము సుమారు 100 మంది బీదలకు అన్నదానమున్న; కొందరికి వస్త్రదానమును సమాజము వారిచే గావింపబడినది. రాత్రి అనుబంధపాస్త్రాభిలకు శ్రీభిమడిపాటి వెంకటనారాయణగారు పాదుకాపట్టాభిషేకము ఆను హరికథనుచెప్పి సభ్యులను తదితరులను ఆనందపరచిరి.

భూ॥ తిరుపతిరాజు,
కార్యదర్శి.

జాంబక్ Zam-Buk

బాధను అద్భుతముగా
మాయమగునట్లు
జేయునది.

కొల్పులకు, నరుకులకు, గాయములకు, పుండ్లకు
చాలా ఉపయోగకారి.

నిష్పవలన గలిగిన కాల్పులు కత్తిచేగలిగిన నరుకులు, వేడినీళ్లవలన గలిగిన కాల్పులు మొదలైన వాటిని కుల్లిపోసియకుండ నయమొనర్చుటకు జాంబక్ దివ్యోషధము.

చర్మము గీచుకుపోయినప్పుడు, గాయమైనప్పుడు వెంటనే శుభ్రముగాకడిగి, శుభ్రమైన గుడ్డమీదగాని, లింట్ముదగాని కొంచము జాంబక్ నుంచి గాయముమీదకట్టుము. గాలి తగిలిన మాత్రముననే వాచినొప్పిని గలిగించు, కాల్పులవలన పొక్కుటవలన గలిగిన గాయములుకూడ జాంబక్ ను ఉపయోగించిన త్వరలో మానిపోవును. బెణుకులు నలుగుటవలన గాయములు, మొదలైనవాటికి వెంటనే జాంబక్ నువేసి రుద్దవలెను.

జాంబక్ చర్మమునకు మూడు విధములుగా ఉపయోగించును. పొపునుగాని, పొక్కుటనుగాని వెంటనే తగ్గించి రక్తముకారిపోకుండ వెంటనే ఆపిబాధనుమాన్పును. జాంబక్ మంచిమూలికలచే తయారు కాబడినది వ్యవధిమగుటవల్ల, విషసంబంధమైన పురుగుల నిర్మూలించి రక్తము చెడిపోకుండా కాపాడును. జాంబక్ వెంటనే గాయములను నయమొనర్చి ఆరోగ్యవంతమైన నూతన చర్మము సహజరీతిని పెరుగునట్లు జేయును.

జంతుసంబంధమైన కొవ్వ యిందు చేర్చబడలేదు,

జాంబక్ భాధనుమాన్పి నూతన చర్మమును పొందించును

మందులమ్ము వారలందరివద్దను దొరకును చిన్నది వెల 1 కి రు 1-0-0 పెద్దది 1 కి రు 2-4-0 లు.

ఏజెంట్లు:-దాదా అండు కంపెనీ, యస్లేషు, మదరాసు.

జాంబక్ Zam-Buk

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

జనవరి 15-వ తేదీన సమావేశ మగుట

సమావేశకార్యక్రమము

పాట్నా, నవంబరు 16:-బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ పాట్నాలో జనవరి 16-వ తేదీన సమావేశమగును. శాస్త్రీక కార్యక్రమములు ప్రకటించబడెను. 16, 17, 18 తేదీలు అసభికార తీర్మానములును 19 అసభికార బిల్లులును 20, 21 అభికారవర్గ విషయములను చర్చించబడెను. తిరిగి ఫిబ్రవరి 18-వ తేదీన సమావేశమగును. బడ్జెటుచే పట్టుబడిన. 14, 15 తేదీలును అసభికారబిల్లులును 16, 17 తేదీలు అభికారవర్గ విషయములును 21, 22 తేదీలు బడ్జెటు చర్చకును నిర్ణయింపబడెను. మార్చి 9-వ తేదీనుండి 20-వ తేదీవరకు బడ్జెటు డిమాండులు ఆలోచించబడును. 21, 22 తేదీలందు స్టిమెంటరీ గ్రాంటులు చర్చింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

కనువడని యోడలు

తుకారాము ఓడపై మరణించినవారు 110

బొంబాయి, నవంబరు 16-96 గురు జనముతో శనివారమునాడు జయలుదేరిన జయంతివిషయమేమియు తెలియలేదు. ఆయోడ దాబోలు చేరవలసియుండెను. శనివారముధ్యాహ్నము దోవలో హార్వేనర్త కనుబడెనుగాని ఒడ్డునకు వచ్చుట తుపానువలన పీలుతేక బొంబాయివైపు పోయెను. దానినినిదుకబోయిన చెందును ఇంకను చాచెను. వెర్నెసులో అన్ని ఓడలకు జయంతికై ఐదుకలసివని తెలుపబడెను. కాని ఏమియు తెలియలేదు. తుకారాముగారిచే దానిని బట్టిచేయించవచ్చునని చాలమంది యాచించి పడియెదగాను.

తుకారాముతో బయలుదేరిన 138 గురిపోను 26 గురు మాత్రము బ్రతికియున్నార.

జయంతిని వెదుకబోయిన కులబావతి రూపమును తిరిగి బొంబాయి మధ్యాహ్నము చేరెనుగాని ఏ సమాచారము వారికి తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నిక

డి. బి. గోపతి నారాయణసామిచెట్టిగారు
తిరిగి ఎన్నికైనవారు.

ఇటీవల చెన్నపురి నగరమున జరిగిన, శ్రీ ప్రచారమునకు కారణమైన కార్పొరేషను సభా
సభ్యుల పదవికి ఎన్నికయిన అభ్యర్థులను జాబితా. గత
సభ్యులను అధ్యక్షునిగా ఎన్నిక చేసిన బహుమతి గోపతి నారా
యణసామి చెట్టిగారి తిరిగి అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయినట్లు
జరిగింది.

సభా కార్యక్రమము 5 X 15 నిలలకు ప్రారంభించి
బహుమతి ప్రకటించిన అంతకు చాలామంది సభ్యులను
యొక్క ప్రేక్షకులతో కలిగిరి. సభ్యులకు చాలామంది
ది బహుమతి నిలలనుండి. ఒక్క సింగిల్ సభ్యులు తప్ప
మిగిలిన 40 గురు కార్పొరేషను సభ్యులు హాజరైరి. సభా
కార్యక్రమము జరుగు సమయమున ప్రేక్షకుల ఆత్మీయ ఆగ్ర
హాది భావములు మిగిలిన, కేకలు వేయు వారిని వెలిబుచ్చు
దొడగిరి. చాలామంది సభ్యుల బిట్టి చర్చను
అధ్యక్షుని కి చెప్పుబడుటగా అధ్యక్షుడు చెందుపరచాడు
ముందు చెప్పినట్లు. కాని సభ్యులు లేకపోయెను. గతసభ్యులను
ధ్యక్షులపదవి యందున్న డి. బి. గోపతి నారాయణసామిచెట్టిగా
రే ఈ సభకు అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయిరి.

సి. రంగనాథులచెట్టిగారు, రాబోవు సమయమునకు డి.
బి. గో. నారాయణసామిచెట్టిగారు పదవికి ఎన్నికయినట్లు
ప్రకటించిరి. ఆగ్రహాదాయగారు, గో. జి. ఎ. నరేంద్ర
గారి సభ్యులపదవికి ఎన్నికయినట్లు ప్రకటించిరి. పి
మ్మల వోటింగు జరిగెను.

సభ్యుల కార్యక్రమము గడిచినట్లు వోటు కార్యక్రమము
పై గుర్తు వేసి తెచ్చియుంచుటగా, ఒకేసమయమున ముగ్గురు
సభ్యులూ గడిచినట్లు తెలిసిరి. సభ్యులూ గడిచినట్లు, ఒక్క
మాత్రము ముగ్గురు సభ్యులు ఆకాశ్రమమునకు ఒక్కొక్కరి
నే పంపవలసినదనియు అధ్యక్షునిగా చెప్పిరి.

అధ్యక్షునిగా నామినేషన్లు.
సభ్యులూ గడిచినట్లు. ఈ సందర్భమున మొత్తముగా చెప్పిన
దనినా ఆగ్రహాయము. ఒక్కరికంటే ఎక్కువమంది గానానికి
పోయినరాదని నిబంధనలలో చెప్పబడియున్నది.

డి. చక్రవర్తిచెట్టిగారు:— సభ్యులూ గడిచినట్లు (ప్రసం
గము పొందబోతున్నట్లుగా నున్నది (ప్రేక్షకులనుండి నుడు
వినుడు సింగిల్ అను కేకలు.)

వోటింగు జరిగినట్లు. ఈ సందర్భమున లెక్కలను
నటుల ఎన్. సభ్యులూ గడిచినట్లు, డి. చక్రవర్తిచెట్టిగారిని ని
యమించిరి.

బి. సభ్యులూ గడిచినట్లు:— ఇక్కడ నిక సంగతి
తగును. (నవ్వు)

వోటుల లెక్కలను చెప్పినట్లు, అధ్యక్షుని, గోపతి నారాయణ
సామిచెట్టిగారి విజయమును ప్రకటించుచు, తాగరాదు
శ్రేష్టిగారి యంతర మీయగ్రుత్వపదవికి వరుసగా చెందుట
రము తెచ్చుచు ఎన్నికయినట్లు అట్టిగారిని నారాయణసామి
చెట్టిగారికి దక్కనియు నుడిచిరి. బ్రాహ్మణేతర
లవలించి బ్రాహ్మణుల ప్రయోజనమున సాధించుటగాను
స్వరాజ్యపక్ష మేర్పడెను. ఆవిషయ మీదను బట్టిబయలు
య్యెను. (స్వరాజ్యపక్షములో ఒకరు లేదు) మీరు లేదనుచు
డవచ్చును.

ప్రశంసలు
సభ్యులూ చెప్పినట్లు డి. బి. గోపతి నారాయణ
సామిచెట్టిగారి విజయమును ప్రకటించుచు, తాగరాదు
శ్రేష్టిగారి యంతర మీయగ్రుత్వపదవికి వరుసగా చెందుట
రము తెచ్చుచు ఎన్నికయినట్లు అట్టిగారిని నారాయణసామి
చెట్టిగారికి దక్కనియు నుడిచిరి. బ్రాహ్మణేతర
లవలించి బ్రాహ్మణుల ప్రయోజనమున సాధించుటగాను
స్వరాజ్యపక్ష మేర్పడెను. ఆవిషయ మీదను బట్టిబయలు
య్యెను. (స్వరాజ్యపక్షములో ఒకరు లేదు) మీరు లేదనుచు
డవచ్చును.

కాని ఈ సమయమున జరిగిన ఎన్నికలు బ్రాహ్మణ, బ్రా
హ్మణేతర విభేదముల వద్ద ప్రకారమే జరిగెను. వోటింగ్ ఆ
విషయమున దేవులున్నది.

సా. వెంకటాచల చెట్టిగారు:— ఒక్కమాట చెప్ప
వచ్చునా?

అధ్యక్షునిగా నున్నాడు.

తెలికాచల చెట్టిగారు ముగించుచు, నరేంద్రగారి యెడల
తన కభిమానము గలదనియు, అయినను ఈ యొక్క సమాజ
మున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములపై నడచునదియు
ఇట్టి సీతిలో జన్మింపబట్టియును, నారాయణసామి చెట్టి
గారు విజయమునందగుట కెంతయు సంతోషించుచుండెననియు
నుడిచిరి.

గో. జి. ఎ. నరేంద్రగారు తరువాత ప్రసంగించుచు,
అధ్యక్షుని విజయమున కభినందించిరి. కాని ఈ సభలో తన
మిత్రుడగు తిలికాచల చెట్టిగారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వి
భేదముల చెప్పు పెట్టుట ఎంతయు విచారకరము. మొట్టమొదట
సామి వెంకటాచల చెట్టిగారు అధ్యక్ష పదవికి నిలువబడినదనితనను
ప్రకటించెను అందుపై దాను నిలచెను. ఈ ఎన్నికలలో బ్రా
హ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదముల చెప్పు ప్రకటించెను చాల
విచారకరము. కాని తన బ్రాహ్మణమునందొకటి విభేదమున మే
త్రమును లేదు. ఆ విషయమున తన మనస్సు కళంకహీన
ముగనున్నది. ఇక మీదనునను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభా
దముల నలునుంచి ప్రజాశ్రేయస్సునే పరిరక్షించుచును
ప్రయత్నించెదరుగాక.

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు:— అధ్యక్షుని అభినందించుచు
అధ్యక్షుని పదవికి పోటీచేయువలెనను ఉద్దేశము తనకు లేదని
ప్రకటించుటయు ఈ సమయమున ఆకస్మికముగ పోటీ చేయు
టయు జూడ ఈ గౌరవము బహుమతిగా నితరులచే నాతివైచి
స్థింప బడినట్లు గవ్యముననుచున్నది. ఏవిషయములెట్లున్నను
సభాకార్య నిర్వహణమునందు స్వరాజ్యపక్షమునా రిషిరకు
వలెనే ఇక మీదనున అధ్యక్షునికి మనఃశాంతిగా తోడ్పడె
దరు. సాధ్యమైనట్లు సీని ముఖ్యుల బిట్టియో లేక కుల ప్రాతి
నిధ్యమునుబట్టియో ఒక్కొక్కవర్గము మొక్కొక్క రధ్యక్షులగుట
కు ఒక సాంప్రదాయము నేర్పరువలెను. అట్టి సాంప్రదాయ
ము నేర్పరచినయెడల అధ్యక్షుని పదవిని వేధించుటగాని
తినుట చాలావరకు తగ్గిపోవును. డి. బి. గో. తిలికాచల చెట్టిగా
ర ఆశ్రయ ప్రసంగమునకు ప్రత్యుత్తరమునున్నట్లు నూతన
సీని లేదు. స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణుల ప్రయోజనార్థమే
ర్పడినదనిజన్మింపవలయు నారాజ్యపక్షముల కిది శ్రావ్యము. మొ
దటనుండియు వారులునే అనుచుండిరి. కాని ఆవి ఇంతవరకు
తమమీదను జేయబడలేదు. బ్రాహ్మణేతరములను జేసి
వెన్నుకొనబడినట్లు చెప్పట, అధ్యక్షునిగానున గౌరవ ప్రదము
గాను. కార్పొరేషను సభ్యుల బిట్టి బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ వి
భేదములతో చేరలేదు. చెన్నపురి పౌరుల ఆయురారోగ్యైక్యత
ముల సంరక్షించుట కిది చేరితిమి. ఆ విషయమున మరచిపో
ని నమోదము.

వెల్మల తిలికాచల చెట్టిగారు (కార్యక్రమ తిలికాచల) అధ్యక్షుని అభి
నందించుచు అరణమున ప్రసంగించిరి.

మొయిల్లుగారు ప్రసంగించుచు, అధ్యక్షుని అభినందిం
చునందరమున వాక్య రాజకీయముల ప్రవేశ పెట్టుట చాల
విచారకరమున చెప్పిరి. సీని ముఖ్యుల బిట్టి ప్రతివర్గమున ఆ
ధ్యక్షుని పదవి కెన్నికొన సాంప్రదాయము నేర్పరువలెను. ఆ
లులచేసినయెడల, నిజముగ నగరమునకు నేవచేసి వృద్ధులైనవారి
కి ఆందరము ఈ గౌరవము నొసగుటకు వీలగును.

మొయిల్లుగారు ముగించుచు, సభలో నిజమైన ప్రేక్ష
కుల నావిధముగ నెల్లరచేయుటకు చాల ఆత్మవశియమని ను
డిచిరి. సభ్యులందరినీ వైపులవారును ఇట్టివర్గము గర్హించవ
లెను.

బి. చక్రవర్తి చెట్టిగారు:— ప్రేక్షకులు ఆత్మీయత
యమున పట్టబడలేక వెలిబుచ్చుచుండెననియు, నానికడ్డుదరుల
నక్కరలేదనియు నుడిచిరి.

ఆగ్రహాదాయగారు:— అధ్యక్షుని అభినందించుచు
ఇటులనుడిచిరి. నరేంద్రగారి పేరునుపాదించిన వాడనుట చేత
లచేయుటలో నాయభిప్రాయములనుచు వెల్లడించుట అవస
రము. దక్షిణ హిందూ దేశము బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేద
ములకు నిలయును చెడు పేరు ప్రపంచమునందంతటను వ్యాపించి
యున్నది. ఈ సమయమున నరేంద్రగారిని చెన్నపురి కార్పొ
రేషను అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయినయెడల దక్షిణ హిందూ దేశ
మున కాకెడ్డ పేరు మాసిపోవునని నమ్మితిని. ఈ ఎన్నికయం
దింకొక విచారకరమునదియనుచు చెప్పవలసి యున్నది.
కార్పొరేషను సభ్యులు అందరూ నీతివంతులనియు, మాటత
ప్పని శత్రువులరైతులనియు నమ్మితిని. నరేంద్రగారికి ముందు
పాగ్గాడ మొదటి వోటింగు సమయమున తిరిగి పోయిన 10 వంద
సభ్యులను, అటుల తిరిగి పోయినయెడల నరేంద్రగారు విజయము
నియుండెడివారు. ఇక మీదనున సాధ్యమైనయెడల సీనియారి
టీ బట్టియో కులములబట్టియో అధ్యక్షునిగా నగును, ప్రతివర్గ
మొక్కొక్కరికి లభించునట్లు జూడవలెను.

అధ్యక్షునిగా ఎన్నటికి సాధ్యముగాదు.

సి. రామస్వామి మొదలియారుగారు పిమ్మట ప్రసంగిం
చుచు, వోటింగు వివరములగురించి, తాను శేషపర్తి యొనర్చునెం
చననిరి. (ప్రేక్షకులలో చప్పట్లు నవ్వు)

అధ్యక్షుని ప్రేక్షకులూ విభముగ చప్పట్లు కొట్టునెడల బయ
టకు పంపి వేయవలసినట్లును మరియొక మారు హెచ్చరించు
చున్నాను.

రామస్వామి మొదలియారుగారు రింకును చూటలాడుచు,
ఒక్కొక్కప్పుడు పార్లమెంటులో గూడ ప్రేక్షకులు తమ ఆ
త్మీయమున వెలిగెదననియు, అట్టితరీ కార్పొరేషను సభ
లో ప్రేక్షకులు తమ యుత్సాహమును వెల్లడించుచు కబ్బమున
కట్టునుగురించి అంతగా శ్రీ రంగనీతులు చెప్ప నవసరములేదని
యు నుడిచిరి. మొయిల్లుగారి యుపన్యాసమును విమర్శించి,
వారట్టి యుపన్యాస మొనర్చునట్లు చాల బాగుండెడిదని నుడి
చిరి.

అంజలియోపతి, డా. సి. నరేంద్రమూర్తిగారు, జి. రం
గయ్యనాయుడు, రంగరామరాజుగారు అధ్యక్షుని విజయ
ము సభినందించుచు ప్రసంగించిరి.

సా. వెంకటాచల చెట్టిగారు అధ్యక్షుని అభినందించుచు
నరేంద్రగారిని మొదట ప్రేక్షించినద తానేనని అంగీకరించిరి.
కాని వ్యవహారములంత అనుమతిగా జరుగు నూతనము గను
పించుట లేదని గూడ అప్పుడు హెచ్చరించుచుండిరి. కనుక
వారిని ప్రోత్సహించిన దోషము దానిలో నాకు తొలగిపో
యెను. అధ్యక్షుని పదవికి ఏకాంశ ప్రదాయము నేర్పరువలె
నని గోరువారిలో నేనొకడను. కాని నారాయణసామి చెట్టి
గారు తిరిగి అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయినట్లు ముందుగా తెలిసి
నచో, మదరాసు మొయిల్లు పత్రిక అట్టి సాంప్రదాయము కొర
కంత ఆతురము గవ్వరచి యుండెను. స్వరాజ్యపక్షపు అధ్య
క్షుని నిలయనని ఎంచి అట్టి ఆతురము గవ్వరచెను. స్వరాజ్యపక్ష
మున మదరాసు మొయిల్లు పత్రికకు ఎట్టి “అభిమానమును”
గలదో బాగుగ నెరుగుదును.

వెంకటాచల చెట్టిగారు ముగించుచు కార్యక్రమ నిబంధ
నలను కఠినముగ అమలులో పెట్టవలసిన దని హెచ్చరించిరి.
నటరాజుపిళ్ల, మూసానేళ్, టి. సుందరరావు నాయుడు,
పి.టి. కుమారాచల చెట్టిగారుగూడ అధ్యక్షుని అభినందించిరి.

దివానుబహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు
సభ్యుల అభినందనమునకు జవాబు చెప్పుచు తాము ఈ కార్పొ
రేషను అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయినట్లు సంతోషించుటకు తలపడెదననియు 48
గంటలవరకు తన పార్టీ వారు వచ్చి బహుమతియు జేయుటచేసెను
డవలసినట్లునదనియు నుడిచిరి. ఈ అధ్యక్షుని ది వి యం దు
ఏయూరోపియను మొదట నైన నుంచవలెనని ఇల్లిలలిరిగి విధు
లనునొకడైనట్లునని నుడిచిరి. చివరకు యూరోపియను మొదట
కూడ తమ స్థాన అధ్యక్షులుగ నుండవలసినని తీర్మానించిరి.
కనుక సభ్యులెల్లరు నన్నే తిరిగి రెండవసారి నాయుడు అధ్య
క్షునిగా నెన్నుకొన్నందులకు చాల సంతోషించుచు వందనాహ్వా
ము లర్పించు చున్నాను. మీరెల్లరు నన్ను గూర్చి నుడిచిన నుడు
వులకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. గత సంతకము సభ్యులెల్ల
రు నాతో కూడి కలసి మెలసియుండి నాకు సహాయమొనర్చిరి.
అందుకు సంతోషించుచు ముందుండియు అట్టి సానాభూతి నే
కనపరచుకలందులకు కోరుచున్నాను.

తరువాత హేలుగారినిగూర్చి మాట్లాడుచు మరల నూత
నముగ స్థానములయేర్పాటుచేయునప్పుడు హేలు మొదలగువార
లకు తమకు దగ్గరనుండునట్లు స్థలముల నేర్పరచదమనియు చెప్పిరి.

సభాసంతకము డి. బి. గో. నారాయణసామి చెట్టిగా
రు పెద్దయూరేగింపుతో చింతాపిటెట, మొయిల్లుగారుగం
డా వారిభవనమునకు గొనిపోబడిరి. పానుగల్లు రాజాగారు రచ్చట
నెడుదగవచ్చి, చెట్టిగారి విజయమును ప్రకటించి స్వాగత
మొసగిరి. చెట్టిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగవారికిన సహాయము
నకు కృతజ్ఞులను చెప్పిరి.

బినెంటు శివరావుగారు

కుంభకోణమునం దుపన్యసించుట

కుంభకోణం, నవంబరు 16:— ఉదయమున శ్రీముత
బి. శివరావుగారితో డాక్టరు ఆసిలి సెంటుమ్యుగారు కుంభకో
ణం చేరిరి. సర్వపక్షములవారును వందలకంటే వేలమంది నా
మెకు స్వాగత మొసగిరి. తాలూకాలో పురపాలక సంఘము
నుధాన్యము స్వాగతమిచ్చురు. సాయంకాలము “దేశమాతకు
స్వాతంత్ర్య మెట్లు సంపాదించుట” యను విషయమునుగూర్చి
యుపన్యసించురు. (ఆ.ప్రె.)

నైజాముగారు అమినుల్లా సార్వభౌముని
చూడబోవుట

పాదరాబాదు, (డక్కను) నవంబరు 16:— నైజాము
గారు ఆప్తుడే శివరావుగారు అమినుల్లాగారు బొంబాయి
వచ్చినపుడు వారిని చూడబోయెద రని తెలియుచున్నది. రాజ
ప్రతినిధినిగూడ చూడవలెను.

మద్రాసు కార్పొరేషను

అధ్యక్ష పదవి

స్వరాజ్యపార్టీ తలపందావము

సత్యమూర్తిగారి సమాధానము

ఈసంవత్సరము మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షపదవికి స్వరాజ్యపార్టీ వారు తమతరపు అభ్యర్థిని ప్రతిష్ఠింపకపోవుటకు కారణములు చెప్పవలసిన అవకాశము నాకు కలుగదని తలంచితిని. కాని స్వరాజ్యపార్టీ నిగూర్చిన పోటీలలో అనేకము బహులవెడలుటవల్ల ఆత్మగౌరవార్థము యీసమాధానము చెప్పవలసినది. ఇందుకు గల హేతువులను చెప్పటకు పూర్వము స్వరాజ్యపార్టీ వారు జరిపినవర్గ్య చెప్పవలసియున్నది. ముఖ్యము ఆరువారముల మధ్యగడువులో నాలుగుసభలను జరిపి యీవిషయమై నిర్ణయజేసిరి. స్వరాజ్యపార్టీ వారు జి. ఏ. నల్లేశమగారికి సహాయపడుటకు అంగీకరింపలేదు. ఎన్నికలలో సహాయము చేసియుండలేదు. సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారిని అభ్యర్థిగా ప్రతిష్ఠించుటకు నిరాకరించలేదు. ఈ సందర్భము అధ్యక్షపదవికి స్వరాజ్యపార్టీ వారు ప్రయత్నముచేయదలచుకొనలేదు. ప్రయత్నము చేయటకే నిశ్చయించుకొనియుండిన యెడల వెంకటాచలం శ్రేణిగారికే బాసటయై నిలచెడివారు. అందువల్ల నల్లేశమగారిని అధ్యక్షపదవికి ప్రయత్నముచేయవచ్చునని స్వరాజ్యపార్టీ వారు స్పష్టపరచుకొనియుండిరి.

ఇందుకు హేతువులు. (1) ఈ మునిసిపల టీ నిస్సలు లో స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులు కొలదినుండి మాత్రమేయుండటచేత జస్టిసుపార్టీకి వ్యతిరేకముగా అధ్యక్షపదవికొరకై ప్రయత్నముచేసి పాటుపడుటవల్ల స్వరాజ్యపార్టీ వారికి విశేషఫలితము చేరదని తలచితిమి.

ఈ సందర్భము ముఖ్యముగా మునిసిపలపన్నులు పెంచునట్లున్నది. ఇందువల్ల స్వరాజ్యపార్టీలోని అనుసభ్యుల యొక్క ప్రత్యేకవాంఛలు యెట్లున్నను పార్టీ మొత్తమునాడ అధ్యక్షపదవికి ప్రయత్నము చేయకుండుటయే మంచిదని తలచితిమి. ఇట్లు విరమించునట్లు ప్రతిపార్టీకిని సహజముగా గలదు.

(2) సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారు అధ్యక్షపదవికి ప్రయత్నించేయెడల జస్టిసుపార్టీ వారందరను గూడ వెంకటాచలం శ్రేణిగారిచే ఆమోదించెదరని పానగలు రాజాగారు వెంకటాచలం శ్రేణిగారితో మాజువాణిగా చెప్పియుండిరి. ఇంతేగాని జస్టిసుపార్టీ వారెప్పుడు లిఖితపూర్వముగా కాంగ్రెసుపార్టీ వారి యభ్యర్థిని ఆమోదించి తోడ్పడెదమని ఒడంబడిక యిచ్చియుండలేదు. పానగలు రాజాగారి అభిప్రాయము స్వంత జబాబుదారితో కూడినదేగాని జస్టిసు పార్టీకి సంబంధించినది గాదు. నిన్నటి దినము నాయంకాలము 5-15 గంటలకు గూడా వెంకటాచలం శ్రేణిగారు అధ్యక్షత పదవికి ప్రయత్నించేయెడల జస్టిసుపార్టీ వారందరను తోడ్పడెదమని చెప్పినమాటలు వెంకటాచలం శ్రేణిగారి విషయములో మాత్రమే వర్తింతుమనగాని స్వరాజ్యపార్టీ తరపున అభ్యర్థిగా గల యెవ్వరికైనను వర్తింపదు. మీదు మిక్కిలి స్వరాజ్యపార్టీ తరపున యీపదవికి ప్రయత్నముచేయు వారెవరను లేరని జస్టిసుపార్టీ వారికి తెలియును. స్వరాజ్యపార్టీ వారు యీ యధికారపదవికి అశంభక త్యాగశీలరయి యుండుటచేత స్వరాజ్యపార్టీ వారి త్యాగమును మెచ్చి స్వరాజ్యపార్టీ వారిని బహూరించుటకో యనునటు సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారికి జస్టిసు పార్టీ వారుకూడా తోడ్పడుటలు చేసెదనని పానగలు రాజాగారు పలికిరి. కాబట్టి స్వరాజ్యపార్టీ వారి తరపు అభ్యర్థి లేకపోవుటయే సంతోషవార్తగా తలచెడి జస్టిసు పార్టీ వారియొక్క ఆదరణకై ఆత్మగౌరవము గలవాడెవ్వరను ఉద్ఘోషించాలి. ఇదివరలో అనేకపర్యాయములు స్వరాజ్యపార్టీ తరపు అభ్యర్థిగా యెవరు ప్రతిష్ఠింపబడినను ప్రత్యేక వ్యక్తివచనము లేకుండా జస్టిసు పార్టీ వారు తోడ్పడెదరాయని ప్రశ్నింపగా సనేమిరా తోడ్పడము అని యేకదీక్షగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు వచ్చిరి. కాని యిప్పుడు వారు తోడ్పడెదమని వాగ్దానముచేయుట స్వరాజ్యపార్టీ వారిని తృప్తికరించినట్లున్నది. ఒకవేళ స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థి యెవరైనను సరే ఆమోదించెదమని జస్టిసుపార్టీ వారు వాగ్దానము యిచ్చియుండినను మేము అధ్యక్షపదవికి ప్రయత్నముచేయు నిశ్చయించుకొనలేదు. పానగలు రాజాగారు, సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారికి చింతాతయెల్ల సహాయముచేసెదమని వాగ్దానముచేయుటలో వారి బ్రాహ్మణేతరపట్టుటల కొంత కలుదు. బ్రాహ్మణుడెవడు అధ్యక్షపదవిలో నుండుట వారికి గిట్టును. స్వరాజ్యపార్టీలో చేరనటునంటి బ్రాహ్మణుడయినను పనికిరాదు. కాబట్టి బ్రాహ్మణేతరసంఘాధినాయకుల సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారికి తోడ్పడుటకు అంగీకరించిరి.

నల్లేశమగారి తరపున నేను వాదించుటకు పూనుకొనలేదు. వారి రాజకీయమతము వేరు. వాటిప్పుడు గలిగిన అపజయమువల్ల వారికి కొంతపాతమును చేర్చుకొనవలసియున్నది. ఈభారతరాజకీయరంగములో ఆత్మవైభవముగల గాని ఆత్మప్రాగల్భ్యముగల గాని విజయము చేకూర్చుకొనియు, పార్టీ బలమువల్లనే కార్పొరేషను నిర్మించుననియు తెలిసికొనవలసియున్నది.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివక్షణదృష్టితో యెట్లుయినను బ్రాహ్మణేతరులే అధ్యక్షునిగా ప్రతిష్ఠించవలెనను ఉద్దేశముతో సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారికి తోడ్పడెదమని పానగలు రాజాగారు తమ జస్టిసుపార్టీయొక్క సహాయమును వాగ్దానముచేసినకు కలభేరికత్తులను ఆమోదించుటకు వచ్చిన కాంగ్రెసుపార్టీ వారు యేవిధముగా జస్టిసుపార్టీ వారి తోడ్పాటును స్వీకరించగలరు? అట్లు స్వీకరించినయెడల కాంగ్రెసు పార్టీ వారు స్వధర్మ వివాదాలగుదురు.

కాంగ్రెసుపార్టీ బాటేయకకత్తు కృషిసలపుచుండును. కులభేదభూయిష్టములయిన కత్తులతోపనిలేదు. కులభేదప్రాధాన్యమును కాంగ్రెసువారకూడ చాటుమాటుగా ఆమోదించుచున్నారనెడి కళంకము కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి రాకుండ జస్టిసు పార్టీ వారి కపటసహాయమును కృత్రిమదరణమును మేమానిరాకరించి నిరచితులనుయిలించితిమి. తాత్కాలికోదేశములు చల్లారినతరువాత మా సంకల్పముల ప్రాశస్త్యము మనస్సుందులేటబుగలదు.

చాగణం-తుపాను

ఈనెల 1 తేదీ వుదయం ఆకాశం మంత్రము దట్టమగు మేఘములతో కిక్కిరిసియుండి, ఘోరమైన 8 గుండ్ల మెదలు తూరచినుకులు, కొద్దిగా గాలియు ప్రారంభమయెను. వాతారంభం మొదలు గాలి బాస్తీయగుచు సాయంత్రం 4 గంటలగు సరికి, జలగూరలుతయిగా వాయుదేవుడు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్నాడోయననటులు, గొప్పగొప్ప వృక్షములు న, సమాలముగా పెల్లగించివైచుచు, యుండవారికప్పులను గగనమార్గమునకు యెగరవేయుచు, తన ఉల్లాసము చూపుచుండెను. గాలితోటి వర్షమును కొట్టుచుండెను. ఈగాలివర్షమునకు మాగ్రామములో ఘోరమైన నూరింట్లు పైకప్పులున్న, ఘోరమైన 20 యిండ్లుపూర్తిగాను నేలకూలివని. ఆదిమాంధ్రులయిండ్లున్న, యేనాడలనుడి నెలన్నూ పూర్తిగా యెగిరిపోయినవి. మాగ్రామములో ఘోరమైన 40 పెద్దపళ్ళువులున్న, 150 పన్నులీనములన్న చనిపోయినవి. ఘోరమైన 4 గుండ్ల ధాన్యరేడిసి మొలకలెత్తింది. లోకలో ఘోరమైన నూరింట్లు పైకప్పులు పడమరభాగము కొంతమట్టుకు పెంకులు యెగరగొట్టబడినవి రెండు హవునుయొక్క మంగుసూరు పెంకు అదృశ్యమైనవి. 70, 80 సెం. వయస్సుగల యురువురు యేనాడిదంపతులు గాలికివానను తడిసి వలిపుట్టి, ఆవలికి చనిపోయిరి. ఘోరమైన మాగ్రామమునూడ 4, 5 నేలకూలిపోయి నవ్వముకల్గినవి. ఈగ్రామమునందు మైసర్ యిరిగేషన్ చేతపుకట్ట యీ గాలికి లోపలికి లోడలుగా కొయబడియున్నది. చెర్యయిక యేమాత్రానిర్లువచ్చిన నిలవనేరదని రైతులు చాలా భీతిచెందియున్నారు. మాగ్రామములో నాటిదినము జనులందరు సాయంత్రమునసరికి వారివారి గృహములు చేరిరి. కాని అధికముగనులకుపోయియుండు, మేకలవద్దకు మొదలగువానివద్దకు పోయియుండు యేకొద్దిమందియే రాజాలకపోయిరి. తక్కినవారు వారివారిగృహములందు చేరి, గాలికి వానకు తడిసి నిద్రాహారములకే ప్రాణములందు ఆసనదలినవారై వారివారి యిండ్లయందే ఆసనపడుచుండిరి. తెల్లవారుగూమున 4 గుంటలగుసరికి తుపానుకల్గినది. అందుకు అప్పుడు బయటికివచ్చి వోకరిమొగము లొకరుచూచికొని, వారికయిన నవ్వములకువనక తాముబడినందుకు సంతోషపడిరి. పెద్దపెద్దమానులు వీధుల కడ్డము పడినవి. పడినచెట్లు యెచ్చటను కాన్పించుదు.

మాగ్రామములో నూటికి యెనభైమందిజనులు కూలిచేసి కొని బ్రతుకువారు. వీరందరను మాకు రెండు లేక రెండున్నర మైలుదూరమందుండు ఆధికముగనులకుపోయి కూలిచేసికొనెడి వారు అగనులకపారమగునవ్వము కలుగుటచే ఆచ్చటివనులను చాలించిరి. అందులన ననేకులు రినుకున్నయును నిలువనీడలేక అల్లాడుచున్నార. వీరిలో ఒక వ్రాయనలనికాడు. ఇట్టికష్టస్థితియందు మ. రా. రా. శ్రీ పుష్పగిరి సుబ్బరామయ్యగారు జనుల సౌఖ్యార్థముగను వీధులకు బ్రతుకు చెరవగునట్లుగను ఆ చెల్లనన్నిటిని తాను స్వంతదెబ్బపెట్టి నరకించుచూ వీధుల మెప్పు వదిలిరి.

నాటిరాత్రి మ. రా. రా. శ్రీ కొత్త వెంకటస్వామి నెట్టిగారు తన పెంకుటింటియందు ఘోరమైన 200 మంది జనుల

కు తావిచ్చి తాను కష్టపడుచూ వారినిబ్రతికించి వారి మెప్పును వదిలిరి. బోద్దుపాకతాలా భవనముకూడా నాటిరాత్రి చాలా మంది బీరజనులకు సహాయమయ్యెను. కరవులో అధికమానసమును లోలోకి సరియగునట్లు మా గ్రామాదుల ప్రక్క దొంగలు ప్రబలి ప్రజలను మరింత భీతావహులగా చేయుచున్నారు. మరల మూలకార్తికో మరయొక గాలివానవచ్చినని జనులు మరల భయపడుచున్నారు. ఇట్టిస్థితియందు మాగ్రామ చెర్యకట్ట తెగిపోయిన జనులభూమి చెప్పవలసికాదుగా! సహోదరభావముగల యోమహాశయాలా! మీకు తోచినమాత్రము యీగ్రామమునందు కష్టపడుచుండెడి బీరజనులకు తోడ్పడెదరని ప్రార్థించెదను.

బువ్వ రామచంద్రయ్య.

రావూరుతాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా

నటరాజుమయ్య గుమాస్తాయగు మ. రా. రా. శ్రీ మన్నెపల్లి సుబ్బయ్యగారు యీక్రిందివిధమున 2 వ లేదని చెప్పిరి.

వారు ఘోరమైన 8 గుండ్ల మెదలు తూరచినుకులు, కొద్దిగా గాలియు ప్రారంభమయెను. వాతారంభం మొదలు గాలి బాస్తీయగుచు సాయంత్రం 4 గంటలగు సరికి, జలగూరలుతయిగా వాయుదేవుడు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్నాడోయననటులు, గొప్పగొప్ప వృక్షములు న, సమాలముగా పెల్లగించివైచుచు, యుండవారికప్పులను గగనమార్గమునకు యెగరవేయుచు, తన ఉల్లాసము చూపుచుండెను. గాలితోటి వర్షమును కొట్టుచుండెను. ఈగాలివర్షమునకు మాగ్రామములో ఘోరమైన నూరింట్లు పైకప్పులున్న, ఘోరమైన 20 యిండ్లుపూర్తిగాను నేలకూలివని. ఆదిమాంధ్రులయిండ్లున్న, యేనాడలనుడి నెలన్నూ పూర్తిగా యెగిరిపోయినవి. మాగ్రామములో ఘోరమైన 40 పెద్దపళ్ళువులున్న, 150 పన్నులీనములన్న చనిపోయినవి. ఘోరమైన 4 గుండ్ల ధాన్యరేడిసి మొలకలెత్తింది. లోకలో ఘోరమైన నూరింట్లు పైకప్పులు పడమరభాగము కొంతమట్టుకు పెంకులు యెగరగొట్టబడినవి రెండు హవునుయొక్క మంగుసూరు పెంకు అదృశ్యమైనవి. 70, 80 సెం. వయస్సుగల యురువురు యేనాడిదంపతులు గాలికివానను తడిసి వలిపుట్టి, ఆవలికి చనిపోయిరి. ఘోరమైన మాగ్రామమునూడ 4, 5 నేలకూలిపోయి నవ్వముకల్గినవి. ఈగ్రామమునందు మైసర్ యిరిగేషన్ చేతపుకట్ట యీ గాలికి లోపలికి లోడలుగా కొయబడియున్నది. చెర్యయిక యేమాత్రానిర్లువచ్చిన నిలవనేరదని రైతులు చాలా భీతిచెందియున్నారు. మాగ్రామములో నాటిదినము జనులందరు సాయంత్రమునసరికి వారివారి గృహములు చేరిరి. కాని అధికముగనులకుపోయియుండు, మేకలవద్దకు మొదలగువానివద్దకు పోయియుండు యేకొద్దిమందియే రాజాలకపోయిరి. తక్కినవారు వారివారిగృహములందు చేరి, గాలికి వానకు తడిసి నిద్రాహారములకే ప్రాణములందు ఆసనదలినవారై వారివారి యిండ్లయందే ఆసనపడుచుండిరి. తెల్లవారుగూమున 4 గుంటలగుసరికి తుపానుకల్గినది. అందుకు అప్పుడు బయటికివచ్చి వోకరిమొగము లొకరుచూచికొని, వారికయిన నవ్వములకువనక తాముబడినందుకు సంతోషపడిరి. పెద్దపెద్దమానులు వీధుల కడ్డము పడినవి. పడినచెట్లు యెచ్చటను కాన్పించుదు.

వలకూరు సుబ్బయ్య.

నగరకందు భోగపుకొంప లుండరాదు

తాకూరుదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగింది. సనంబరు 16;—రాత్రి శ్రీ చోళుకు పోతమదాసు రామారావు గారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్ప బహిరంగమహాసభజరిగెను నగరమున భోగపుకొంపలుండకుండ ప్రభుత్వమువారు చేయవలెనని హెచ్చరించిరి. వెంటనే కాసనము గాంచి మూడేడ్లలో అట్టివికేకుండ చేయవలెననిరి. తాకూరు గాండ్లను ఇతర ఏజెంట్లు తనసరికి కలిగివుండు పాత్రేయనలసి నదిగ తీర్చుకొనబడెను. విదేశపు భోగపుకొంపలను వెంటనే వారివారి దేశముల కంపిషేయవలెననియు, బొంబాయినగరము నకు చేరినవారిని గూడ పంపిషేయవలెనని ప్రభుత్వమునకు నూచించుచు తీర్చుకొనిరి.

అనంతపురమండల ఎన్నికలు

అభ్యర్థి తిమ్మారెడ్డిగారు స్వరాజ్యవాదు లగుట అనంతపురం, సనంబరు 17—శ్రీయుత టి. వెంకటరమూపుగారిట్లు తిండిననీరి. కాసనసభలో అనంతపురమండల ప్రతినిధి నారాయణరెడ్డిగారు తమ సాసమునకు రాజీ నిచ్చి యుండుటచే నేర్పడిన భారీ పూరించుటకు జరుగబోవు ఎన్నికలు చాల యుత్సాహప్రదములగు కనుపడుచున్నవి. అభ్యర్థులు మువ్వగు, కోతలకాలమున ఎన్నికలు జరుగనున్నవిగాన చాలమంది ఓటుచేయరు. మూడుకోశాల క్రిందటబడిన ఆగ్రా రాష్ట్ర సభలకాలము గూటిలో ఒకటిగా నుండిన కోస తిమ్మారెడ్డిగారు స్వరాజ్యపక్షమును చేరి. కాసనసభ్యులు పరకు రామారావువారిని గాంధీటోపి శ్రేణి అలంకరించిరి. అందువలన వారికి బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ స్వరాజ్యవాదుల సహాయము గలగలదు.

నకిలు రామేశ్వరరావుగారు స్వరాజ్యవాదులతోడి సంబంధము తెంచుకొనిరి.

దివానబహదరు కేశవస్వామిగారు 1885 లో జరిగిన మొదటి కాంగ్రెసు మహాసభయందుండిన 75 నురిలో ఒకరు. వారి దాదాభాయి స్వరాజ్యమును పదము నెత్తినవచ్చిరి. వీరియ, స్వరాజ్యవాదులనియు, బిసెంటు, శ్రీనివాసయ్యగారు వీరి, రామస్వామిఅయ్యగారు మొదలగు కాంగ్రెసువాదులతో కలిసి బడి మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సంఘ అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కాంగ్రెసువాదియే యనియు వారు తెలుపుచున్నట్లు కాంగ్రెసునందు కొంత సంస్కరణము గావలెనట. నిర్ణయము గావలెనట.

వీరు మువ్వగు అభ్యర్థులు. ఓటులకు స్థానిక మొదలగు ములకును ద్వేషములకును లొంగిపోయి తమ సమస్యలన్నిటినీ

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

అనంతపురము

ఈ నెల 14 తేది ఉదయం 8 గంటలకు సమావేశమయ్యెను.

మొట్టమొదటి తీర్మానము:— “సామ్రాజ్యాతీతమైన భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే “స్వరాజ్య” కల్ప నిర్వచనమని స్పష్టపరచుచు కాంగ్రెసు మూలసిద్ధాంతమందలి “స్వరాజ్య” కల్పమున కన్యాయమును వాక్యమును చేర్చవలయును.”

వి. సాంబమూర్తిగారు తీర్మానమును మహాసభించిరి. స్వరాజ్యము బ్రిటిషువారి వర్తకసాధనముగా వదిలియు మన స్వాతీతముగా నుండవలయుననియు.

అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మాన ముమోదించబడెను.

కామను వెల్లు బిల్లు

హెచ్. శంకరరావుగారు తీర్మాన ముమోదించిరి:—

భారతదేశ స్వరాజ్యప్రభుత్వస్థాపన నిర్ణయము చేయుటయందు అఖిలభారత దేశీయమహాసభా సంఘముచేతను, కాన్వనియోహకసంఘము వారును ఇండియా కామను వెల్లుబిల్లునుకూడ పరిశీలించవలయును.

ప్రతిపక్షములేక తీర్మాన ముమోదించబడెను.

కాంగ్రెసునిబంధనలయందు నవరణాలు

అఖిలభారత కాంగ్రెసువారి నిబంధనలయందు యీ దిగిన సవరణలను చేయగలందులకు యీ సభవారు నిశ్చయించునట్లు:—

(1) కాంగ్రెసు నిబంధనలయందు మార్పులను కొరకు ప్రతిపాదించబడెడి తీర్మానములన్నియు విషయనిర్ణయసంఘమువారు ముందుగా ఆలోచించి చర్చించవలయును.

(2) విషయనిర్ణయసంఘమువారు గట్టి తీర్మానములను పరిష్కరించిన పిమ్మట వర్తింపజేసి “మొదట్టగా లేనట్టి ఇతరసభ్యులచే ప్రతిపాదించబడు తీర్మానముల పరిష్కరింపవలయును.

(3) “విషయనిర్ణయసంఘమువారి సభలో మునుపటిగా ఉన్నట్లుగా సవరణసభ్యులలోని మూడవవంతు మందియైనను ఆమోదించియుండిన గాని ఏ తీర్మానమును ఆంగీకరింపకూడదు” అనువాక్యములు 10 వ నిబంధనలోని (బి) క్లాజులోనుండి ఎత్తివేయవలయును. వై సవరణల తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

రాయలుకమిషను

రాయలు కమిషనును బహిష్కరించుటయేగాక రాజావు కాంగ్రెసు సభవారికా కాండుటేబిలు కమిటీని (అన్ని పార్టీల ప్రాతినిధ్యముగల విచారణసంఘమును) ఏర్పాటుచేసి మనదేశపు స్వరాజ్య రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయముచేసి అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారికి నివేదించవలసినదిగా ఏర్పాటుచేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సి. దొరస్వామిఅయ్యగారు యీ తీర్మాన ముమోదించిరి. ఈ తీర్మాన మేకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

రాజావు ఆంధ్రరాష్ట్ర (రాజకీయ)సభ కర్మాలులలో సమావేశము కావలయునని గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఆహ్వానించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఎకేడమికు కాన్సిలుసభ

నవంబరు 20 వ తేది శనివారం ఉదయం 8 గంటలకు జరుగును. రెవ్. ఎ. బి. జాన్ స్టెన్ గారు తీర్మానములకు యీ క్రింది సవరణలు ప్రతిపాదించబడును.

సిం. కామయ్యగారి సవరణ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు విశాఖపట్నము కేంద్రస్థానముగా నుండవలయునని ఎకేడమికు కాన్సిలుయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయము.

కో. రా. అప్పారావుగారి సవరణ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు విశాఖపట్నముగాని లేక అనంతపురముగాని, కేంద్రస్థానముగా నుండవలయునని ఎకేడమికు కాన్సిలు పెనేటుకు సిఫార్సుచేయుచున్నారు.

వి. పట్టాభిరామయ్యగారి తీర్మానమునకు యీక్రింది సవరణలు ప్రతిపాదించబడును.

సిం. పెంట్టరామయ్యగారి సవరణ

విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సెలైంబరు పరీక్షలను నిశ్చయించునది సిండికేటుకు సిఫార్సుచేయుచున్నాము.

కో. రా. అప్పారావుగారి సవరణ

విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సెలైంబరు పరీక్షలను 5 సంవత్సరములవరకు నిశ్చయించవలయునని సిండికేటుకు సిఫార్సు చేయుచున్నాము.

భారతయువజన మహాసభ

ప్రకాశం గారి ప్రకటన

భారతయువజన మహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘాభ్యుత్థులకు శ్రీయుత ప్రకాశం గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వమునకు రూ 5 రుసుము నిర్ణయించుట కొంతమందికిష్టము లేకుండుటచే ప్రస్తుతము రూ 2 రుసుము నిర్ణయించబడినది.

ఆహ్వానసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొను నిమిత్తము మద్రాసు రామకోటి భవనములలోని మోడలు ట్యూటోరియలు హాలులో యీనెల 20 తేది ఆదివారం సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆహ్వానసంఘసభ్యుల సమావేశము జరుగును రాజావు యువజనమహాసభకు యేర్పాటులను సాధ్యమగునంత త్వరలో పూర్తిగావించుటకు సాధూసస్వామీగారు చాలా ఆశ్రుతగా నున్నారు. గనుక ఆసభ్యులు చేయకుండ క్షయలో ఆహ్వాన సంఘసభ్యులుగా జేరవలయునని మద్రాసు యువజనములకు విన్నవించుచున్నాను.

సభ్యులుగా జేరనుచేయువారు తమచందాలను వైదిలా సములను జార్జిటవును రత్నబజారులో రామకోటి భవనములలోనున్న యిండియన్ కల్యూరల్ అసోసియేషన్ కార్యాలయమునకు పంపప్రార్థితులు.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ నవంబరు నెల 17-వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	వీరి స్థితి	వీరి స్థితి	వీరి స్థితి	వీరి స్థితి	వీరి స్థితి
	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	86.2	65.0	...	8.46	— 2.46
విశాఖపట్నం	86.7	78.2	...	8.21	— 1.55
కాకినాడ	87.7	66.7	...	11.84	— 0.48
మహాలింగపట్నం	82.6	68.5	...	16.85	+ 4.24
కర్నూలు	82.0	61.6	...	6.20	+ 1.82
బళ్లారి	81.9	61.2	...	8.89	— 2.11
అనంతపురం	...	...	...	9.00	+ 4.18
కడప	84.9	65.8	...	11.43	+ 4.28
నెల్లూరు	81.4	65.9	...	...	...
మద్రాసు	82.8	70.2	...	16.25	— 4.18
కడపూరు	83.5	78.0	...	15.01	— 5.50
నీలము	87.5	72.0	0.02	8.09	— 6.18
కోయంబుత్తూరు	85.6	70.2	...	12.05	+ 8.09
తిరుచనాపల్లి	84.5	72.0	...	7.93	— 2.17
నాగపట్నం	82.2	74.4	...	9.48	— 11.80
మధుర	91.1	75.8	...	9.70	— 1.84
పాంబు	86.8	78.4	...	16.58	+ 0.14
తిరునల్వేలి	...	...	...	18.25	+ 7.08
తిరుచేండూరు	88.7	72.6	...	8.57	— 11.61
కొచ్చి	84.5	75.8	...	7.76	— 10.51
కాలికట్టు	88.0	74.8	...	8.82	— 5.84
మంగళూరు	86.5	74.1	...	18.41	— 8.82
తెంగళూరు	88.4	65.0	...	2.00	— 6.28
మేరకా	78.1	61.0	...	7.18	— 4.03
కొడైకనాథ	84.2	74.4	...	18.44	— 0.85

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్భయముగ నున్నది. వగటి వేడిమి 3 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కాకినాడలో 4, మచిలీపట్నములో 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—ఆకాశము మేఘరాహిత్యమైయున్నది. వగటి రాత్రివేడిమి 3 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మబ్బులవలనగా నున్నది. నెల్లూరులో వగటి రాత్రివేడిమి 4 1/2 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,

సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

లిండియన్ కల్యూరల్ పత్రికనువిచ్చి సత్కరించి, ప్రపంచమునుట్టి వచ్చినందుకు.

మద్రాసు వార్తలు

ఉచిత కాలక్షేపము:—ఈ నెల 20 తేది సాయంకాలం 4 గంటలకు చింతా ద్రి పేట స్వామినాయకను కోడ్డులో 104 నెంబరుగల శ్రీరంగదాస దాసగోష్ఠి భజన మందిరమున శ్రీరామ్ మంగోళి రావు భాగవతముగా “ఘోరా కుంభారు” చరిత్రముగూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు ప్రెసిడెంట్ల మహాసభ:—ప్రాథమిక విద్యుగూర్చియు ప్రాథమికారికి పాఠ్యపుస్తకగూర్చియు నాలోచించుటకు రాజావు క్రైస్తవ మహా మహా జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు ప్రెసిడెంట్ల మహాసభ మద్రాసులో జరుగును. (ఫీ. ప్రె.)

వై. యం. యె. పార్లమెంటు శుక్రవారం 18 తేది 5 గంటలకు వై. యం. యె హాలునందు కలసెదరు. కె. గోవిందరాజులు నాయకులుగా ఈ క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించెదరు. “కాంగ్రెసుపార్టీతో కలపవలసినదిగా కొద్దిదినములక్రిందనే బ్రాహ్మణేతర పార్టీవారి తీర్మానము దేశక్షేమమునకు కారణమగునయం. వరదరాజులుగారు ఖండించెదరు.

మద్రాసు నవంబరు 15:—అఖిలభారతమహాసభ మద్రాసులో జరుగు సమయమున వర్షములు మరియునుభూతితో కద్దరు పెంతునకు మారుగనోక పాక వేయవలసినదిగా ఆహ్వానసంఘమువారు తీర్మానించిరి. పాక పెద్దదిగా నుండి 20 వేల జనులు కూర్చోనుటకు స్థలమును గలిగియుండును. పాకను అలంకరించుటకు కద్దరు నుపయోగింతురు.

రాకపోకలు:—సర్. పి. సి. శే. గారు నేడు సాయంకాలము కలకత్తాలో బయలుదేరి శుక్రవారము ఉదయమునకు మద్రాసువచ్చి చేరుదురు. ఆదివారమువరకు చెన్ననగర మందేయుండి తరువాత బెంగళూరు వెళ్లెదరు. చెన్నపట్నముందు కాపైను బాను వి. యం. యస్ గారికి ఆతిథిగానుండును.

డా॥ పి. సుబ్బారాయుడుగారు నెల్లూరునుండి నేటి యుదయము మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి.

డా॥ రాఘవేంద్రరావుగారు నేడు మద్రాసువచ్చిరి.

దర్శంగ మహారాజు గారి రాక:—నేటి యుదయము దర్శంగ మహారాజు గారు మద్రాసు వచ్చిరి. వీరిని గలిసి కొనుటకై రైలుస్టేషను వద్దకు జమీందారులందరూ పట్టాభ్రములు కొండరును వెల్లియుండిరి. వీరు నేటి సాయంకాలము జరుగు మద్రాసు రాజధాని జమీందారుల మహాసభకు అధ్యక్షత వహించెదరు. నాలుగదినములు మద్రాసులో నుండెదరు. తరువాత వెంకటగిరికి వెళ్లెదరు.

భారతదేశ సైన్యాధిపతి మద్రాసుకు విచ్చేయుట పశ్చిమ కోస్తానంతటను సంచారముచేసి నేటిపునయును స్పెషలు ట్రైనుమీద భారతదేశ సైన్యాధిపతియైన హెచ్. యి. సర్ విలియం బర్దువుడుగారును వారివెంట వారి భార్య కుమార్తె కా॥ దాసకొగారు కూడ వచ్చిరి.

రైలు స్టేషనునందు సైన్యాధిపతిగారిని ఆహ్వానించుట కయి సైనికోడ్యోగులు వచ్చియుండిరి. హెచ్. యి. గవర్నరుతో ఆతిథిగా హెచ్. యి. కమాండరుగారు నవంబరు 20 వ తేదివరకు మద్రాసునం దుండెదరు.

సెంటు తామస్ వద్ద నున్న కాబూలీ పటాలమును ఫోర్టు సెంటుబార్జియందున్న వెస్టుకెంటు పటాలమును కొద్దికాలములో తనిఖీచేయుదురు.

మార్డ్డిజోన్సుగారు

బెంగాలు గవర్నరు సంప్రదింపు కలకత్తా, నవంబరు 15:—బెంగాలు గవర్నరుగారు నిన్న బారియా వెళ్లుచు ఇక్కడ నాగిన మార్డ్డిజోన్సుగారితో ముచ్చటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు, నవంబరు 16:—గుల్బర్గా వశీఖు తమకు పరువునష్టము గావించె నని స్కూల్ ఇన్స్పెక్టరుపై తెచ్చిన దావా విచారించబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

భార్య సెంటుజార్జి గెజెట్టు

15-11-1927

సానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

ఆదోని మునిసిపల్ సంఘమునకు యీ క్రిందివారు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—(1) సిరిల రామస్వామినాయుడుగారు (2) బండి చిన్ననరసప్పగారు (3) గొరకల అయ్యప్పగారు (4) కిన్నెరిముప్పగారు.

శ్రీకాకుళం మునిసిపల్ సంఘమునకు యీ క్రిందివారు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—(1) ఎస్. సారామూడో ట్ గారు (2) సర్ సిద్ధియ్యంతుల అలీ సాహెబు బహదూరు గారు.

టి. వి. రాజరత్నం ఆవర్గం గారు కర్నూలు మోడల్ క్వార్టర్స్ ఆఫ్ఫీస్ జిల్లామేడికలు ఆఫీసరు అందు నూపరిం పెండ్లంటు గా నియమింపబడిరి.

వాల్తేరు మెంటు ఆఫ్ఫీస్ యీ క్రిందివారు ఆర్థికా రవిజిల్లగా నియమింపబడిరి:—ఎ.వి. భానోజిరావుగారు, కె. లక్ష్మణరావు పంతులుగారు, శ్రీ విక్రమదేవు వర్మగారు, శ్రీ అంతిం రోమదేవిగారు, శ్రీమతి సుందరిబాయిగారు, రెడ్డిం గురునాథం నాయుడుగారు.

విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా యీక్రిందివారు ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిరి:—ఎ. వి. భానోజిరావు గారు, సి.ఎ. సూర్యనారాయణం (విశాఖపట్నం కలెక్టరు), గుడివాడ బంగారయ్యగారు.

పి. రాయప్ప నాయుడుగారు చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నెవాపేట తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకొనబడిరి.

నూరు సత్యనారాయణగారు విశాఖపట్నం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా విజయనగరం తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకొనబడిరి.

పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డుకు తోటా నూరారావు నాయుడుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కడపజిల్లా ప్రొద్దుటూరు తాలూకాబోర్డుకు డి. రాజ శేఖరంగారు వైసుప్రెసిడెంటు గాయెన్నుకొనబడిరి.

ఆదోనిమునిసిపాలిటీకి యేలీ మల్లేశప్పగారు వైసుప్రెసిడెంటుగా యెన్నుకొనబడిరి.

బళ్లారిమునిసిపాలిటీకి నాగరూరు నారాయణరావుగా రు వైర్మనుగా మరల నెన్నుకొనబడిరి.

తెజవాడ మునిసిపాలిటీకి ఆయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ కాకుళం మునిసిపాలిటీకి చట్టి చిన్నపూర్ణయ్యగారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

చిత్తూరు మునిసిపాలిటీకి పరమ రంగయ్యశెట్టి నంబెరు మాళ్ శెట్టిగారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ మునిసిపల్ సంఘమునకు డి. కృష్ణమూర్తి గారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కోయంబూరు మునిసిపాలిటీకి రాం బి. సి. ఎస్. రత్నవభాపతి మొదలియ్యంగారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కడప మునిసిపాలిటీకి పుల్లగూర శేషయ్యశెట్టిగారు వైసుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఏలూరుమునిసిపాలిటీకి కలగరి నాగధూమణం చౌదరి గారు వైసుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

హిందుపూరు మునిసిపాలిటీకి దొంతి భీమయ్యశెట్టిగారు వైసుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

నెల్లూరుమునిసిపాలిటీకి తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు వైర్మనుగాను రాం సాం అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారు వైసుప్రెసిడెంటుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

పాలకోట మునిసిపాలిటీకి ముప్పేర్ల వెంకటసుబ్బారావు నాయుడు గారు వైర్మనుగాను బొల్లా తిరవన్నగారు వైసుప్రెసిడెంటుగాను యెన్నుకొనబడిరి.

ప్రొద్దుటూరు మునిసిపాలిటీకి నెల్లూరు వంతెనరావు గారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీకి టాకల గోవిందరావునాయుడుగారు వైర్మనుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విజయనగరం మునిసిపాలిటీకి గుంటూరు రామావతారం పంతులుగారు వైర్మనుగాను, కిళాంబి రంగారావుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

నెల్లూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలుకు కనిగిరి తాలూకాబోర్డుచే యీక్రిందివారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి:—

(1) దిరిసాల ఎల్లమండరెడ్డిగారు (2) మూడాల గురునాథంగారు.

మద్రాసు జిల్లాఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలుకు మహమ్మదు టామిజాద్రియ కన్వెనెన్సాహేబు బహదూరుగారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఎం. జి. పార్థసారథిఅయ్యంగారు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీ అడిషనల్ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ.

చెంగల్పట్టు సబ్జిస్ట్రేట్ టి. రాజగోపాలాచార్యగారు ప్రెసిస్టెంట్ సబ్జిస్ట్రేట్లు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

నరసాపురం సబ్జిస్ట్రేట్కు వి. వెంకట సుబ్బారావు పంతులుగారు సబ్జిస్ట్రేట్లు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

బలుమూరి రామయ్యగారు నరసారావుపేట రెంచి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

కాజా వెంకటరామయ్య ఆత్మరకారు వెంకటరమణరావు గార్లు తాడిపత్రి రెంచి మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూశాఖ

శ్రీమాన్ పి. గంతయ్యకు మహాశయోగారు విశాఖపట్నం ఏజన్సీ జిల్లా బోర్డుసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

పి. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు తూర్పుగోదావరి ఏజన్సీ జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

పి. రంగబ్రహ్మంనాయుడుగారు కడప డిప్యూటీకలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

శ్రీ మాన్ డి. మహంతిమహాశయోగారు విశాఖపట్నం స్పెషలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వి. శేషగిరిరావుపంతులుగారు గంజాం స్పెషలు రెవెన్యూ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

కె. మల్లికార్జునంగారు గుంటూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వి. శివసుబ్బారావు పంతులుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయవిచారణ శాఖ

మాదిరెడ్డి రామచంద్రరావు గారు గుంటూరు జిల్లామున సబుగా నియమింపబడిరి.

వెంగల నరసింహ దీక్షితులుగారు గుంటూరు ఎడిషనలు జిల్లామున సబుగా నియమింపబడిరి.

ఎస్. గోపాలకృష్ణరావు గారు బాపట్ల జిల్లామునసబుగా నియమింపబడిరి.

చిలకమర్రినరసింహ చాన్యలుగారు బాపట్ల ఎడిషనులు జిల్లామునసబుగా నియమింపబడిరి.

దేవికొలంట్లో వేగు

నిర్బంధముగ టీకాలు వేయుచున్నారు

ప్రివెండ్రం, నవంబరు 15:—దేవికొలమునా ప్లేసుచ్చి నలుల తెలియుచున్నది. తేయాకుతోటలలో పని మానివేయ బడెను. కచేరీలు మూయబడినది. ముహూర్తములలో ప్లేసుచ్చి వ్యాపించినది సానిటరీకమిషనరు ప్లేసుచ్చియు సుచారము చేయుచున్నాడు. తాత్కాలిక ప్లేసుచ్చివారక స్థానమును స్థాపించిరి. ఆహారపదార్థములు బాగ్రక్షణ పరీక్షింపబడుచున్నవి. నిర్బంధముగ అందరకును టీకాలు వేయబడుచున్నవి.

విజ్ఞప్తి

మహాశయులారా!

బళ్లారిజిల్లా ఆలూరుతాలూకా శేషుకల్లు గ్రామమున నొక యువత ప్రథమ పాతకాలమున్నది. అందు బాలబాలిక లకు 1 వ తరగతివరకు ఆంగ్లాంధ్రభాషలలో విద్య గరుపబడుచున్నది. విద్యార్థులు ఆశేసు పాటప్రస్తావనలైన కొనజాలంతటి దుర్మరదరిద్రాక్షణ నుండుటచే ఈ గ్రామమున దీనివిద్యార్థుల సహాయ ర్థమై (దీనివిద్యార్థినిధి) యొకటి స్థాపింపబడినది విద్యాదానదక్షిణలు సహజములందరు ఈ యుద్యమమునకు చేయూత నొసగుట పరమధర్మము కనుక అందరు తోచిన మట్టుకు ద్రవ్యరూపక విం కములచే సహాయముచేసి విద్యాదాన పుణ్యమునకు పాత్రులు సరియముగ ప్రార్థించు. శేషుకల్లు ఆలూరు బుద్ధజనవిజేయుడు. తాలూకా బళ్లారి } ఎ. వి. రాఘవేంద్రరావు. జిల్లా 5-11-27 } ప్రధానో పాధ్యాయుడు,

కావలెను

హెల్తు విజిటర్ అండు మిడ్ వైస్ (Health Visitor & midwife) పరీక్షలు రెండును ప్యా స యి, తెలుగు వచ్చిన వకశ్రీ, కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీలోని శిశు సంరక్షణాలయములో పనిచేయుటకు కావలెను. దరఖాస్తుదారులు, తమ దరఖాస్తులను తమకు జీతము ఏమికావలయునో తెల్పుచు 30 వ నవంబరులోపుగా యీడిగవ సంతకము చేసినవారికి పంపించవలెను.

మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు, } (నం) డి. కృష్ణమూర్తి, కాకినాడ, } చైరుమన్. 14-11-27, } మ్యునిసిపల్ కమిషిన్, కాకినాడ,

విక్టోరియా విద్యార్థుల

వసతిగృహము

హెన్రీయోగారి యుపన్యాసము

ఈ నెల ఫండ్రేషన్ థేడీ శనివారము సాయంత్రం మైదువరగంటలకు విక్టోరియా వసతిగృహముదల్లి ప్రతక భాండాగారమున నొక సభ జరుగబడెను. తద్యవసతిగృహాధిపతియగు యస్. యి. రంగనాథన్ యమ్. ఏ. యల్. టి. గారాసభకధ్యక్షత వహించిరి. స్విట్జర్లండు దేశములను ఆఖిల (పవంశక్ర) స్త్రు విద్యార్థిసంఘ కార్యకర్తయగునగు “హెన్రీయోగారు” ఇంటర్ శేషునివనవేదకూర్చియు ప్రస్తుత విద్యార్థులెమి తలంచుచున్నారను విషయమును గుఱించియు ఒక ఘంటకాల ముపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసము ప్రారంభించుటకు పూర్వ మన్యక్షులు నెల్లూరు నగరపు ప్రస్తుతిస్థితి మా కల్లరకు విశేషపరచుచు తత్సహాయము నొధియొకటి స్థాపింప బడినదనియు, యీవసతిగృహములగు విద్యార్థులెల్లరు తమకత్తానుసారము చందాలివ్వచు గోరుచు చంగాలు వసూలు జేయుటకయి నెల్లూరు దేశములగు నిరువురు విద్యార్థుల నియోగించితి మనియు నుడిపిరి.

అంత సభన్యాసములు తమ పనిని నెరవేర్చుచు శత్రుం దర్శమున తాము కార్యదర్శిగ నున్న సంఘపు కార్యక్రమము మా కల్లరకు విశేషపరచుచు నొక మహాసభ మునసంతకము చేసెపురి కత్వంతరమన నందికొండలందు జరుపదలంచి యున్నామనియు తెలిపిరి. మఱియు “యింటర్ శేషునివన మను” ప్రతివిద్యార్థియు ప్రాత్యహించవలెననియు వాక్రచ్చి తమ యుపన్యాసమును చాలించిరి.

అంత సభక్షులు మాట్లాడుచు “హెన్రీయో” గారి యుపన్యాసము మాకందరకెంతో ముఖ్యమైనదనియు “ఇంటర్ శేషునివనము”ను గుఱించి తగిన పరిచర్య జేకొనుట మాచంటి విద్యార్థులకు కష్టసాధ్యమనియు, దానికి మార్గమును జాతిభేదము మొదలగు నాటిని మన హృదయములనుండి పారకొవలెననియు, అదియే మాకు ముఖ్యమైనదనియు, యట్టిపనికి బూనుకొనుట ప్రతివిద్యార్థి కుఱతమనియు నుడిపిరి. అంత సభక్షులకును యుపన్యాసములకును నందనములతో సభ ముగిసెను.

ఒక విద్యార్థి.

అరుంధతీయ సేవకసభ

11-11-27 తారీఖునందు అరుంధతీయ సేవక సభ వారి మూలమున పెరంబూరునందు పై థేడీ ఆలయమున జరిగిన కార్యములు శ్రీమాన్ వి. జగన్నాథంగారు పూజాఖర్చులు ధరించి 12 సంవత్సరముల బాలని మృతంగమునకయిరప్పించిరి. అతడు బహువిద్యుత్తు కలిగినవాడు. మిరి శ్రీమాన్ పి.ఆర్.మా లంగారు పైదేవిక్త వుపన్యసించిరి. రెండవ జగత్ ప్రఖ్యాతికెడిన చంద్రయోగుల గురుపుత్రులయిన శ్రీమాన్ మ. వీరాస్వామిగారు ఆరుంధతీయమహాదేవి పువన్యాసము రెండునిముషములలో బోధించి సభ ముగింపుజేసిరి.

అరుంధతీయ సేవకసభవారి వలన పెరంబూరు నందు 18-11-27 తారీఖు రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీమాన్ బాల పంతు చిన్న పాన్నపామిగారు పైదేవిపూజచేయుటకై వారం గీకరించిరి. ఆసమయమున శ్రీమాన్ పి. ఆర్. గోవిందసామి గారు పై మహాదేవివిషయము కీర్తనమాలముగాపాడి పువన్యాసంచేయబోవుచున్నారు. కనుక అరుంధతీయసోమయల సోదరి మణులు దయచేతురని ప్రార్థించుచున్నాము.

పి. ఆర్. గోవిందస్వామి, కార్యదర్శి.

జమీందారునకు 8 నెలల కఠినశిక్ష

దొంగసాక్ష్య మిప్పించుట ఆలహాబాదు, నవంబరు 16:—హైకోర్టులో దొంగసాక్ష్య మిప్పించినందులకు జమీందారు ఆషాఫ్ అలీగారికి 8 నెలల కఠినశిక్ష విధింపించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇంటిపై విడుగు

నంటలక్క మరణము-బాలికమూర్ఖ పురుక్కోట, నవంబరు 16:—సోమవారమునాడు ఆది మశంందు నెట్టియింటిపై పిడుగుపడి నంటలక్క మరణించెను. ఒక బాలిక మూర్ఖమయెను. (ఆ. ప్రె.)

కవిమను చట్టము

శ్రీకృష్ణ

ప్రభువులనగ్గలోకమిషనుచట్టము రెండవమారు చదువబడి యంగీకరింపబడెను. సామదాన భేదోపాయచతురులగు బర్నెట్ హెడ్జ్ ప్రభువుగారు కడుజాగ్రహకత్తో ముచ్చటించిరి. ప్రతికూతభావము గనుపించకుండ జేసిరి. కవిమనును పది సంభ త్సరములకుపూర్వమే నియమించినందులకు హేతువు తెలిసి, తమబేదార్యమును చాటిరి. లిబరలు లేబరుపక్షములవారిపొగడ్తల గాంచిరి. ఈనమయ మన కవిమనులో భారతీయుల నేల నియమింప లేదో తెలుపక, మరియొకసారి యీవిషయము నర్చకు నచ్చునని, పలికిరి. పదిసంఖ్యలో నెట్టిపవిత్రత లేదనిరి. ఇప్పుడేల కవిమనును నియమించిరో అందుకు వీరు సమాధానము జెప్పబ్రయత్నించిరికాని అది విశ్వాసయోగ్యముగ కనుపించదు. సాంఘికవిభేదములు ప్రబలినయీసమయమున వీరేల కవిమనును నియమించిరి? హిందూదేశలాభముకొరకు గాజాలదు. త్వరలో విచారణజరిపి, మరికొన్ని సంకుచిత సంస్కరణముల లొసగి, లేబరుపక్షమునారధికారమునకు రాకముందే వ్యవహారము సంతను ముగింపదలచి రనుటకు సందియములేదు. ఆలివియ ప్రభువుగారు లేబరుపక్షముతరపునను, రిడింగు ప్రభువుగారు లిబరలుపక్షము తరపునను, కవిమనును త్వరితముగ నిర్ణయించినందుకగాను పొగడిరి. అంతయగాని, వీరు ఇతరసందర్భములను చర్చింపలేదు. కవిమను చట్టమునందలి ఇతర విషయములను చర్చించునపుడయినను ఆలివియ ప్రభువుగారిటులనే మెలగెదరని తలంపవచ్చును. ఇతరసమయములలో వీరేలులమెలగినను, పార్లమెంటుసభలో మాత్రము కన్నర్యేటిపులకు చేయూతనొసగుట పరిపాటియైనది.

వీరేగాక, ఇతర లేబరుసభ్యులును, బ్లాకుపూలు సమావేశమునందు తాము గావించినతీర్మానమును దిగ్రమింగుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు. బ్లాకుపూలు తీర్మానమునందు రెండుభాగములు కలవు. మొదటి భాగము, భారతీయుల స్వరీపాలనపు హక్కును, స్వయంస్థియాధికారమును అంగీకరించు చున్నది. ఈభాగము అమలులోనికి రావలయు ననిన, లేబరు పక్షము అధికారమునకు రావలయునట. కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వముపై తా మితిర్మానమును బలవంతముగ జొప్పించజాలమని, లేబరుపక్షసభ్యులు దెలుపుచున్నారు. రెండవభాగము, రాయల్ కమిషనుకు సంబంధించినది. దానియందు భారతీయుల నియామకమునుగూర్చి ప్రతిపాదించి యుండలేదు గాన, ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల సంగీకరింపవచ్చు నని, లేబరు సభ్యులు వాదించుచున్నారు. తమ మనస్సాక్షిని

త్వప్తివరచుకొనుటకు వీరు కడెడుతంటాలు చూచిన జాలి యగును. స్వయంస్థియాధికారమునకు త్రోవ జూపని, రాయల్ కమిషనునందు వీరు అసలు పాల్గొననేల? తమ యసమ్మతిని దెలుపుటకు వీరు వైదొలగియుండగూడదా? బ్లాకుపూలు తీర్మానము గావించకపూర్వమే లేబరు సభ్యులు కొందరతో బాటువినుప్రభుత్వమువారు రాయ్చిందిరినియు, తమ కిబ్బంది గలుగకుండుటకే వీరిట్టితీర్మానము గావించి రనియు, యూహించబడినది. ఏకారణముచే నయిన నేమి, పార్లమెంటరీ లేబరుపక్షమువారు భారతీయుల కోర్కెను తృణీకరించిరి. స్వతంత్ర లేబరుపక్షపు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు నిస్సహాయులై చూచుచున్నారు. సెలక్టుకమిటీవారికి మరికొన్ని యధికారముల నీయుడని, లేబరుపక్షమువారు కోరుచున్నారు. కాని ఇందువలన నిసుమంతయు ప్రయోజనముండదు.

భారతీయులు బహిష్కృతులను సిద్ధాంతము మార్పుజెందదు. కవిమనునందు, వీరికి స్థానముండదు. కవిమను నిర్ణయములతో వీరికి సంబంధములేదు. కలనల్ వెడ్జిప్రెజ్డుగారు భారతీయులకు బంపినసందేశము గాంచిన, హైందవనాయకు అవలంబించినమార్గము సరియని ధ్రువమగును. భారతీయులు యాచకులుగనుండుట, వెడ్జిప్రెజ్డుగారి కేమాత్ర మిష్టములేదు. అన్ని పక్షములవారును ఏకమై కవిమనును నిరాకరించుచో, మిగుల లాభముండననియే వీరు బోధించుచున్నారు. కవిమను ఎదుట సాక్ష్యమియినంత, పూత్రాన, హిందూదేశమునకు గలుగబోవు నష్టమెద్దియు లేదని, వెడ్జిప్రెజ్డుగారి తలంపు. భారతీయులు చెప్పదలచిన విషయములు మడ్డిమెను కమిటీ రిపోర్టునందు ప్రకటింపబడియే యున్నవి. సంస్కరణములన్న నిర్వహించిన మంత్రులు, వాని లాభనష్టములను జేర్చునియే యుండిరి. జాయింటుకమిటీ కన్నర్యేటిపులతో నిండి యుండునుగాని, వీరు చేయబోవు మేలుండదు. అందుచే భారతీయుల కితరసభ్యులతోపాటు కవిమనునందు స్థాన మియినంతవరకు, కవిమనుతో సంబంధమును వెట్టుకొనుట గౌరవహాని యవు, వెడ్జిప్రెజ్డుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. కవిమను బహిష్కారముకొర కయినను, అన్ని పక్షములును ఏకమగుచో, దేశమునకు మిగుల లాభముగలుగునని, వీరి నమ్మకము. వెడ్జిప్రెజ్డుగారే యిటుల తలంచుచో భారతీయులభావము లేటు లుండునో జెప్పనక్కరలేదు. పార్లమెంటునందలిలేబరుసభ్యుల ప్రస్తుత ప్రవర్తనము, భారతీయులకు బ్రిటీషు పక్షములన్నిటియందును విశ్వాసమును తొలగించుటకు మాత్రము తోడ్పడును.

ఈ సమయమున మహమ్మదీయప్రముఖులు గూడ విశాలభావము జూపుట శుభచిహ్నము. డాక్టరు అన్సారీ, హాకిం అజ్జల్ ఖాను, మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గార్లే గాక, సర్ అబ్దుల్ రహీం గారుగూడ బహిష్కారమును బోధించుట, నూతన పరివర్తనమునకు నిదర్శనము. స్వరీపాలనమునకు, కవిమను బహిష్కారము ముఖ్య సాధనమనియు, బ్రిటీషు దృక్పథమును తప్పక మార్పు ననియు, సర్ అబ్దుల్ రహీం గారు అఖిలపక్ష సభ కధ్యక్షత వహించి ముచ్చటించిరి. వివిధపక్షములవారును కలసి స్వరాజ్యవిధానమును

తయారుజేసి, స్వయం నిర్ణయపు హక్కును స్థిరపరచుకొనవలయునని, రహీంగారు బోధించిరి. కవిమను ఏర్పాటును, వీరు సహేతుకముగ ఖండించిరి. సెలక్టుకమిటీవారు సలహాదారులుగ నుండవలయు ననుసూచననువీరెంతమాత్ర ముమోదించుటలేదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల సంగీకరింపగోరెడి ఏర్పాటు కేవలము నిరంకుశాధికారముపై నాధారపడి యున్నదని, రహీంగారి తలంపు. విశేషానుభవజ్ఞులగు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు గూడ రాయల్ కమిషను ఏర్పాటును నిరసించుచున్నారు. రాయల్ కమిషనునుండి భారతీయులను బహిష్కరించిన విషయముదప్ప, కవిమనువారు రేవిషయములను విచారించెదరో, స్వరాజ్యవిధానముగూర్చి వారెట్టివిచారణసలుపనున్నారో మున్నగువివరములేవి యునింతవరకు దెలియలేదు. ఆలివియ ప్రభుత్వము మాత్రము, సందర్భములను గ్రహించక ముందే కవిమనును ఆశీర్వదించిరి.

బాంబాయిలో జిన్నాగారు జరుప దలచిన అఖిలపక్షసమావేశము గూడుటకు వ్యవధిచాలక్షుండుటచే, వివిధనాయకుల యంగీకారము గైకొని, వీరొకవిజ్ఞానను ప్రకటించిరి. ఇయ్యది బహిష్కారావశ్యకతనునిరూపించెను. మొత్తముమీద దేశాభిప్రాయమంతయు, కవిమనునునిరసించుచు, దానితో సంబంధము వెట్టుకొనుట కేమాత్ర మంగీకరించుట లేదని తలంపవచ్చును. పరిస్థితులీతిమన నుండ లండను టైముస్ పత్రిక నాయకులను బెదరించుటకు ప్రారంభించినది. భారతీయునాయకులు ఆగ్రహవేషులై వివేకము గోల్పోయి రనియు, కవిమనులో సభ్యులు గావలయునని మురియుచున్న భారతీయ నాయకుల కాక్షాభంగము గలిగెననియు, కవిమనుకు నాయకులు తోడ్పడనిచో, నిజమగు అసహాయవాదులు వీరేయని తలంపవలసివచ్చుననియు, టైముస్ పత్రిక మందలించుచున్నది. మితవాదులను గూడ, ఈపత్రిక అసహాయవాదు లని పిలుచుచున్నది. ఇందుకు మితవాదులు చింతింపనక్కరలేదు. ఇంతకుపూర్వము, అసహాయవాదులుబయలుదేరుటకు కారణము, పాలకుల అసహాయ దృక్పథమే. గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకులు తిన్నగ జూచిన సహకారవాదులే. కాని గౌరవముగ సహకార మవలంబింప వీలులేకపోవుటచే, వారు అసహాయవాదులు గావలసి వచ్చెను. మితవాదు లాసమయమున అసహాయము నవలంబింపక బోయినను, యీ సమయమున మాత్రము అసహాయముతప్పనిసరియని వారికితోచెను. మితవాదులకు గూడ వెగటుపుట్టించిన కవిమను ఏర్పాటును డివ సంహరించుకొనవలయునని కోరుటకు మారుగ, మితవాదులను గూడ దోషు లని నిందించుటవలన టైముస్ పత్రికాగౌరవమును మడింపజాలదు. దేశము భరించెడి యవమానముల కయినను ఒకమితిగలదు. అదిగూడ దొలగిపోవుటచే, మితవాదులు ఎదురుతిరిగిరిని, టైముస్ పత్రిక గ్రహించుట మేలు. మితవాదులనయినను దేశభక్తిప్రేరేపకమానదు. పాలకులెటుల ప్రవర్తించినను, మితవాదులు తోడ్పడెదరను నూహకు భంగము వాటిల్లినది. దేశమున గలిగిన మహాదవకాశమును చేపట్టి, అన్ని పక్షముల వారును గలసి సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి కృషిసలుపుటయే, వారిపరమధర్మము.

జీనీవా సభలు

జీనీవా సభలగుర్చి ముచ్చటించుటకు, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారికి మరియొకమారవకాశము గలిగెను. సభాధ్యక్షత వహించిన సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారును ఇదివరకు జీనీవాకు వెడలివచ్చినవారే. తూర్పుదేశములు ముందుకు వచ్చుచున్నవనియు, కేవలము యూరపియను వ్యవహారములతోనే పాశ్చాత్య నాయకులు ప్రాద్దు బుచ్చుటకు వీలులేదనియు, రంగుభేదమును తొలగించినగాని, నానారాష్ట్రసంఘము తనధర్మమును నెరవేర్చజాల దనియు, శివస్వామి అయ్యరుగారానమయమున సూచించిరి. ఇప్పటికిని, రంగుభేద సమస్య నిలిచియున్నది. తూర్పుదేశములపట్లగల నిరాదరణ తొలగలేదు. తూర్పుదేశములలోజపాను మాత్రము నానారాష్ట్ర సంఘమువారి దృష్టి నరికట్టుచు, తనహక్కులను కాపాడుకొనుచున్నదని, రామస్వామిఅయ్యరుగారు పలికిరి. ఇందుకు కారణము లేకబోలేదు. జపాను స్వరిపాలనము ననుభవించుచు, బలయుతమై యున్నది. అందుచే జపానును నిరసించుటకు సాధ్యపడుటలేదు. హిందూదేశముస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించినగాని, హైందవాభిప్రాయమును నానారాష్ట్రసంఘమువారు గౌరవింప బోరు. పరాధీన హిందూదేశముపక్షమున ఎందరు రాయబారులు వెడలినను, పిశేషలాభముండజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘము, సమత్వము, బహిరంగ ప్రకటనము, న్యాయములను రక్షింపబూనినటుల, రామస్వామి అయ్యరుగారితలంపు. కాని రహస్యప్రచారమింకను జరుగుచునే యున్నది. సమత్వదృష్టి ననుసరించుట లేదని, చిన్నజాతులవా రింకను మొరలిడుచునే యున్నారు. న్యాయరక్షణ మింకను సాగుటలేదు. ఇట్టి యాదర్శములు సభలము గాంచవలయు ననిన, స్వయంనిర్ణయసూత్రమును అంగీకరించిన గాని ప్రయోజనముండదు. లేనియెడల ద్వేషమునుబోగొట్టుటకు గాని, యుద్ధములను నివారించుటకు గాని సాధ్యపడదు. నానారాష్ట్రసంఘము తాబేలునడక నడుచుచున్నదనికొందరువిమర్శించుచున్నటులరామ స్వామిఅయ్యరుగారుచెలిపిరి. ప్రస్తుతకరిగితులుమార నంతవరకు సత్వరాభివృద్ధి గలుగుట దుర్లభము. ప్రపంచసమస్యలను పరిష్కరించుటకు నానారాష్ట్ర సంఘ మింకను మొదలిడ లేదని, రామస్వామి అయ్యరుగారు నుడివిరి. నానారాష్ట్రసంఘము ఏ యాధారములపై నిలిచియున్నదో, ఆవి మారి శాశ్వతముగు నాధారము లేర్పడిన గాని, ప్రయోజనముండదు.

పచ్చయప్ప కళాశాల : ఆదిమాంధ్రులు

పచ్చయప్ప కళాశాలలో ఆదిమాంధ్రులను జేర్చుకొనునటుల జేయవలయు నని హైకోర్టులో దెచ్చిన దంభాస్తు పెక్కికల్ కారణములచే త్రోసి వేయబడుట శోచనీయము. అడ్వకేటు జనరలు గారి సమ్మతితో దెచ్చెడి న్యాయమునందు గాని యిట్టివిషయమును పరిష్కరింప వీలులేదని, న్యాయ మూర్తి నాలుగుగారు తీర్పుజెప్పిరి. కాని నిమ్మజా తులహక్కులనుమాత్రము వీ రంగీకరించిరి. నిమ్మ జాతులు హిందువులలో జేరినవారనియు, హిందూ

ఆచారముల ననుసరించుచున్నారనియు, హిందూలా మాత్రమే వీరికి వర్తించుచున్నదనియు, న్యాయ మూర్తి వారు గౌరభిప్రాయపడిరి. ఇంతి య గా క, పచ్చయప్ప ప్రస్తుత సూత్ర ములే నిమ్మ జాతుల హక్కులను స్థాపించుచున్న వని, న్యాయమూర్తిగారి యభిప్రాయము. ఏలన, ఇరువురు ప్రజ్ఞీలను ముగిసిపాలు కార్పరేషనువారును, సినేటుసభవారును ఎన్నుకొనవలయునను నియమముగలదు. ముగిసిపాలు కార్పరేషనునందు నిమ్మజాతులవారు సభ్యులుగ నుండవచ్చును. సినే టు సభయందు నిమ్మజాతులు సభ్యులుగ నుండ గలరు. నిమ్మజాతులవారు ప్రజ్ఞీల ఎన్నికలలో బాల్గొనవీలున్నపుడు, నిమ్మజాతులబాలురు విద్యా ధ్యలుగ నుండగూడదని వాదించుటకు వీలుండదు. న్యాయమూర్తిగారి యభిప్రాయము ప్రమాణము గాకున్నను, క్రమమగు వ్యాజ్యములో నిమ్మజాతి విద్యార్థుల హక్కులను స్థిరపరచుట యవసరమగు ను. కాని ఇట్టి యవసరము గలుగకుండ, ప్రజ్ఞీలే విశాలభావము జూపి నిమ్మజాతుల విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట లాభకరము. లేనియెడల, కళాశాలా గౌరవమునకు తీరని కళంకము వాటిల్లక మానదు.

కుళాయిలచెరువు : ఇర్రి గేషను

రెవెన్యూ చెరువుక్రింద వ్యవసాయముగూడ జరుగుచున్నది. చెన్నపురికి నీటిని విరివిగ నప్లయి జేయుచో, వ్యవసాయమునకు ఇబ్బంది కలుగును. లేనియెడల, చెన్ననగరవాసులకు త్రాగుటకు నీటి యిబ్బంది గలుగును. పట్టాదారుల సంఘమువారు ప్రభుత్వమునకు పంపినవిజ్ఞానలో, కొశాయి నీటిని ఇంటిపనులకుదప్ప యితరపనులకుపయోగింపకుండ జేయవలయుననియు, జాలై, ఆగస్టు నెలలలో నీటిసప్లయిని వ్యవసాయదారులకు చాలింపగూడ దనియు, ఇర్రిగేషనుచివరయమున గల యితర నిర్బంధములను తొలగింపవలయుననియు, గోరబడెను. నీటిసప్లయి తగినంతగ లేకపోవుటచే రయితులు నష్టము బొంది రనియు, అనష్టమును కార్పరేషనువారి ద్వారా వారి కిప్పింపవలయుననియుగూడ, విజ్ఞానముగోరు చున్నది. ప్రభుత్వమువారి విజ్ఞాననుజవాళిచ్చుచు, ఇర్రిగేషను పనుల కొర కింత మొత్తము నిచ్చుట కెట్టి బడంబడిక లేదనియు, మద్రాసు నీటి సప్లయి కొరకే చెరువులను బాగు చేసి రనియు, నగరజేమము ఇర్రిగేషను పనులకన్న ముఖ్య మనియు, కొశాయినీటిని, కేవలము ఇంటిపనులకొరకే వాడవలయునని నిర్బంధింప వీలులేదనియు, రెవెన్యూ ల్గుచెరువును అందలిసేరును ప్రభుత్వమువారి ఆస్తి గాని కార్పరేషనువారిది గాదనియు, అందుచే ఇర్రిగేషనునష్టమును కార్పరేషనువారు భరింప నవసరము లేదనియు, సూచించిరి. కార్పరేషను వారు ఇర్రిగేషనుహక్కులను సంపాదించుట కెంత వరకు వీలుగలదో యోచించుట యవసరమగుచు న్నది. రెవెన్యూలో సేరుపుష్కలముగ నున్న గాని కార్పరేషనువారు చెన్నపురిపౌరులకు సరి పోవునీటి నొసగజాలరు.

కార్పరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నిక

కాంగ్రెసు పక్షమువారు అంతకలహములకు లోనై స్వపక్షాధ్యక్షుని నిలువ లేక బోవుట చే,

వెనుకటి అధ్యక్షులే పునర్నియక్తులయిరి. కాంగ్రె సుపక్షమువారి ప్రవర్తనము నీనమయమున కొని యాడుట కేమాత్రము వీలుగనుపించదు. గత సంవత్సరము ది. బ. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు కార్పరేషను పరిపాలనమును నిర్వహించినవిధము, ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. జస్టిసు సభ్యులు సయితము వీరిపట్ల అసంతృప్తి జూపుచుండిరి. అయిన నేమి అడ్వక్టువశమున విజయము వీరికే చేకూరినది. కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుని ఎవరును నిలువబడకపోగనే తుదిరంగమునందు జస్టిసుపక్ష నాయకులు నారాయణస్వామి చెట్టిగారిని తమఅధ్యక్షునిగ నిలువ బెట్టిరి. స్వపక్షమునకు చేరినయితరుల హక్కులను సయితము పాటింపకబోయిరి. మొత్తము మీద జస్టిసుపక్షాధ్యక్షుకే విజయము కలిగెనని చాటుటకు మాత్రము వీరికి అవకాశము గలిగినది. ప్రస్తుతఫలితము గాంచి తృప్తిగాంచుట కష్టము. నిన్నటి దినమున సయినను నిశ్శబ్దముగను, వివాదరహితముగను సభజరుగుటకు వీలులేక బోయెను. వరస్పరనిదలు బలమయ్యెను. రాబోవు సంవత్సరమునం దయినను, కార్పరేషను అధ్యక్షుని పరిపాలనము తిన్నగ కొనసాగి, సభలు శాంతముగ నిర్వహింపబడుగాక యని కోరెదము.

మెన్టను ప్రభువుగారి బెడరింపు

లండనుమైమ్మువలె, మెన్టను ప్రభువుగారును భారతీయుల నీ సమయమున బెడరించుచున్నారు. రాయల్ కమిషనునందు భారతీయులకు స్థానము లేకుండుటకు ఆతివాదుల పొగరబోతుతనమే కారణమని, మెన్టను గారు సూచించుచున్నారు. బెసెంటుగారిస్వరాజవిధానము దప్ప మరియొకటి నెలువడలేదని వీరు అభిప్రాయించుచున్నారు. ఆవిధానము చాలదా? స్వరాజ్యమును ప్రసాదింప దలవెట్టనపుడు, ఎన్ని విధానములను తయారుజేసిన నేమిప్రయోజనము? జాతీయవాదులు బహిష్కారాందోళన గావించుచో, హిందూ దేశము స్వరిపాలనమున కర్హతగాంచలేదని, వెల్లడియగునట. అందుచే, ఇప్పుడేర్పడిన కమిషనునే ఆమోదింపవలయునని, మెన్టనుప్రభువు గోరుచున్నాడు. కాని, ఇట్టిబెడరింపులకు లొంగుకాలము గతిం చెనని, మెన్టనుప్రభువు ఇకనయినను గ్రహించుట చుట లాభకరము.

మోటారుబండ్ల డ్రైవరులు

మధుపానముచే మత్తెక్కినవారు మోటారు బండ్లను నడువగూడదను నిబంధన క్రొత్తగ చేయబడెను. ఇది చాల అవసరమయినదే. కాని యీ నిబంధన నమలులోనికి దెచ్చుటెటులు? ఇందుకు తగిన సాధనములను నిరూపింపనియెడల నిబంధన నిరుపయోగము గాకమానదు.

ఉరిశిక్షను తీసివేయుట

డెన్మార్కు, నార్వే, స్వీడను హాలండుదేశములలో తీసి వేయబడినది. ఒక్క ఇంగ్లండు తప్పిపోమాత్ర మున్నది. యూరపులో 11 దేశములందు, దక్షిణ ఆమెరికాలో 9 రాజ్యములందును, ఆమెరికను యూనియనులో 8 రాజ్యములలోను క్రిస్టియన్లు (ఆప్టేలియా) స్వేచ్ఛకుండులలో క్యాంటులందు చాలచోట్లగూడ ఉరిశిక్షను తీసివేసిరి. వెలుయనులో 40 సంవత్సరముల క్రిందటనే ఉరిశిక్షను తొలగించిరట. ఆమెరికాలో ఉరిశిక్షల నెత్తివేసినందున హత్యనేరములు తగ్గిపోయినవి.

విదేశవార్తలు

ఆయుధపరిశ్రమము

ఇంగ్లండు నెరవేర్చిన విషయము

నర్ బ్యాంకులో హోం గారి ప్రకటనము

గుగ్గి, నవంబరు 15:—నర్ బ్యాంకు రాజ్యరక్షణ యుద్ధము మాడవన్న నిశ్చయమును ఆంధ్రము గ్రహించినది. బ్యాంకులో హోం గారు ఇంగ్లండు నుండి యుద్ధములు తమిళి జేయుటకు ప్రయత్నించుట చాల బాగున్నది. ఈ విషయము సాగవలెనన్న అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించి పని చేయవలెను. యుద్ధపరికరములను తగ్గించినట్లు చేయుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కృతినీర్చి కాలేయమన్నారు. ఇతరజాతు లందరును దీనికి తోడ్పడునట్లు జేయ సంసిద్ధులుగ నున్నారు.

వివరములు

1914 లో గ్రేటు బ్రిటనుకు 44 యుద్ధకాక లండను. 1927 జూలైకి 12 కు దిగినది. 1914 ఆగస్టులో 80 క్రూయి జరలండను. ఇప్పుడు 27 ఉన్నది. 1914 ఆగస్టులో 183 డెప్లొమెంట్ లు ఉన్నవి. ఇప్పుడు 89 మాత్రమే యున్నవి.

సాకాదశమున ఉద్యోగులు పైనికులు కలిసి యుద్ధమునకు ముందు 145600 యుండిరి. నిరుద్యోగులమునకే 100700 మందే యుండిరి. నైస్యములో 1914 లో 174500 ఉద్యోగులు పైనికులు యుండిరి. నిరుద్యోగులు 151100 కు తగ్గినది.

1914 ఈజిప్టుకు కలిసి 220000 మంది యుండిరి. నిరుద్యోగులమునకే 284000 మందియే యుండిరి. యుద్ధము ముగిసినపుడు బ్రిటనుకు ప్రపంచములో అందరికంటె ఎక్కువ వైమానిక దళ ముండెను. కాని ఇప్పుడుచాల తక్కువగా చేసిరి. దేశరక్షణకు అది చాలవలదున్నది. దానిని విస్తారముగ జేయవలె ననుచున్నారు. నేడు గ్రేటు బ్రిటనులో 750 విమానములున్నవి. ఫ్రాంసులో 1850 యున్నది.

యుద్ధపరికరములను తగ్గించుటలో యూరపుజాతులందరికంటె గ్రేటు బ్రిటను ఎక్కువగా జేసినది బ్రిటను కాంతిస్థాపనమునకే పాలుబడుచున్నది.

సినిమాచిత్రము

10 సంవత్సరములు అమలులో నుండును

రెండుసంవత్సరములవరకు విదేశీచిత్రములు ఆర్థికవిషయమున బాగా అక్రమముగ చుండుగా న్నిట్లు ఆర్థికశాఖ జేసి నది తీసివేయవలసి. వైదేశీ చిత్రములను రెండుసంవత్సరముల వరకు తెప్పించుకొనవచ్చును.

గ్వయానాకు భారతీయుల

సంపుడు

భారతీయులు అత్యంత శ్రమయోగము

లండన్, నవంబరు 15:—గ్వయానాలో ఇప్పటికప్పుడు లో సర్ సినిమా హంటరు రోడ్డుగారిట్లు సేవీరి: భారతీయులు చాలమువయోగ మైనవారు. రాజకీయసహనస్వత్వములను పూర్తిగాబొందినవారు. తమిళిలు లుచితముగవిద్యను బడయుచున్నారు. కాని గ్వయానాలో భారతీయులకులస పోవుచున్నారు. గ్వయానాలో ఎన్నివారములూ భూమి “గయానా” గ నున్నది. పంట, పానీయము. భారతీయులు జననంక్షిస్తున్నది. అట్టితే భారతీయులెవరికైనను గ్వయానాభరించును. మారదృష్టి అర్థికసంపద గ్రేటు బ్రిటను, ఇండియాలో ఏరికైన నున్నవారికిది మంచిసమయము. ఆఫ్రికాకు కిక్కిరి రోడ్డుగారుజేసినట్లుల గ్వయానాకు జేయవచ్చును. అట్టివారున్నయెడల, ఇంకభూమి వృథాగాబడియుండుటచూడని సామ్రాజ్యములో ధీమంతులు రాజకీయప్రవీణులు లేరాయ పించుచున్నది.

ఆంగ్లో-ఇరాకు రాయబారములు

జఫరు పాషాగారు

లండన్, నవంబరు 15:—రాయబారములు స్నేహభావముతో సాగుచున్న వనియు, అసలు సిద్ధాంతమువిషయమై ఒకటి ఒక కుదిరినదనియు, వివరములను ముందు నిర్ణయించెదననియు చెలియజేసిరి. జఫరు పాషాగారు నిర్బంధవైవిధ్యమును తమ ప్రభుత్వవృద్ధి మార్పు జేందలెదనెరి. ఈ విషయము ఇరాకు ప్రభుత్వమునకే సంబంధించినది కాన తమ రాయబారి ములానిది గాదనిరి.

జర్మనీ ఇవ్వవలసిన సరిహద్దు

గుగ్గి, నవంబరు 15:—నవంబరు 1 తేదీనకు జర్మనీ యుద్ధముముతో జర్మనీ 45000000 పౌనులపరిశ్రమను నిర్వహించుచున్నది. యుద్ధముము గ్రేటు బ్రిటనుకు ఇట్టి ప్రాము మరెవరూ జర్మనులు 15500000 పౌనులు ఇవ్వవలసియున్నది. యుద్ధముము తేదీ నేటికప్పుడు గ్రేటు బ్రిటను మొత్తము 19400000 పౌను లీయవలెను.

ఇండియాకు సరాసరి వైమానిక సాయము

లండన్, నవంబరు 15:—కర్తూక్ మేకింగ్ హు, హింక్లరు గార్లు సరాసరి ఇండియాకు విమానములమీద బయలుదేరి, వారిపూర్వమీదనే వైమానిక శాఖవారు ఉత్సాహమును గలుగజేయుట తప్ప వారిబాధ్యత లేదు. మొదట బాగానే ప్రయత్నము సాగినది. 15 గంటలకుండు జేవైరో తెలియజున్నది.

ఇండియాలో ట్రాన్సుపోర్టు సౌకర్యము

ఇండియాలో మంచి సరదులు గావలె నన్న మోటారు ట్రాన్సుపోర్టు అవసరమనియు, ఇదికొండ లాభముగ పనిచేసే ననియు అందుచే మోటారు ట్రాన్సుపోర్టు నభివృద్ధి జేయుటకు పూనుకొనవలెననియు కర్నలు క్రాంప్టన్ గారు సరి.

సోవియట్లు కేంద్రపరిశీలక సంఘము

సండి ఇంకొక ఆరుగురిని తీసివేసిరి. ఇటీవల సోవియట్ల సంఘమునకు పేరు అంగరకు తోడ్పడుటకు బహు ప్రతికూలపథలము జేరెను.

కరోలు రాకొమరుని దూతను వదలిపెట్టుట

బుకారెస్టు, నవంబరు 15:—కరోలు రాకొమరుని సేవో సనముమీద కూర్చుండ రైలుబుకు ప్రయత్నించుచున్నాడని పట్టుకొన్న మనీషెస్కూగారిని విడుదలజేసిరి. కరోలుగ.

చీకాకంపిన బ్రిటిషు పైస్యు

లండన్, నవంబరు 15:—చీకాకంపిన ఏరిగతి లెజిస్లేషన్ అంతయు క్రిష్టునులోపుగ ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చునని యుద్ధమంత్రదేవి చెను. కాని ఆరుగురు బహుమదేరువారు క్రిష్టునుకు చేరదరోలీవో జెస్సులాలనిరి. కాంకాంతరములచే విధిలేకజబ్బుచే ఆసియావలసివచ్చి పైస్యులెప్ప తక్కిన పైస్యుము తిరిగివచ్చును.

కర్నలు అమెరికాగారి కార్మికము

గుగ్గి, నవంబరు 15:—17 తేదీన అమెరికాగారు ఆఫ్రికా యానుండి న్యూజిలండుకు బహుమదేరు. న్యూజిలండు 27 తేదీకి చేరదరు తగుపాత కనడాకేగెరు. అచట జనవరి 5 నుండి ఫిబ్రవరి 8 తేదీ 10 వరకుండురు. తరువాత నోకవారమునకు ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చెద రుకొనుచున్నారు.

పిట్టుబద్ధ ప్రమాదము

లండన్, నవంబరు 15:—పిట్టుబద్ధ గారిని ప్రాగు చేయు కార్యాలయము ప్రేటులచే 28 గురు చరిహాయి. పిట్టుబద్ధయు బ్రద్దలైన అద్దపుముక్కలతోను, ఇటీకలతోను నిండియున్నది. వైద్యులు పోలీసు నిపురు చల్లాగ్గువారు దారులు ఉన్నవారందరును ఉపచారమును జేయుచున్నారు. ఇంతవరకు 28 గురు చరిహాయిరు లెక్కచేసిరి. ఎంతరో కన్పించుటలేదు. ఒక ఆస్పత్రిలో మెట్లు అన్నియు రక్తముతో నిండిపోయినవి. దీనినిబట్టి బహుశ. చెబ్బులు తగిలిన వనుచు న్నారు.

ఎసింగుహాలు క్రూరుజరు పోర్టునెడ జేరినది.

రాయలు కమిషను

కార్మికపక్షమును బర్లెక్ హెడ్ ప్రభువు తోబుడుచుకొనుట

ఇండియా కార్యాలయము—కొత్తయెత్తు

లండన్, నవంబరు 15:—గ్రాండ్ డిప్ ఆందోళనమును పురస్కరించుకొని కార్మికపక్షమువారు గూడ ఆందోళనసబ్బులు జూచి ఇండియా కార్యాలయమువారు కార్మికనాయకులను లోబడుకొనుటకు ప్రయత్నింపు నెత్తుచున్నారు. బ్లాక్సులు కార్మికపక్షంలో జేసిన తీర్మానమునకు రాయలు కమిషనుతో బాటు దీర్ఘకాలముండి 7 గురు భారతీయులకు కమిటీగా నియమించిన సరిహద్దునియు, అనియు కార్మికపక్షమువారి ఆశయమనియు, అట్లుచూ వారి ఆందోళనమున కవసరములేదని ఇండియా కార్యాలయమువారు బ్లాక్సులు తీర్మానమునకు ఆర్థము గల్పించిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు ఎంతవరకు సరిహద్దుతో జూచుటకు కార్మికనాయకులు నేడు ప్రభుత్వముతో కలిసికొని మాట్లాడెదరు.

ఒక్క రాయలు కమిషనులో సభ్యత్వములెప్ప తక్కిన సదుపాయములన్నిటిని వారి కున్నటులే ఇచ్చెదరని యాభి ఆయు నది. దీనికెంతమాత్రము ఇండియా కార్యాలయమునకు అభ్యంతరములేదట. రాయలు కమిషను సెలవుకొంటే సహకారముతో పనిచేయవలెననే వారి తలంపు. కాని ప్రస్తుతము ఇప్పుడు జేరదా నము నవలంబించునది జెప్పవలెదట. వచ్చే సంవత్సరప్రారంభ మన రాయలు కమిషను ఇండియాకు వచ్చునపుడు విధానమును ర్థముంచుకొనవచ్చునట. అప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వమును అ సంబంధింపులను నాయకులను స్వయముగ కోసికొని ఆలోచించుటకు పీఠమనట. ఇంతమాత్రముతో కార్మికపక్ష నాయకులు తప్పక సంతృప్తు లగుదురు. తిథ్యమునుచూడ. భారతీయుల ఆశయములను గూర్చి ప్రధానామాత్యుడుగారి ఇండియానుత్రిగాని సాహధూతిని జూ పెరట. సంతృప్తాంశాశముల నిచ్చెద మందురట. రాయలుకమిషను చక్కని ప్రారంభించునపుడు కార్మికపక్షము కొంత వననిచ్చిమాట్లాడిన అంతటితో వచ్చు అంతయు ముగియెను.

ఇండియాలో రాయలుకమిషను బహిష్కరణము మంచిది అని యెప్పుడును ప్రతికూలురెండున్నారో అనుకూలుకు అందరేమున్నారని ఆ గ్ల జేకపురత్రుకులు వ్రాయుటచే ‘రైటు వింగు’ కార్మికపక్షమువారు తమధోరణి మార్పుకొనటకు కారణమునుచున్నారు. అప్పుడే బహిష్కరణము ఇండియాలో అంతరించుచున్నదని వ్రాయుచున్నదట. భారతదేశముపట్ల సానుభూతిని జూపకుండుటలో బర్లెక్ హెడ్ ప్రభువు ఆగ్ర గణ్యుడయ్యె ననవచ్చునట.

కార్మికపక్షమువారిఆందోళనము చల్లారుటచే బర్లెక్ హెడ్ నుంచి బిగ్గిరియుచున్నారు. మంచికో చెడ్డకో రాబోవుకొద్దిమాసములలో జరుగుసంగతులు భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుటనుచున్నారు. లండను భారతీయులు ఇండియాలో అన్నికక్షలవారును రాయలుకమిషనుమొగము జూడకన్న భారతీయులు తమపట్టును విడువవన్న భారతనాయకులయందు గౌరవము అప్పుడు చక్క ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారికి గల్గు ననుచున్నారు.

కార్మికపక్షనాయకులు బర్లెక్ హెడ్

ప్రభుని జూచుట

లండన్, నవంబరు 15:—రాయలుకమిషను భారతీయు నాయకులు సంప్రదించి ఒకరితో నొకరు ఆలోచించి వ్యవహారించెదరను/అభయమును బడయుటకు కార్మికపక్ష నాయకులు నిన్న బర్లెక్ హెడ్ ప్రభునికడ కేగిరి.

రాయలుకమిషనులో నన్న ఇద్దరు కార్మికసభ్యులను లేచిరమ్మని కార్మికపక్షమువారు ప్రచారమును ప్రారంభించి రని డె హాలీమెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. కార్మికపక్షము వారు కోరిన ఆభయము రాకున్నచో లేచిరమ్మనుచున్నారు.

బ్రిటిషు పత్రికా వ్యాఖ్యలు

మొమ్ముపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది

లండన్, నవంబరు 15:—రాయలుకమిషనుకు ప్రతికూలుగు హిందూ నాయకులు ప్రభుత్వమువారు, రాజప్రతినిధి చెలిపినవానిని అంగీంచిరి. భారతీయులను విచారణలో చేర్చి భారతసంసభ్యులు తమయభిప్రాయములను పార్లమెంటు రెండుసభలయెదుట బాయింటు సెలవుకొంటేయెదుట తమయభిప్రాయమును

యమలన వొలుపునటుల కేవలముగా గానీ యులకమిషనులో చేర్చలేదని మతిపోయి కోరిగింపకానయ న్నారు. దీనికితోడు రాయలకమిషనులో పట్టుబట్టెదమను కొన్నవారి ఆభావగమికి మరలపట్టుబట్టెదమన్నది. తీరి పార్లమెంటుకమిషను బాగాయినది. భారతీయులభిప్రాయ ములన్నిటిని వివేచించి, ఇట్టిసమస్యాయుగమున భారతీయులు లేనివి ఉన్నట్లు భావించి రాయలకమిషనుతో సహకారము కల్పనిచే, ఈజేతములో భారతీయులమనసు నెరుగనివారు ఇట్టినిరాధారమగు కారణములచే బహిష్కరించు భారతీయులే 'నోచేంజర్లని అనుమానించెదరు. వారే భారతదేశ పురోవృద్ధికి కడ్డకని గలుగజేయుచున్నారను.

మాంచెప్పరు గార్డయను పత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది: భారతీయుల కోపమును తీవ్రపరచి ఇప్పటివైన రాయలకమిషనులో మార్పుగలుగుట కవకాశమున్నది. ఆకును అంబుకుండ పోకను పొందకుండ అతివాగ్రతక బర్మెకౌహెడ్ ప్రభువు జేప్పిన సంగతులనే భారతీయుల వైఖరి గుర్తించి మార్చివేరి. ఇందులో తొందరపడ కమిషనరులను రాబోవు యెన్నికలలో పట్టర్చి లేకనే యెన్నుకొని తమ యభిప్రాయములను గూర్చి పార్లమెంటు సభలవారికి సలహానియవలెనని కొందరనున్నారు. ప్రస్తుతము అసలించియున్న పద్ధతి అనగా కమిషనరులు తమ నివేదికమును ప్రభుత్వమునకు చెబుతును మాన్వించవలె ననుచున్నారు. బ్లాక్సులు తీర్మానములు బ్రిటిషుమంత్రులతో జేప్పి చేసినవారు. వాటిని మంత్రులతో ఆలోచించి ఈ పని జేసెదరని చెబుతున్నారు. ఈలోపము లండుటచే ఇండియన్ కార్మికపక్షమునా రేమి జేయుటకు వీలులే కున్నది.

ఇండియను కమిటీకిని రాయలకమిషనుతో సహకార ము కల్పింపకు సంప్రదించకాము నిచ్చెదమని బర్మెకౌహెడ్ ప్రభువు కార్మిక నాయకుల కభయమిచ్చెనట. సానుభూతిని జూపిరట. కాని సమర్థతను శీఘ్రగతికిని భంగములేకుండ సమపా యముల నిచ్చెదమనిరట. వివరములుచెబింపు. కాని ఇండియను సెలెక్టుకమిటీ రాయలు కమిషనుతో కలిసి సాక్ష్యమును తీసి కొని రహస్యముగ జూడవలసిన కారితములను జూచుటకును భిన్నాభిప్రాయమున్నదానిని చెబుతుటకును అవకాశము నీయ వలెనని కార్మికపక్షమువారు కోరిరట.

కార్మికపక్షములో భారతదేశ మిత్రుల నిరాశ
లండన్, నవంబరు 16:—ఇండియాపల్ల స్నేహభావము తోనున్న కార్మికపక్షమువారిలో కొందరికి నిరాశ గల్గెనట. నిస్పృహులైరట.

ల్యాన్సుబరీగారు సంగతులన్నిటిని జూచి వివాదము నొందుచున్నారు. ఈవిషయములో పార్లమెంటు కార్మిక పక్షము చేయుపని చూచి విచారించుచున్నారు. భారతీయుల హక్కులను గుర్తించి ఉదారభావముతో ఈవిషయమును ఆలోచించవలెనని వారిని నిరంతరము 'చెవిని ఇల్లుకట్టుకొని' పోరు చున్నారు. ల్యాన్సుబరీగారు రొక్కరు. ఈతని మిత్రులు ఎవరో కొద్దిమందికే భారత పరిస్థితులు చెలియును. సానుభూతిగలరు. తక్కిన వారందరికీమియు తెలియదు.

మేయోకన్య గ్రంథము
కార్మికపక్షమువారిలో చాలమంది నడిగిమాడ భారతదేశమునుగూర్చి వారికి గోచరించిన సంగతులన్నియు మేయోకన్య గ్రంథమునుండియే యనుచున్నారు. రాయలు కమిషనులో భారతీయులకు సానుమోదనలెనని చెప్పి అందుకు తగరని ఈ గ్రంథమునుండి వాదమును జూపుచున్నారు. నిదర్శనముగ, ఇట్టి పరిస్థితులు ఇండియాలో నుండ ఎట్లు మేము పోక విధాన మునఫలించిందగలమునుచున్నారు. కార్మికపక్షములో అధికారి యొకడు "ఇండియాలోయున్న 6000000 అస్పృశ్యులగతి ఏమిటి అని అడిగినాడు రాయలు కమిషనులో వారికెట్లు ప్రాతినిధ్యముండుననిరట. రాయలు కమిషనులో అగ్రజాతి హిందువులున్నచో బ్రాహ్మణతేదరుమాట ఏమనిరట. బ్రాహ్మణతేదరనాలోగల యభిప్రాయములు ఎట్లున్నచో చూడుడనిరట. అందుచే భారతీయులెవరు రాయలు కమిషనులో యుండ రాదనిరి. పూర్తిగ శ్వేతములులే యున్న అన్ని తెగలవారికి విశ్వాసముండును. మిశ్రమున్న విశ్వాసముండవట, రాజకీయ జేత్రుల రాయలకమిషను నచ్చజేప్పి తమ మాటను గుర్తించు నటుల జేయగలరనిరట. బ్రిటిషుపత్రికలలో భారతపరిస్థితులను గూర్చి అధికారముగ ప్రచారము కల్పించుచున్నదని దానికి తోడు ఈసమయమున మేయోకన్య గ్రంథముకంటె వచ్చి పడి యిది, పత్రిక లొకనొక కుట్ర పన్నుచున్నవి. అందుచే భారత

మహాస్వముగూర్చి టోరీయను. కార్మికపక్ష మున గృహత్వము కన్పించుట తేలు.

భారతీయులు లేమిచేయునలసినది?
యమ భారతీయుల ఆశయములపట్ల గాఢమగు సానుభూతిగల కార్మికపక్షమువారి నడుగ వారిట్లుచెప్పిరి:—రాజకొప్పుకొనునట్టి బహిష్కరణమును సాగించుకొననది భారతీయులే నిర్ణయించుకొనవలెను. సానికపరిస్థితులనుబట్టి భారత నాయకులే నిర్ణయించుకొనవలెను. రాబోవు కొద్దిరోజులలో రాయలు కమిషనుగూర్చి భారతరాజకీయ సంఘములన్నియు ఏమి ఆకాశమున తయారుజేసెదరో, అదే చివరకు ఆధారముగ చేసుకొనవలెను. ఈ విచారణకుట్టుకు అదే లక్ష్యముగ నుండ వలెను. సాధారణపరిస్థితులందు, యథాలాభముగాఅడిగినంతమాత్రాన మంత్రులెవరువారుగాని పార్లమెంటుగాని భారతీయులను జేర్చుకొనుటకు ఎంతమాత్రము ఆలోచించరు, ఎవరు. దీనిని బాగా గుర్తించి, భారతనాయకులు బహిష్కరణమునే నిశ్చయించుకొన్న కార్మికనాయకులు తప్పక సానుభూతిని జూపెదరు. కాని అది మీకు లభించదు. మీకోరిక సఫలముగుటకు తోడ్పడదు. బహిష్కరణాభివేషము ప్రజలలో రాజకీయప్రభోధము పూర్తిగ మూర్ఛిభవించుటయే. (ప్రజలు తమ రాజకీయ సత్వములనుగూర్చి స్వయంనిర్ణయమాత్రమే గావలెనని గ్రహించుటయే). అధ్యయనము అన్నిపక్షముల రాజకీయప్రతినిధులైన బహిష్కరణములో నున్నగాని లాభములేదు. మరియు వీరు అందరగలిసి రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయులేకున్న మరీ లాభముండదు. ఆయాపక్షములపట్ల తమకున్న బాధ్యతలే నాయకులు బహిష్కరణముగ మాట్లాడలేకున్నారట. ప్రస్తుతముంతయు ఆలోచనలోనే యుండుటచే ఏమిజెప్పలేకున్నారు.

రంగయ్యగారు, మఘతు అహ్మదుగార్ల యువనాస్రము
సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సంఘమున ఇట్లు రంగయ్యగారు చెప్పిరి:—సమస్తి నియోజకవర్గము లుండవలెను. ఇండియాలో సంస్కరణములు హానికలగజేసెను. ఎకు, వగామంచి చేయుటకు బహులు నేనేగాక నాన్నే హితులుగూడ ఈసంస్కరణములను ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ఈనిరంకుప్రభుత్వమును తీసివేయువలెనని గోరుచున్నారు.

మహాత్మాగాంధీగారు నాయకత్వమును పూనుకొననంత కాలము ఆగాంధీశక్తిములో ఇండియాలో ఏకైకత యుండెను. పని బాగా జరుగెను. సంస్కరణములవలనగల్గిన ఒక్కలాభము హిందూముసల్మానుల కొట్టుబట్ట అల్లకల్లోలమే.

మఘతు అహ్మదుగారు ఉద్యోగములందును ఎన్నికలందును ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ముండితీరవలె ననిరి.

* * * *

కర్నూలు వెడివుడ్ గారి సలహా

భారతీయులు రాయలుకమిషను ఎదుట సాక్ష్యమియ్యకున్న మునిగిపోయినది లేదు

దేహియని యడుగవలదు

భారతీయులు తమ మహకారము జేయవలెనని అర్జీలను బ్రెజ్జుడని చెప్పెను. అర్జీపద్ధతి వలననే జేప్పెనను లిఖించు పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కలిసి దర్శనముతో బహిష్కరణమును గావించినచే చివరకు మంచులాభము గల్గును. భారతీయులకు బ్రిటిషుప్రజలకు ఒకరియందొకరికి గౌరవము గలుగును. అదియే నిజపరిస్థితులను చెలిసికొనుట కవసరము.

రాయలుకమిషను నెదుట భారతీయులు సాక్ష్యమియ్యున్న, భారతదేశభాగ్యదయము మునిగిపోవునది లేదు.

సంస్కరణములను నమ్మి పనిచేసినవారి యనుభవములన్నియు జడ్జిమెంట్ కమిటీ నివేదికములో పూర్తిగా నిండియే యున్నవి.

సర్ జాన్ నైమెన్ గారు భీముతుడు. మశ్రాగ్రబుద్ధి గల వాడు. తనకు దొరికినదానినంతను ఊరికే పోనీ గడు. ఎటులో ఉపయోగించుకొనుక.

ఈ కమిషనరుల నివేదికము ననుసరించి ఇంతతర్రలో పార్లమెంటులో శాసనమును జేయుట కెన్నియో చిక్కులు ఉన్నవి. పార్లమెంటు విధానములో ఇట్టి తగాదాంతములు ముఖ్యముగ విషయమును సముగ్రముగ తరచిగాని ఏదియుజరుగ వీలులేదు. కాన ఇంతలో ఏమియు లేదని గ్రహించు. ఒక వేళ ఈనివేదికము త్వరలోనే శాసనరూపమును దాల్చు సమయ మేర్పడును. ప్రస్తుతపార్లమెంటుసభ్యులనుబట్టి ఏజాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీ ఏర్పడినను అవిభక్త కన్సర్వేటివులతో నిండిపోవును. వేరే అవిషయమునుగూర్చి జెప్ప నక్కరలేదు.

అందుచే రాయలు కమిషనుతో సంప్రదించుగ సహనాధికార సహాయములన్ననే పనిచేయుట కంగీకరింపును. లేనిచో ఎంతమాత్రము ఒప్పుకొనవలకు! నలకు! వలకు! క్షేమలో మేలు! ఈసమయమున భారతీయులు అందరూను తమ విభేదములను చంపుకొని ఏకమగ ప్రవర్తించి, రాయలకమిషను వలన వచ్చును.

కార్మికపక్షమువారు బర్మెకౌహెడ్ ప్రభుని జూచుట

కుముందు కార్మికపక్షమువారి కార్మికనాయకుల మువారు రాయలు కమిషనులో భారతీయులను నియమించి తీరవలెనని నిర్బంధము జేయవలసి ఉత్తరువు జేయుటచే దానిని మానుకొని ఇండియను సెలెక్టు కమిటీ రాయలు కమిషనుతో ఆలోచించి సహకారముతో పనిచేయుట కభయమును గోరవలెననిరి. కర్నూలు వెడివుడ్ గారి ప్రయత్నములు, భారతీయులకు జేర్చక తప్పదను దానిని సాగనీయలేదు. రాయలు కమిషనుతో ఆలోచించుటకు ఇండియను సెలెక్టు కమిటీకి అవకాశమున్నచో తమ బ్లాక్సులు తీర్మానములు అనుమతించునని కార్మికపక్షమువారు తృప్తి జెందిరి.

కాని బ్లాక్సులు తీర్మానములో రెండుసంగతు లివిజి యున్నవి:—(1) భారతీయులే తమ తమ రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించుకొనుటకు స్వయంనిర్ణయాధికారముండవలెను. దానిని గుర్తించవలెను. కాని దానికి బాల్మిన్య ప్రభుత్వము అభయమియలేదు. ఈ విధానమును ప్రతిపక్షులను కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వముమీద విధించలేదు. ప్రభుత్వమువారు చేసి తీరవలెనని జెప్పలేదు. అందుచే కార్మికప్రభుత్వము వచ్చినచే మొదటిభాగము కార్యరూపము దాల్చుట పడును.

రెండవభాగము రాయలుకమిషనునుబంధించినది. రాయలుకమిషనులో భారతీయులను నియమించవలెనని నిర్బంధమునుజూపలేదు. భారతీయులవిశ్వాసమును సహకారమును బడయునటుల రాయలుకమిషను నేర్పాటుచేయవలెనని తీర్మానములోని రెండవభాగము. అందుచే భారతీయులకు రాయలు కమిషనుతో ఆలోచించుటకు సహకారముతో పనిచేయుటకు అవకాశమున్న, ఈ తీర్మానము ఫలిం చేసెను మాటయేయనిరి.

కార్మికపక్షములోని లెఫ్టునింగువారికి ఈ యర్థము ఆశ్చర్యమును కలగజేసినది. వారు మొదటిభాగమునే ప్రాశాన్యముగ నెందిదానినే అమలుజరుపగోరుచున్నారు. అందుచే రెండవభాగమునుగూర్చి రాధాంతసిద్ధాంతములను జేయలేదు. ఆగష్టులోనే రాయలుకమిషనును నియమించుటకు నిశ్చయించుచే ప్రభుత్వముతోమాడి ఆలోచించియే ఇట్లు తీర్మానముజేసె రకుచున్నారు. చేయవలెననే ఈ యుద్దేశ్యముతోనే అట్లు తీర్మానించినవారనుచున్నారు.

ఏదెట్లున్నను పార్లమెంటు కార్మికపక్షముభారతీయులను రాయలు కమిషనులో జేర్చుకొనవలెనను భారతీయులకోర్కెనుత్రోసివేరిరి. ఇట్టిభావములు బ్లాక్సులు తీర్మానములో నుండుటచే ఇండియన్ కార్మిక పక్షమువారి చేతులు కట్టుబడి నవి. వారు ఏమియుచేయ లేకున్నారు.

బహిష్కరణ ప్రాణాపాయములనుండి పరిహాసము

మెక్సికోసిటీ, నవంబరు 15:—18 తేదీని హంతకులు ఓ బ్రిగాను అను నేనటనిరి జంపప్రయత్నించుచుండ ఒంగిననుస్కరించుచు హంతకులారా! మీరు చాలాధైర్యవాలరనిరి వేట కారముగ. అందులో గాయముబొందిన రెండవహంతకుడు బాధతో అయితే మీరు నాకు నాయకులని బదులిడెను.

పోర్చుగీసు ప్రభుత్వమువారు నాకావ్యాపార ఖర్చులను నిర్ణయించుటకు నియమించిన సంఘము నివేదికమును తయారు చేసి పోర్చుగీసుప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినవెంటనే పరిశీలించెదమని సర్ పిల్లిఫ్ మన్నిపు విటెటరుగా రనిరి.

సాక్ష్యము ఋజువగుటచే ప్యాకెస్ పాతకాలముపాధ్యాయుని వెలగొట్టుటకు అంధో రా రిపబ్లికనువారుగూడ అంగీకరించిరి.

వియన్నాలో విద్యుచ్ఛక్తి చే చేపలు బట్టుటజూచి బెర్లినులోగూడ ప్రారంభించిరి.

లీసెన్దరు పటాలము బొంబాయికి 16 తేదీని బయలుదేరును.

హాప్టను ఆను నామె ప్రభుత్వకోశాగారమునకు 1500000 పానులను దానము గావించెను.

బర్మె-హెడ్

కార్మిక రాయబారములు తెలిపినవి

రాయలుకమిషను సెలవు ఇండియనుకమిటికిని సంప్రదించును సహకారమున కవకాశముండవలెను. అట్లేజేయుటకు తన ప్రభుత్వము యుద్ధశక్తిమని అభయమిడిరి, బర్మె-హెడ్ ప్రభువు.

(2) రాయలు కమిషనుతో కలిసి ఇండియను సెలవు కమిటిచారణ సల్పవలెను.

(3) సాక్షులను విచారించుటకు ఈ ప్రశ్నలగుడుగడవి అధ్యక్షులను బెయ్యపుటకు అధికారముండవలెను.

(4) ఇతర సాక్షులను విచారణలను గాని ఇచ్చినసాక్షులను తప్పని రుజువు చేయించుటకు గాని అధికారముండవలెను.

(5) రహస్యపు కాగితములను గూడ జూనుటకు హక్కుండవలెను.

(6) నిఘాన్నులను రాయలుకమిషనువారు జేయుటకు ముందు ఇండియను కమిటితో ఆలోచించవలెను.

(7) కమిషను తీర్మానములతో ఏకీభవించినచో వాటితో కలిసి సంతకము జేయుటకును, భిన్నాభిప్రాయమున్న దానిని బెయ్యపుటకును, పార్లమెంటు ఎదుట దానినందుటకు అధికారముండవలెను.

(8) కమిషను తీర్మానముల ప్రకారము కాసనమును చేయుటకు పార్లమెంటు సెలవు కమిటికి వచ్చునపుడు రాయలు కమిషనుతో సమానముగ సెలవుకమిటితో పనిచేయుటకు ఇండియను కమిటికి ప్రతిపత్తియొండవలెను. ఇంతకు తక్కువయితే తమకు నచ్చదనియు కార్మిక సభ్యులను కమిషనును డిలీచిరమ్మనెదమనియు బెలిసిరట్ల ఇదనిజమగుచో బర్మె-హెడ్ ప్రభువు ఇదమితమునలేదు. కాని రాయబారులు ఈవిషయముల నంగీకరించిన పార్లమెంటులో ప్రకటించవలెననిరి.

రాయలుకమిషను చట్టము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 16:—చెట్టమును చట్టించకనే, వాడము సల్పకనే ప్రభువుల సభవారు కమిటివారా రామా దించిరి.

కామన్సులలో ప్రతిపక్షులగోలచేయుటచే కార్మిక మమును అధ్యక్షుడు ఒకగంట ఆపుజేయవలసివచ్చెను.

మగ్నోసాల్లుగారు ప్రభుత్వమువారు గనపలసివాండ్రుని పనిలేనివారి కుపాధినిగూర్చి ఆలోచించుటలేదని ఆభిప్రాయ తీర్మానమును ఉపపాదించ మన్నిపు లిస్తరగాకు ప్రత్యక్షతర మీయ లేచిరి. కాని కార్మిక సభ్యులు బాల్మిస్సు ప్రధానమంత్రి అని కేలతో ఆతనిని మాట్లాడుకుండ జేసిరి.

ప్రతిపక్షులు తీర్మానమును బెప్పిరి. వారు ప్రత్యక్షతర మును వినగోరెదమని అధ్యక్షుడగనే ప్రతిపక్షులు ఆవును. ప్రత్యక్షతరమును వినగోరెదము కాని బాధ్యతగల మంత్రి ప్రత్యక్షతరము నీయవలెననిరి. లిస్తరగారు మరల లేచి మాట్లాడుబోవ మరల ప్రతిపక్షులు గోలచేసిరి. దానిచే అధ్యక్షుడు సభను ఆపు జేసెను. కాని సభమరల గూడినపుడు గూడ కార్మిక సభ్యులు గోల చేయుచునే యుండిరి. తుదకు రేపటివరకు అధ్యక్షుడు సభను చాలించెను. బాల్మిస్సుగారిని పిటికి పందముని ప్రతిపక్షులు పార్లమెంటులో పిటిచిరి. పోషకముజేసిరి కోపముతో కోరి కలు బయలుదేరెను.

రాయలు కమిషను

రోసాల్లుచే ప్రభువు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవంబరు 16:—ఈ ఆందోళనసంతయు ఇండియాలో బాటిజ్యేమమును ప్రజ్వరిల్లనటల జేయును. ప్రభుత్వమును దౌర్జన్యముచే కూల్చుటకు ప్రయత్నించువారి కవకాశ మిచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగ ఇదివరలో భారత దేశముతో సంబంధములేనివారిని నియమించుటయే సరియైన పద్ధతి. మితవాదులుగూడ బహిష్కరణమును దిగుట విచార కరమనిరి రోసాల్లుచే ప్రభువు.

ఇచ్చే పార్లమెంటు ఎన్నికలలో సకలత్యలాగారికి ప్రత్యక్షిగ విలియం స్ట్రీకెను స్పీకరుగాను నిలచెదరట.

సాలమును దీవులలో ఆనాలోగ్యముగ నుండుటచే ఎక్కితయిదు నాకాదశము సిక్కింద త్వరలోనే వచ్చును. నాకాదశమును త్వరలోనే మరలించెదరు. కొద్ది వాలంటీరులు దేశీయ పోలీసుదళము చాలననుమన్నారట.

తుపాను సంక్షోభము

దామూరుగ్రామం

నవం 10:—ఇది రాపూరు తాలూకాలోని ఒక ముఖ్య మైన గ్రామం. తే 1-11-27 వునయమునంచి కొద్దిపాటి వాన ప్రాగంభమయ్యెను. సాయంత్రం 4 గంటలకునకి గాలిపారం భించి రాత్రి 8 గంటలకునప్పటికి మిక్కిలి భూకంపమయ్యెను. ఇండ్లలోనుంచి బయటచూడుటకు వీలులేక తలుపులు మూసికొని యుండవలసివచ్చెను. గాలి శబ్దము మాన్చి ఆయి యిండ్లపైకప్పు తెరిచావుటయు, చెట్లునూటయు తెలియవచ్చుచుండెను తెల్లవాడవరకు ప్రాణములుండు వాయుని భీతికలిగెను. ఇండ్లలో నీరు నిలిచియుండెను. కలవాదుకొనుటకు వీలులేక యాకత్తు ముంది తడిసిపోవలసి వచ్చెను. ఇండ్లలోనుండు గింజలు వగైరా యావత్తు సామానులతడిసి ముద్దలై పోవుటయే గాక పాతళ్లలో నికి నీళ్లుమారుటవలన పాతళ్లలోని గింజలుగూడ తడిసి చెడిపోయెను. తినట కాహారములేదు. యిండ్లకుకప్పిన తాటియాకు యావత్తును జొన్న సజ్జ చొప్ప కొండగడ్డి ఎగై రాలన్ను గాలివల్ల యెగిరి బావులలో పడుటవల్ల నీరుచెడిపోయి త్రాగుటకు మంచివీరు దొరకకున్నది. జననష్టమేమియులేదు గాని పశువులు వగైరా చాలనష్టమైనవి. ఈ గ్రామములో ఘనూరు 200 గొర్రెలు మేకలు వగైరా పన్న జీవములన్ను 100 ఆవులు వగైరా పెద్దపశువులున్ను నష్టమైనవి. ఈ గ్రామములోని రెండు చెరువులున్ను నిండి కట్టలు తెగి నీరంతయు బయట పోవనది. గ్రామమునుట్టుయొచ్చుటజూచినను చచ్చినపసరముల కేటవములు కానబడుచున్నవి వాటివర్గంపును గ్రామముంతట వాక్రమించి మిగుల బాధకరముగా నున్నది. ఇదేతీరున ఈ తాలూకాలోని గ్రామములన్నియు తుపానువల్ల నష్టపడినవి. ఈతాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లయన రాపూరుగూడ చాలానష్ట పడినది. సర్కరువారి తాలూకాకచ్చేరిలో నొక భాగము పడిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. యీతాలూకాగ్రామములలోని పశువులు రాపూరు గ్రామమునకు పడెనుట ఘనూరు 15 వైళ్ల దూరముననుండే కూలాలమిరియను కొండ పడేతీరునకు మేకకుపోయియుండినవి. విశువంధలో 800 చచ్చినట్లు తెలిసినది. ఇవిగాక పెంచుకొనకు పశువులుగా నుండు తొట్టికొండమునందరికి పోయియుండిన 250 పశువులలో 50 మాత్రము బ్రతికియున్నవి. మూడుదినములక్రింద శ్రీ గూడూరు రివివన్ డిప్టి కలెక్టరువారు యీ గ్రామం తనిఖీచెప్పి గ్రామముంతయునాచి గ్రామంలో కల్పవం చెబుకొన నద్దనిన్ని పరిశుభ్రముగ నుండుకొనవలసినదనిన్ని చెప్పి బోధించిరే గాని తినట కాహారము, త్రాగుటకు నీళ్లు, నిలువనీడయులేక బాధపడుప్రజలకు తగుసహాయము చేయునేరొట్టులు చేయ దలపెట్టినట్లు కనబడలేదు. ఈ తాలూకాసరిహద్దులో నుండు ఆత్మహత తాలూకాలో పెన్నానదికి సుత్తరముననుండు గ్రామములగూడ చాలానష్టపడినవి అందులో ముఖ్యమైన గ్రామములు చేజర్లకు, ల్లూరు, కలవాయి చాలానష్టపడినట్లు తెలియుచున్నది.

మొసంపాటి రామమూర్తి.

రంగసింహ గూడపాటి నరసింహరాయ నిర్వాణము

ఇతడు పుట్టినస్థలము మొదలయినది బాగుగా తెలియవు. కాని యితడు బందగు కాపురముగా వాడబడుచున్నాడు మరియు నీతడు బందగు రామమోహన్ ధియేటగునందును గరజంకెనీయుండును చిరకాలముండి నుమారు పది సంవత్సరముల క్రిందట శ్రీరాజా సూరాజేని వెంకటపాపయ్యారావుబహదరు జమీందారు (మొలవరం) వారిచే స్థాపితపనికి పాలి.పబుమిన్ను బెజవాడ బాలభారతీ సంఘమునందు సభ్యుడై రూ. 70-0-0 రూపముల వేతనముగొనెను మిక్కిలి భ్యాతిగాం తాను ధగించు వేషములలో నసహనడని మాపకలచే బాగై బడుచు వినయవిధేయతలు కలిగి సంఘసభ్యులలో నగ్రస్థానము వహించినవారిలో నొకడుగానుండి 9-11-27 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు బందగంలో వారి స్వగృహముందు స్వగ్గుడుడైనాడు. మరియు నీతడు సాన్నిధ్యంలో యుడుడుపాత్ర సభినియించి నిరుపమానకీర్తి దెసలలోచాటివాడు. ద్రావతియును భిమపాత్ర నసహనముగా ప్రవర్తించి విజయనగర పండిత ప్రకాండులచేత రంగసింహునిబిరుదు మందివాడు. వేయేల మొలవరం బాలభారతీసంఘమువారికి ప్రాణరూపకములైన సాన్నిధ్య, ద్రావతి, రూపకములు నేటితో రూపారినవనియే తలపవచ్చును. ఈశ్వరు డీకొరంతెన మున్నుటకు తగినవానిని జతగూర్చు గాతయు వేడుచు గురజనాయుని యాత్మకు కాంతిసంగ ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాను.

మల్లాది అచ్యుతరామశాస్త్రి,

హిందూ హైస్కూలు, నీనియర్ పండితులు, బెజవాడ.

ధీల్లీ కొట్లాటలు

ఇప్పుడంతయు శాంతించినది

హిందువుని మరణము-భాగ్యవంతులైన

మామలకారులు గాయపడుట

ధీల్లీ, నవంబరు 16:—నగరము శాంతించినది. హిందువుల సభయందు డిప్యూటీకమిషనరుతో మాటాడుటకు హిందూ బాధిత రక్షకనిధి కేర్పరచుటకు కేసులు పెట్టుటకు గూర్చి చర్చింపబడెను.

గాయపడినవారు 58 హిందువులు

గాయపడినవారు హిందువులు 58. ఒక హిందువు మరణించెను. గాయపడినవారు చాలమంది బారిబజారు, ఖారి బాల్లిలోని భాగ్యవంతులైన వ్యవసాయ, మామలకారులు. లాటు చేయబడిన మామలు 80. ఆరెప్పు చేయబడిన మహమ్మదీయులు 110. వారిలో చాలమంది పతానము. పోలీసువారు తీసికొనిన జాగ్రత్త లుండినను వర్తకులకు నమ్మకము చిక్కిలేదు. దుకాణములు మూసియే యున్నవి. హిందువులు చాల భయమందుచున్నారు. అట్లు కాకున్న కాంతి చేహారినట్లే. గాయపడిన వారు తమ కవకాశమున్న తమ్య గాయపరచినవారని చూపగల మనిరి. (ఆ. పే)

బిరుదులను తత్ సంబంధమును అలంకారములను ధరించరాదు

యూరపియనుపద్ధతుల నవలంబించరాదు

ఇబినుసాదుగారి యుత్తరువు

లండన్, నవంబరు 18:—సత్ప్రసర్తనసభను ఇబినుసాదుగారు ఏర్పాటుజేసిరి. ప్రజలు గడ్డములను కత్తిరించుకొనరాదు. గొరిగించరాదు తలను కుత్తముగ గొరిగించవలెను. లేక శిరోజములను ఏమియుకత్తిరించకుండ ఉంచుకొనవలెను. అను ఈ నియమములను ఆములు జరిపించుటకు ప్రెజ్డెను సెలకొల్పిరి. యూరపియనుపద్ధతులు ఎంతమాత్రము ఆవలంబించరాదని. బంగారుఅలంకారములను ధరించరాదు. పట్టువస్తువులను ధరించరాదు. బిరుదులను తీసివేసిరి అట్టి చిహ్నమును ధరింపరాదనిరి.

క్రాంతివీరలు

లండన్, ఆక్టోబరు 12:—

1. నేస్టిరేజరు (మంగలికత్తి)కు 'కి' ఇచ్చిపదలికెట్టిక దానంతటాజే పనిచేయును.

2. చేతికట్ట—చేతబట్టుకొని నేలమీద ఆనిపోవునపుడెల్ల దారిబావుటకు దీపము వెలుగును.

3. టోపీ—నేత్రిగూడ యుండగనే చెమటలేకుండా తడుచువెంట్రుకులను నష్టము లేకుండా పేలు బట్టుకుండజేయుటకు లోపల సాధనము నున్నది.

4. స్త్రీలు బాట్టుకత్తిరించుకొను యంత్రము. దీనితో పనిచేసికొన్న మరల దిద్దుకొనుట పొట్టిపాడునటు లేకుండ దిద్దుకొనుటవసరములేదు.

5. కాగులో నీరుగానిమరలద్రవపదార్థములుగానిబాగా మురిగినవెంటనే దెనుపులకు ఒకపల్లెము మీద గంట ఒకటి కొట్టును.

6. కేశభక్తితో గూడుకొన్న పళ్లెలకుబోవువారి లాభము నిమిత్తము ఒక గొడుగును బొత్తముతో తయారుజేసిరి. ఆ బొత్తమునునొక్కటే బాతీయవలెకములు బయలుదేరును.

7. ఒకకొంప శిఖరమునూడి ఇంకొకకొంప శిఖరమునకు వైకిలిను తయారుజేసిరి. దీనిని ఎయిరువైకిలినిపిలచెదరు. వీటిని పెద్ద మిసిఫరులో జరుపు అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనమున సెంట్రలుహోలు, లో జూపెదరట

నేస్టి పిన్నులు

నేడువచ్చినవిగావనియు 2200 సంవత్సరమునాడే వాడుకలో యున్నదనియు డెయిలీమును పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు బుగ్గలకు పెదవులను రంగువేయవచ్చును గూడ నాడేయున్నవట. అనవసరముగ రోమములనుగూడ నశింపుజేయు సాధనము లుండెననుచున్నారు.

ఆఫ్ఘనిస్తాన్లో జర్మనీ క్రెంచి భావలను నేగి, చున్నారట.

కృష్ణాజిల్లా యెన్నికలకేసు

బండరులో విచారణ జరుగుట

(నవ్వీయవిలేఖరి)

7-11-27 విచారణ

17 వ సాక్షి జి. రామారావునాయుడు

గారు, ఈరంగి పి. డబ్లియు. డి. వోవర్సరు.

భీమనది ఛానలు మాస్టేరులో నున్నది. పాతపైపును మార్చుటకు గురించి కాంక్షన్ చేయబడినది. అందుకు గ్రామస్థులు అర్జీ పెట్టికొనిరి. 8-7-26 న సేను రిపోర్టు పంపినాను. ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు మార్చును కాంక్షన్ చేసినారు. పైపు మార్చిన తరువాత గ్రామస్థులు తిరిగి పిటిషన్ పెట్టిరి. 12 అం గుళముల పైపును వేయవలసినదిగ ఆర్డీ పెట్టిరి.

కాన్ ఫరీత్

ఆర్డీలకు సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి ద్వారా ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు పంపెను. ఆర్డీలకు ప్రాయములునుగుంచి నాకేమి తెలియదు. కొండవరం గ్రామస్థులు అర్జీ పెట్టుకొనినారు. వారి ఉపయోగం నిమిత్తమే ఆర్డీ చేయబడినది. యద్దంపూడి రయతులకు ప్రయోజనం దిండులో యేమిలేదు. ఈ యేర్పాటు అర్జీలకు కావలసినదే. యద్దంపూడి రయతుల ప్రయోజనము నిమిత్తము లోకల్ ఫండు రోడ్డునుండా తీసివారి వెళ్లవలసియున్నది. 29-10-26 ఆర్డీలు వచ్చినవి. తరువాత యిరవై రోజులకు పని జరిగినది.

ఏప్రిల్ 27 లో పని జరిగినట్లుగ రిపోర్టుపంపినదియు సాక్షి పునర్విచారణలో చెప్పెను.

168 దొరణాల వీరాచెట్టిగారు పుట్టాలమున్నటు, తిలపూరుదీనిజెడ్.

20 సంవత్సరములనుంచి గ్రామముననున్నది. మాగ్రామం కట్టికేసి నరసింహారామరావుగారిది. వారు వెలమజమీందారులు. గత యెన్నికలనుగుంచి జ్ఞాపకమున్నది. మాగ్రామములో యెవరైనా వోట్లు కాన్వెన్షన్ చేసివారేమో తెలియదు. నా వోట్లు నెవ్వరుగ లేదు. జమీందారు రామారావుగారి నొక్కరు మాగ్రామపశువులను బండ్లదొడ్లో సంవత్సరముక్రింద పెట్టివారు. గత సంవత్సరం యీ రోజులలోనే జరిగినది. 100 పశువులను దొడ్లో పెట్టి నాద్దనుంచి రకీడు తీసుక వెళ్లి నారు. 7-11-26 న బండ్లదొడ్లో పెట్టివారు. జొన్నాడ వీరాస్వామి, మీసాల రామడు. జమీందారుగారి నవుట్టరు. పశువులు వీరివి. మీర్జాపురం రాజాగారికి వోట్లొక్కవలసినదని వారిని రామారావుగారిదిగిరి. వోట్లొక్కవన్నందున వారి పశువులను దొడ్లో పెట్టినట్లుగ మరునా దాయుకుప్పులు చెప్పిరి. ఆ పశువులలో నావిహడ రెండువున్నవి. మొండితోక వీరడు మాగ్రామములో క్రిష్టియన్ మదిగ. వీరడి తండ్రిపేరు నాకు తెలియదు. మట్టగాని యెసురత్తుం క్రిష్టియన్ మది. మట్టగాని యోహాను క్రిష్టియన్ మది. కారుమంచి అనంబం క్రిష్టియన్ మదిగ. నాగిబత్తిన మోషే క్రిష్టియన్. ఖంటా వెంకటస్వామిగారు, కొలికిపోగు బసివిగాడు, బట్టకాని పిచ్చిగాడు, కొలికిపోగు పెనవీరడు, ముత్రిగాడు క్రైస్తవులు. (వీరంతా (General constituency) వోట్లర్ల గ నమోదుచేయబడిరి. వోగిరాల వుద్దండు మంగలి. అతనికి భూమివున్నదేమో నాకు తెలియదు. యర్రంట్ల కోటారెడ్డి ఒక యెకరంభూమి ఉన్నది. శిస్తు ఒకరూపాయి, లేక రూపాయి న్నర. కంపా జమీనిగాడు యెరికలు. కంపా మల్లిగాడు తమ్ముడు. ఇద్దరు కలిసేవున్నారు. ఇద్దరువోట్లే. గండేపల్లి నాగాయకు యిద్దరకానీయు. అతనికి భూమివున్నట్లు జ్ఞాపకములేదు. పెద్దనాల్లెద్దరు విడిపోయినారు. చిన్ననాల్లెద్దరు కలిసేవున్నారు. పోలేటి కాటిగాడు నాగునకుడు. (వోట్లరు 629). ఈయెడు పొలం కొనుక్కున్నాడు. వోయినసంవత్సరము భూమిలేదు. 628 వోట్లరు చల్లపల్లి వీరాస్వామి మంగలి. చల్లపల్లి రామదం డ్రాయరు పెదతండ్రి. ఇద్దరు పేరుగావున్నారు. 630 వోట్లరు వేముల వీరయ. నలుగురు ఆస్తిదారులు, అనురప్ప వీరయ అప్పుడు నా గాయ నారాయణుడు. నారాయణుడు 671 వోట్లరు. తక్కిన వాళ్లు కూడ వోట్లే. వీరంతా కలిసేవున్నారు. మొదటిసారి సామెరెడ్డి కొక్కల లక్ష్మయ్యకు యెల్లరికం అల్లుడు. అతనికి భూమిలేదు. కొక్కల లక్ష్మయ్య చనిపోయినాడు. కొడుకు పేరు నాకు తెలి

యదు. కందుకూరులో చదువుకుంటున్నాడు. 632 వోట్లరు మద్దిరెడ్డి మంగమ్మ పెరుగుదును. భర్త చనిపోయినాడు. కొడుకులున్నారు. ఎరకారెడ్డి అప్పారెడ్డి అంకులరెడ్డి అప్పారెడ్డి. వీరంతా 798-801 వోట్లరు. వీరంతా వేరుపడ్డారు. మద్దిరెడ్డి మంగమ్మకు స్వంత ఆస్తిలేదు. చిన్న కొడుకు అప్పారెడ్డితో వుంటుంది. తిప్పిరెడ్డి ఆచెమ్మ (685 వోట్లరు) జమీందారుగారు కానా నాకరు. ఆమెకు పొలమున్నదేమో నాకు తెలియదు. వామా నాగభూషణం 644 వోట్లరుకు భూమిలేదు. 645 వోట్లరు కుంటిమేడ వెంకటనారాయణుడు మాగ్రామంలో భూమిలేదు. వేమిరెడ్డిపల్లెలో వున్నదేమో నాకు తెలియదు. కోటగిరి వెంకట్రామయ్యగారి గుమాస్తాగావున్నాడు. వెంకట్రామయ్యగారు తూర్పువంతు వోట్లరు. పోకల శోభనాద్రె పెరుగుదును. అతనికి భూమిలేదు. 652 వోట్లరు చినుమాళ్ల వెంకటస్వామితండ్రి నరసింహులు (వోట్లరు 681) ఇద్దరు కలిసేవున్నారు.

వైదిగముగ సాక్షి వోట్లర్లకు చెప్పబడిన జాయింటు కుటుంబములను, అర్హత తమండా వోట్లర్లకు చెప్పబడినవారిని వివరించెను.

కాన్ ఫరీత్

నాకు మా జమీందారులకును విరోధములేదు. జమీందారుగారు కొలది రోజులక్రింద ఒక సంప్రముంటుంటే ముద్దాయిగా చేర్చినారు. రీ నె లక్రింద కంప్రముంటుంటే బడినది. అంత వరకును యిష్టముగా చేయున్నాము. గత సంవత్సరం రయతులు దెబ్బనాడ సబ్ కలెక్టరుగారికి పిటిషను పెట్టినారు. పశువులను యిల్లలోనుండి బయటపరచుండ ఆపునలచేసినారు. తనాస్తిగా గారు విచారణకువచ్చిరి. విచారణచేసి, ఆపును గల్గించుటలేదని రిపోర్టుచేసినందున ఆర్డీ అంతటితో నిలిచిపోయినది. ఏదాది క్రింద జమీందారు రయతులవద్దనుంచి తోలకొనినారు. ఇప్పుడు నిలవలోవున్నది కాక, రాజాగారిని మాకును దావాలేమి లేవు. పశువులు మేకివిషయమై కొంతకాలము తగాదా జరిగినదివారి, రయతులు వీరుభూమిని కొనినందున తగాదాలు అంతరించినవి. రయతులు రెండు సంవత్సరములనుండి వీరుభూమిలను కొనుచున్నారు. రయతులు తూర్పువంతు భూమిలను కొన్నారు. పడమటివంతు జమీందారులు కొనబద్దనినారు. దానిని తిరస్కరించి భూమిలను రయతులు కొన్నారు. ఆకారణమున పడమటి వైపు పశువులను రానీయకున్నారు. అప్పటినుంచి పశువులు ఆవైపునే వెళ్లులేదు. వీళ్లలోపడి పశువు జమీందారులు పశువులను బండ్లదొడ్లో పెడుతూవుంటారు. అదివరకు యిరవైయ్యయ్యైసంతున దొడ్లో పెట్టుతూ వచ్చారు. ఎప్పుడూ వందపశువులను బండ్లదొడ్లో పెట్టేరు. 7-11-26 పూర్వము నలభై యాభై వంతున పెట్టివారేమో తెలియదు. కర్ణంగారు ఒక పర్యాయము 7-11-26కు పూర్వము 100 పశువులనుపంపగా దొడ్లో పెట్టివారు. అని నూతిపాడు పశువులు. మాగ్రామములోకి వచ్చినందున నాటిని దొడ్లో పెట్టివారు. జన్నాడ వీరాస్వామి జమీందారుగారి నొక్కరు. 7-5-26 న రయతుల పశువులను 25 దొడ్లో పెట్టివారు. 25-7-27 రేవల్ల నాగిరెడ్డి పశువులను జమీందారుగారు దొడ్లో పెట్టించినారు. వోట్లు ప్రారంభముకు పూర్వకే పశువులను విడిచిపెట్టినారు. నాపశువులకు తునుము చెల్లించినాను. డబ్బునా పేరు జనుకట్టలేదు. పశువులన్నిటిని లచ్చారెడ్డితోటలో నాతమ్ముడు వెంటకట్టించు కొనుచున్నందున డబ్బునాతమ్ముడే చెల్లించినాడు. ఈపశువులను జమీందారుగారి భూమిలలో మేసినందున దొడ్లో పెట్టివారేమో చెప్పలేను. విడుదలకు వచ్చినపుడు, రైతులు అన్యాయముగ పశువులను దొడ్లో పెట్టిరి చెప్పినారు.

ఖంటా వెంకటస్వామిగారి తండ్రిపేరు నాకు తెలియదు. వెంకటస్వామి క్రిష్టియను మతములో పడేక్రితము కలిసి నాడు. వీళ్లందరి కాలవల్లిలో. ఈదిగ క్రిష్టియనులు మదిగ గూడెంలో నివసింతురు. వారు మతము పుచ్చుకొన్నపుడు, నాకు తెలుపరు. తెలుసుకొనవలసిన అవసరము నాకు తెలియదు. వారు మతము పుచ్చుకొన్నపుడు చక్కరేదు. విరికిడివల్ల మాత్రమే చెప్పుచున్నాను. కొలికిపోగు బసివిగాడు మతము పుచ్చుకొన్నాడు. తండ్రి పుచ్చుకోలేదు. తాను మతము పుచ్చుకొన్నట్లు బసివిగాడే చెప్పినాడు. హిందువులు క్రిష్టియనులలో కలిసినపుడు పేర్లు మార్చుకుంటారు. 7-11-26 న బండ్లదొడ్లో పెట్టిన పశువులను రుసుముక్రింద రకీడు యిచ్చినాను. ముత్రిగాడు కొడుకు ఘానశీ అయినాడు. కొడుకు ప్రేమరు. అతనికొరక చర్చి కట్టినారు. అందువలన ముత్రిగాడు క్రైస్తవుడని తెలుసును. 798-801 వోట్లర్ల పంపకొని వేరు వేరుగా అనుభవించుచు వేరువేరుగా శిస్తులు చెల్లించుట జరుగు

చున్నది. పట్టాలు ముచ్చిలికాలు త్వరగా విడుదలకావు. ఈ ప్రకారం 20 సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్నది. పాట్లలు అర్జీలు దాఖలుచేయుని యెడల పట్టాలు విడిపోవు. యెల్లరికం అల్లుడుకు కొడుకులతోపాటు భాగం వుండాలని నిర్బంధము లేదు. మాగ్రామంలో యెల్లరికం అల్లుళ్లు పూముల ఆస్తిలో భాగములలేవు. అంతా వెట్టికవచ్చినవారే. మంగిరెడ్డి మంగమ్మకు ప్రత్యేకము ఆస్తిలేదు. ఆమెపుట్టు మాగ్రామములోనే యున్నది. భర్త చనిపోవునప్పటికి ఆమెకొడుకులకే పట్టాలు వుట్టినారు. ఆమెను వోట్లర్లల్లెమ్మగా యెందుకు చేర్చికో చెప్పలేను. జి. లక్ష్మీనధ్యకు భూమిలేదు. అతను వుండున్న ముఁషి పేర భూమివున్నది. పైన చెప్పబడిన వోట్లర్ల నాకును జమీందారులకును గల పోరాటములలో లేరు. వోట్లర్ల దరఖాస్తులమీద 10 రూపాయలపైగా చెల్లించుచున్నట్లు సర్టిఫై చేసినానేమో జ్ఞాపకములేదు. సస్పెన్షన్లు కొన్ని నాకువచ్చినవి కాని అప్పీలులో పోయినవి.

పునర్విచారణ

దారా నర్సయ్య గ్రామము నూతిపాడు. చిన్నం నాగాయగ్రామము నూతిపాడు. పశువుల మేక కిట్టించి కలిగినపిమ్మట మాగ్రామస్థులు 80 యెకరముల వీరువున్నది. వేద 1 కి రోజుకు 0-2-0 చొప్పున దూడకు 1 ఆణా చొప్పున వసూలు చేయుదురు. పనిని జాలలో తీరికలేక, యేమిప్రయోజనము లేదని, బండెల దొడ్లో పెట్టినకారణమున విచారింపి తెలిపికొనలేదు. మాగ్రామములో చర్చి వున్నది. ఘానశీ వున్నాడు.

దొరణాల లచ్చారెడ్డిగారు, పుట్టాల

వీరారెడ్డి మాఅన్నగారు. నాకు వోట్లువున్నది. వోట్లొక్కరి మాజమీందారుగారు కట్టికేసి వెంకటనరసింహారామారావుగారు ఆడిగినారు. వోట్లొక్కటకు పదరోజుల పూర్వము మీర్జాపురం రాజాగారి కిమ్మరి ఆడిగినాము. రెడ్డిగారి కొక వోట్లుయిచ్చుటకు వాగ్దానముచేసినాము. రెండవవోట్లు యిస్తామనిచెప్పినాము. వారుయిస్తే సింగికోవోట్లు యియ్యండి, లేక పోతే గ్రామంవదలి వెళ్లవలసివస్తుందని చెప్పినారు. ఒకవోట్లు రెడ్డిగారి కిస్తామని చెప్పినాము. ఓట్లు రేపిస్తారనగా మాపశువులను జమీందారుగారి దివాలాంపద్ద నిలవపెట్టినారు. రెండు జూములవరకు దివాలామువద్ద నుంచబడినవి. కొందరు మీర్జాపురం రాజాగారికి వోట్లొక్కటనున్నవారి పశువులను వదిలిపెట్టినారు. మేము వెళ్లేదు. మాపశువులను దొడ్లో పెట్టినారు. 60 కేచెరు 45 దూడలను దొడ్లో పెట్టినారు. వారికి వోట్లొక్కరి పడపడిపేరునుంచి రయతులు వీరపశువులు. వీళ్లలో మాఅన్న పశువులున్నవి. దొడ్లో పెట్టినతరువాత, డబ్బుతెచ్చుకొని వదిలి పించుకొనుటకు వ్యవధిలేనందున మారునా ముందుకు చెల్లించి విడుదలచేసుకొన్నాను. ఖుషారు రివి రూపాయలు చెల్లించివుంటాను. నాండు రిశిష్టతలో ఒకరకము చేసినాను. నాతోటలో పశువులు వున్నందున, సేను విడుదలచేసుకొన్నాను.

కాన్ ఫరీత్

దొడ్లో వెంకటరెడ్డి, తాతిరెడ్డి పుట్టారెడ్డి, బట్టారెడ్డి శ్రీరాములు, చోనం లచ్చారెడ్డి, నల్లదొడ్ల వెంకటరెడ్డి, కాకులొండ వీరారెడ్డి మున్నగు వారివద్దనుంచి డబ్బు నలూలుచేసినాను. వైవారిలో ఒక్కొక్కరికి డబ్బున్న పశువులనున్నవో చెప్పలేను. నా అన్నగారి పశువుల నెన్నిటిని దొడ్లో పెట్టినారో నాకు జ్ఞాపకములేదు. పశువులు గ్రామములలో వుండగానే జమీందారుగారి నొక్కరు దివాలాంపద్దకు తోలుకొని వెళ్లినారు. సేనక్కడవున్నాను. మా అన్నగారువున్నారో లేరో సేనుచెప్పలేను. వైవారిలో యింకా యెవరున్నారో చెప్పలేను. కనుకొండ వీరారెడ్డి నాతోవున్నాడు. జమీందారుగారి నొక్కరు 20 మంది తోలుక వెళ్లినారు. సుత్తం 150 పశువులు తోలుకు వెళ్లినారు. ఎవరైనా అభ్యంతరంపెట్టలేదు. సాయంకాలము మా అన్నగారితో చెప్పినాను. మున్నగు గారి తో రిపోర్టు చేయుటకు వెళ్లినపుడు యిద్దరుమురువన్నారు. పిటిషన్ కాని ఛార్జికాని విధివారానాని చేయలేదు. ఉదయం 6 గంటలకు పశువులను పట్టుకొన్నారు. అంతకుపూర్వము ఒక సంవత్సరమునుంచి జమీందారుగారికిని మాకును తగాదాలు వున్నవి. దివాలాంపద్ద పశువుల నుంచగా సేను చాలినాను. పశువులతో సేను వెళ్లేదు. దొడ్లో పెట్టినానే మున్నగుగారికి వెళ్లినారు. అయిన యిట్లలేదు. వారిపిల్లలను యెక్కడకు వెళ్లినారని ఆడిగినాను. నాకు తెలియదని వాళ్లు చెప్పినారు. దొడ్లో పెట్టినవారికి రకీడుయిచ్చినారు. మధ్యాహ్నము 12 గంటలనుంచి డబ్బు వసూలుచేయుట ప్రారంభించినాను. 4 1/2 గంటలకు మా అన్నగారిని మాదినాను. అప్పటి కెంతడబ్బు

వసూలు చేసినానో జ్ఞాపకములేదు. పశువుల యజమానులే ఐం
దెల రుణము చెల్లించవలసి వుంటుంది. నేనే గుఱుము భరింప
వలెననే నియామకములేదు. రెండువారల ఆయిదాదు రోజులకు
దెబ్బ పడవలసివచ్చినది. లోపించిన మొత్తమును నేనే
భరించుకొనును. మేముగల్గుము నేనే భరించుకొనును.
మీరొకటి కు చెల్లించుకొనునో రెండు రోజుల
కు చెల్లించినానో జ్ఞాపకములేదు. ఆరోజున మా అన్న దెబ్బ
యియ్యలేదు. తరువాత రెండుమాడు రోజులకు యిచ్చినారు.
రాత్రివరకు నావంతు దెబ్బకుడ పూర్తికాలేదు. ఆరోజున సా
యంకాలమైనందున పశువులను తోలుకువెల్లిన పాలేరు నేరు
తిరుపతిగాడు. మా అన్న అక్రమముగ పశువులను దొడ్లోపెట్టి
బడినట్లు రిపోర్టుచేసినారేమో నాకు తెలియదు. రిపోర్టుచెయ్య
మని ఆదేశించెను. కటికనేని వెంకటరసింహరామారావుగారి
మీద కష్టపెట్టుచున్నాను. అందులో కేగళ్ల నాగిరెడ్డిగారు
వున్నాడు. మున్ను అందులో సాక్షిగవున్నాడేమో నాకు
తెలియదు. (మన్నువా జ్యూరిలను చక్రధరరావుగారు పదివి
వినించిరి) బెజవాడ జేట్ కలెక్టరుగారు తగాదాను సబ్ మే
జిస్ట్రేటుగారికి విచారణమిత్తము పంపినారు. మేజిస్ట్రేటుగా
రు యేమి రిపోర్టుచేసినది నాకు తెలియదు. ఆయన ఎచ్చేసరికి
కలెక్టరు అగి వాయి నది. వోట్లు ఆడుగున వుండు
మమ్ముల నందరను పిలిపించిరి. నేను ను పది పది
పేనుమంది వెల్లితిమి. మా అన్న నాలో వచ్చినాడేమో జ్ఞాప
కము లేదు. వారందరిపక్షమున నేను మాట్లాడినాను. ఏరోజు
న మాట్లాడినది సరిగా చెప్పలేను. ఈ విషయము మా అన్నకు
చెప్పలేదు. ఏదాదీగైగా గడిచిపోయినందున మా అన్నతో
చెప్పినాడేమో జ్ఞాపకములేదు. మాదొంగారు మేము పది పది
పేనుమందిరప్ప అమట కుచ్చెన్నులేదు. మేము దొడ్డియ్యగి
యెడల మా యిల్లము నాశనముచెస్తా నన్నారు. ఈ విషయము
వెల్లె వుద్యోగములకు కాని యితర జమీందారులకుగాని తెలుప
లేదు ఇల్లము నాశనముచెస్తారన్న సంగతి మా అన్న గారితో చెప్పి
నానేమో జ్ఞాపకములేదు. ఎక్కువకు పదిపేనురోజులకు
పూర్వము దొడ్డిరెడ్డి కోటిరెడ్డిగారు వచ్చినారు. మారెండువోట్ల
లో ఒక వోట్ నామన్నాము. కోటిరెడ్డిగారు వచ్చి చెల్లిన తరు
వాతనే మా దొంగారు యిల్లములో స్తారని చెప్పి నాడు.
కోశంబరెడ్డిగారి కీవిషయమై రిపోర్టుచేసినా నేమో జ్ఞాపకము
లేదు. రెడ్డిగారు మాజీలు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న కేసులో కూడ
రెడ్డిగారే జీలు. పుట్రాల పోలింగ్ ప్లేషన్. పోలింగ్ రోజున
కోశంబరెడ్డిగారు మా గ్రామమురాతేరు. నర్సారెడ్డిగారు రెడ్డి
గారి కలెక్టరు వచ్చినారు. నర్సారెడ్డిగారితో నీవిషయమై చెప్ప
లేదు. వోట్లెస్తామని చెప్పి పశువులను విడిపించుకొన్న వారిలో
నల్లగొండ నాగిరెడ్డి, మద్దిరెడ్డి లచ్చారెడ్డి, రామిరెడ్డి చెన్నారెడ్డి
దొడ్డిరెడ్డి కామిరెడ్డి నాగిరెడ్డి మల్లారెడ్డి వున్నారు. ఇత
రులపేర్లు జ్ఞాపకములేవు.

ఇంతటితో నీదినము విచారణ పూర్తియైనది.

సావిత్రి సత్యవంతులు

ఎం. ఎస్. శర్మగారిచే చిత్రించబడిన

రెండుపటములు గల సంపుటము

ఒక పటమున యునుడు అర్జునునందు సత్యవంతుని
ప్రాణములను హరించుచున్నపుడు సావిత్రి పాత్ర సత్యవంతుని
ఎలన నామెకు యనుడు గోపరెండును, యనుడు భర్తరా జను
టకు నూచకుగా నతడు స్వల్ప పాటలమును పఠించెను.
యనుడే కాలియావకంబులకు నూచకుగా రెండురెక్క
లన్నవి. సత్యవంతుడు సావిత్రితోడివివాద తలకెట్టుకొని
ఇరవీడియ్యెడును. నీలకంఠుడు యనుని కరస్పర్శవలన సత్యవం
తుని కిరీమనకు వైద్యపేర్చెను. (మోడరని ప్రాసచెంత
సత్యవంతు యుండెడియెడను. దానియట్లు వెదకుచున్న మొక్క
లండను. అవి దాని సంతానము.

రెండవపటమునందు యునుడు సత్యవంతుని పట్టుకొని
XXV మార్గమున కెగరుచున్నది. సావిత్రి సత్యవంతుని
కాగిలెయకొని యుండెను. సంతానములేనివానిని సంపా
దించుట భర్తముగా దాని యామె యనుని
కెరిగెయను. సతివ్రతయగు సావిత్రిని యనుడు స్పృశింప
జాలడుగానా అమెకోరిగితిని సత్యవంతుని మరల బ్రతికించువెలి
పోవును. మొదటిపటమునకు (నేపథ్యము) భూదామనియను రెం
డు పటములకు మరల నాంతరజీవమునియను అభిధానము లెదబ
డెను. ఒక్కొక్కపటముపై 14" X 10" యివిరెండును రంగుల
పటములే. రెండవ పటములకు సంపుటకు వెల యాడురూపా
యలు. యునువానిలు (వాయవలెను. మొదట ఎం. ఎస్.
శర్మ ఆడు సన్న ఆర్టిస్టును, 20 ఆలంగా బాపిళ్ళ పిళ్ళ, ట్రస్ట్
కేసు, మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రంథాలయము

అనంతపురంలో 18-11-1927 న సమావేశ మగుట

తీర్మానములు - గ్రంథాలయ స్థాపనము

దేశ భావ్యత యనునకుగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయము
చేయ నుద్దేశముయిన కార్యక్రమములో మహాజనవికాస మొక
భాగముగా నేర్పడియున్నందున గ్రంథాలయోద్యమము వెంటనే
చక్కగా విజృంభించి సంస్థుల సేవలచి ఇతర ప్రసిద్ధ కార్యక్రమ
నాతో గూడ తత్కార్యమునకు తోడ్పడుటకు అవకాశమున్నది.
కాన ఇప్పటికంటె ఎక్కువ దీక్షతో వెంటనే ఆంధ్ర గ్రంథాల
యములు దేశ మంతటను స్థాపించుచున్నములు చేయవలసిదని
ఈ సభవారు ప్రజలను ప్రజానాయకులను హెచ్చరించు
చున్నారు.

- ఉ॥ నాగేశ్వరరావుగారు.
- అ॥ హరిసర్వోత్తమరావుగారు.
- అ॥ శనకపల్లి రామస్వామిరత్నగారు.

నాగేశ్వరరావు పంతులు

తమ కందరకు ఉద్యమమును గూర్చి తెలుసును. 50 ఏండ్ల
క్రింద ప్రారంభింపబడెను. 20 ఏండ్లనుండి చూచినట్లయితే ఆ
భివృద్ధి ఈ ఉద్యమమునకు కాంగము-10 ఏండ్లు చక్కగ వ్యాపిం
చెను. సహజరంగం, ఆంధ్రభారతము. 7, 8 ఏండ్లనుండి ఉ
ద్యమం వెనుకబడింది. నిజముగా జ్ఞానము మఖ్యం. కందుకూరి
కొని పనిచేసినది. జయమందదు. తిరిగి దానిని ఉద్ధరింపవలె.
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయంలో గ్రంథాలయోద్యమము బాగుగ వ్యా
ప్తింపజేయగోరుచు మనం ఏవిధంగానై నాచక్కగ పనిచేయవలె.
అనేక గ్రంథములు వేసే కొనేపాడులేదు. గ్రంథకర్త వీరు. ఇంకను
వీరు యగుచున్నాడు. భాండాగారాలు ఉన్నట్లయితే ఖర్చు.
కవులు అనేకమంది ఉన్నారు. కవులచే ఆశ్రయింపుండరాదు
అది హీనము. ప్రజలు నాయకులు వేయిమందియున్న గ్రామం
లలో ఒక భాండాగారం ఉండాలి. ప్రభుత్వంగూడ సహాయం
చేయ సిద్ధంగానున్నాడు. పెట్టినవి చక్కగ స్థాపించి మఖ్యస్థల
లలో ఏర్పాటుచేసి కవులను బోషింపవలెను.

హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రజలు భాండాగారాలనుబట్టి జ్ఞానం సంపాదించిన రోజు
లలో ఉద్యమం సార్థకమవుతుంది. రమ్యాయోద్యమం ప్రజల
స్వాతంత్ర్యానకు కారణమయిన పుస్తకమునకు The Book
అను స్వాగతానమైన పుస్తకం అదేకారణము. 1920, 21
లో గాంధీ ప్రబోధము గలిగింది. రామలింగారెడ్డిగారు
ఈపని చేస్తాడు. ప్రజావికాసమునకు గానలిన సమస్తమైనవి
తిగిరితిని చేయబడును.

కీ॥ శే॥ అన్నపూర్ణాదేవిగారు

కాళ్లమారి నారాయణరావుగారి మరణమునకును, అన్న
పూర్ణాదేవిగారి మరణమునకు సభవారు విచారించుచు కుటుంబ
ములకు సానభూతి తెలుపుచు వారి యత్నములకు శాంతినిొసగు
టకు దేవుని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును ఆధ్యక్షులు లంపపాదించిరి.

ప్రాచీన గ్రంథ ప్రకటనము

1. (ఎ) ప్రాచీనాంధ్ర గ్రంథములను ప్రాచీన తాళపత్ర
గ్రంథములను, ప్రాచీన కావ్యములను, ప్రాచీన భాషాసంప్రదా
యములను ఆధారముగా చేసికొని, చక్కగ సంప్రదించి, ము
ద్రించబయ్యవలెననియు,
(బి) ఇనసామగ్త్యమునందు నవీన, ప్రాచీన విజ్ఞానము
లు వ్యాపింపజేయుటకు, విద్యావ్యాప్తికొరకును, సాధ్యము
యినంతమట్టుకు వ్యవహారభాషకు దగ్గరగానుండు భాషలో
గ్రంథములను రచింపవలయునని విద్యాధికులను ఈసభవారు
ప్రార్థించుచున్నారు.

(ప్రతివాడుకయు) : చిట్టూరి నారాయణరావు.

అమోదములు : బామెర్ల వెంకటరావుగారు.

కె. యస్. రాఘవాచార్యులుగారు.

చిట్టూరి నారాయణరావుగారు

ప్రాచీన గ్రంథములు నవీన గ్రంథములు అందవలెను. భార
త ప్రపంచములను గూర్చి యువకన్యలించిరి. స్వయముతమేధో వివ
రింపవలసియున్నది. ప్రాచీన గ్రంథములకు కవియంద్దేశించినరీతిని
యచ్చిత్రింపవలెననియు. అట్లు చేయవలెననియు పూర్వకవులయె
డల ఆపరాధముచేసినవార మగుదుము. భాషామూలమున అంత
రాతీయత గలగలగుట. వ్రాయబోవుకవులు ప్రజలను మనసు

నందుంచుకొనవలెను. ప్రజలకు తగిన భాషయు నాడవలెను.
వ్యావహారిక భాష ర్చుప్రసిద్ధులగుకొని వారిని లేవదీయును.
దేశముతో పనిచేయువలెను.

బామెర్ల వెంకటరావుగారు

(ప్రజల కంఠానికి ఉపయోగపడాలి) అట్లుగానాలంటే
వాడుక భాషలో వ్రాయవలెనని. అర్థమయ్యే గ్రంథము లెక్కు
వగా నండవలె.

నుప్రసిద్ధులగుములకు వ్యతిరేకము కాకుండ వ్యవహార
భాషకు దగ్గరగా

సవరణ:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు. పూర్వకవి
సాంప్రదాయములకు వ్యతిరేకము గానంద ఇను సవరణతో
తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

ప్రభుత్వ సహాయము

ప్రభుత్వము గ్రంథాలయములవరకు ప్రజాధీనమయ్యును
గ్రంథాలయపోషణకు ప్రభుత్వాధికారులు బహుస్వల్ప సహాయ
ము చేయుచుండుటకు ఈసభవారు చింతిల్లుము రాబోవు బడ్జె
టునుండియునను ధారాళవిరాళవద్ధి నుపక్రమించుట గాక
యనియు రిజిస్ట్రేషన్ రుసుము రూ 50 నుండి రూ 10 లకు
తగ్గింపవలయుననియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును ఆధ్యక్షులు లంపపాదించిరి. ఏకగ్రీవముగ
ఆమోదింపబడెను.

ఉపసంఘ నిర్మాణము

గ్రంథాలయోద్యమ కార్యక్రమము సాంధ్రదేశమునందు
పునరుజ్జీవింపజేయుటకు ఈ క్రిందియుపసంఘము నేర్పరచు
చున్నాము.

అధ్యక్షులు—బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు,
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు.

సూరి నరసింహముగారు-కార్యదర్శి.

సీరిసి ఆంజనేయులుగారు—

ముచ్చకోట వెంకటరాయయ్యగారు కర్నూలు, నాశం
కృష్ణారావుగారు, గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు, ఎక్కలి
రామయ్యగారు, ఉన్నవలక్ష్మీబాయిమ్మగారు, మా. బాపినిడు
గారు.

ఖద్దరుధారణమును ప్రోత్సహించుచు ఆధ్యక్షుడు ఒక
తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

బాపట్ల నవారి నేట్ జడ్జి కోర్టు

వి. పి. నెం. 15/27

పిటీవనరు:—(బుయ్యగ్రండు) పల్ల పోతు వెంకటకృష్ణ
మ్మ కుమార్లు వరహాలస్వామి, వైశ్యకులం, బాండ్రపేట వర్త
కుడు, బాపట్ల తాలూకా.

కౌంటరు పిటీవనరు:—(బుయ్యదాతలు) ఊటుకూరు
కోటయ్య మరికొందరు.

పైన నుదహరింపబడిన పిటీవనరు 1920 సం॥ 5 వ
ఆక్టులోని 10 క్లెక్సు ననుసరించి 1927 నవంబరు 15 వ తేదిన
యీ కోర్టువారిచేత యన్సాల్యెంటుగా తీర్మానింపబడెను.
బుయ్యదాతలు తనతన హక్కులను గుంటూరుజిల్లా అసీషియల్
రిజిస్టరుగారియెడల తెలియపర్చుకొ గలందులకు యందు మూల
ముగా తెలియజేయబడినది.

విడుదలకాలము 15-11-27 తేదీనుండి 1 సంవత్సరము
వరకు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టు, ఏ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్,
16-11-27. ప్రిన్సిపల్ సర్వాధికారి జడ్జి.

పోగొట్టుకొనిన శక్తి

నూతన వైటల్ గాండ్సు పిల్మ్
నుగురించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కరికి జవాబు లిచ్చుటకు కష్ట
సాధ్యమని తోచుచున్నది. జర్మనీ
నీనుండి క్రొత్తవరకు ముద్రాను
నకు నవంబరు 25 వ తేదీకి వచ్చు
నని తెలుచుచున్నాము. ఉత్తర
ములు రహస్యముగా నుంచబడిన,
వివరములకు:—

Dr. Strandgard's Secretary,
7, GRANT ROAD, BANGALORE.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ప్రైవేటువిద్యార్థులు.

కాలేజీ చదువు కొన్ని వేలతోనే కాని నెరవేరునది కాదు. అందువల్ల ధనవంతులుమాత్రమే విద్యను పొందగలుగుచున్నారు. డబ్బులేనివారలు విశ్వవిద్యాలయవిద్యను పొందుటకు ఏమాత్రమును అవకాశములేదు. ఎంత కష్టించి చదివినను, ధనాభావము వీరి విద్యార్థిత్వానుమతిను ప్రతిబంధకమై, వీరి కుతూహలాన్నిపై నీరు చల్లుచున్నది. ధనలోపముచేతను, గృహకృత్యముల వల్లను, తదితర ఇబ్బందులవలనను కాలేజీలో చదువ లేనివారులకు, ప్రైవేటు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు రానిచ్చు అవకాశము మనదేశములో కొన్నిచోట్ల కలదు. కాని మన ప్రాంతములనుండి, వలసపోదలచినవిద్యార్థులకు, అనేకచిక్కులను కల్పించి, వారిపరీక్షల ఉపయోగమును మన వారు పొందకుండుట కట్టుదిట్టము చేసినారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో కూడ నిట్టియవకాశమున్నచో, ఇతరులకు దేవురింపకయో, చాలమంది బీదవిద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయవిద్యను పొందగలుగదా?

ఆగస్టు 27 వ తేదీన జరిగిన అకాడమిక్ కాన్ఫరెన్సులో ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదింపబడినది "ఈ విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు రాదలచిన విద్యార్థి ఈ విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధింపబడిన కళాశాలలో చదివయుండక పోయినను తనంతటమంచి విద్యాభిక్షామును పొందియున్నాడని తోచినయెడల ఆయన ప్రత్యేక పండ్లములందు సిండికేటువారు పరగు విద్యార్థి కళాశాలలో చదివయుండకపోయినను పరీక్షకు హాజరగుటకు అనుమతించియున్నాడు. ఈ తీర్మానము చాలసంతోషములకు అవకాశము నిచ్చుచున్నది. ఒక విద్యార్థి తాను మంచివిద్యాభిక్షాముని పొందియున్నాడని సిండికేటువారికి దుజావు చేయుటెట్లు? ఏ ప్రిన్సిపాలు గారి సర్టిఫికేటు నీయవలెనోగదా ఇట్టి పర్టిఫికేటును సంపాదించుట ఏ గొప్ప గొప్పవారికే కాని సామాన్య విద్యార్థులకు అసాధ్యమును విషయము అందరకు తెలిసినదే. పలుకుబడిగలవారు మాత్రమే సంపాదించగల సర్టిఫికేట్ల పద్ధతిని తీసివైచి విద్యార్థియొక్క విద్యాస్థావరమును పరీక్షించుట కొక ప్రీమియరీ పరీక్ష ఏల ఏర్పాటు చేయరాదు? ఇట్టిదూర్వు లేనియెడల ఈ తీర్మానము ఏఒకరిద్దరికోతప్ప, విద్యార్థులకందరికి ఉపయోగపడక నిష్పాక్షపాతముతో యోచించినవారి కెవ్వరికిని తోపక పోదు.

నెవ్వెంబరు 30వ తేదీన జరిగిన సెనెటుసభ ఎడెండా 49వ ఐటెములో ప్రైవేటుకమునకు కె. సూర్యనారాయణ మూర్తిగారిక సవరణను ఉపపాదించినారు. "విద్యాభిక్షాముని పొందియున్నాడ" డనుటకు, మారు "విద్యకుకలిగియున్నాడ"నియు "బీదతనముచేతను తదితరమైన సకారణమైన ఇబ్బందుల వల్ల కాలేజీ హాజరుకాలేనప్పుడు" అనియును తీర్మానములో నుండవలెనని వీరిసవరణ. ఈసవరణలేని ప్రైవేటుకము, దాదాపు నిష్ప్రయోజనమేకదా! విశ్వవిద్యాలయము సర్వజనోపయోగకరము కావలెననునా నెవ్వరును ఈసవరణకు అడ్డుచెప్పరని తలంచెదను. ఇతరదేశీయులలోని కేంబ్రిడ్జి, లండన్ విశ్వవిద్యాలయముల పరీక్షలకే, ఇచ్చట వారు ప్రైవేటుగాచదువుచుండగా, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపరీక్షలకే చదువనీయరాదు? దీనివలన బీదవిద్యార్థులకుకూడ విశ్వవిద్యాలయ విద్యాప్రాప్తి తప్ప మరే ప్రమాదము జరుగదుకదా?

మ. రా. శ్రీ కె. సూర్యనారాయణమూర్తిగారి సవరణ మొన్నటి సెంటర్ గ్రామంలో చర్చనరానట్లు తెలియుచున్నది. రాబోవు సెనెటుసభలో, ఈసవరణకు అనుకూలముగ తమ సమ్మతి నీయ, సెనెటుసభ్యులందరిని వినయపూర్వకముగ వేడుచున్నాను.

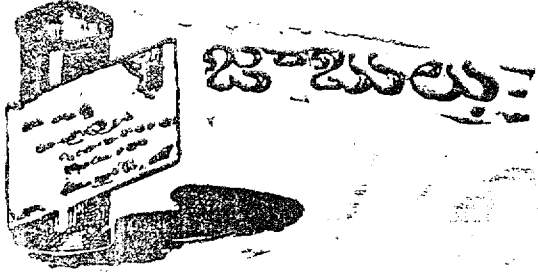
"విద్యాభిమాని"

తప్పిపోయిన బాలుడు

గుంటూరుజిల్లా ఓలేరుగ్రామ కాపురముడు కమ్మవారు 14 సం॥ముల వయసు పేరు ముమ్మసేని సారాయణయను బాలుడు 1 నెల క్రింద ఇల్లు వెడలిపోయినాడు. ఇతను హిందీభాషను అభ్యసించుటకు కోరిక కలిగినట్లు తోచుచున్నది. ఎచ్చటనైనను హిందీపాఠశాలలోగాని సంస్కృతపాఠశాలలోగాని జాతీయ పాఠశాలలోగాని చేరినయెడల ఉన్నసంగతి ఈ దిగువ అడ్డెనుకు తెలిపి పుణ్యముకట్టుకొన ప్రార్థితులు.

బ్రహ్మాండం నరసింహం,

ఓలేరు-గుంటూరుజిల్లా.

కోటిపల్లి సహకార సభలు

ఈనెల 3, 4 తేదీలందు మా గ్రామమునందలి లోకలు గో-అపకేట్రపు యూనియన్ వారి యాదరణమున యూనియన్ కు సంబంధించిన వివిధ సహకారసంఘముల పంచాయతీదార్లకు సహకారోద్యమ విధానమునుగూర్చియు, సంఘనిర్వహణ సంబంధముగూర్చి విద్యుత్ కర్రములనుగూర్చియు ప్రముఖుల చే సుపవాసముల నిప్పించుటకొరకు సభలు యేర్పాటుచేయు దినవి. ఈ సభలకు యీ యూనియన్ కు సంబంధించిన వివిధ సంఘములనుండి గురూరు ముప్పదిమంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. యీ సభలకు మాజిల్లా (తూర్పు గోదావరి) సహకార సంఘముల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారువారుగూడ విచ్చేసి సభలు సాంగ ముగవరకునుండి వచ్చిన పంచాయతీదార్లకు ఉపవాసముల పూర్వకముగను ప్రశ్నోత్తరపరకముగను వారివిద్యుత్ కర్రములను చక్కగ బోధించి సభికులయొక్కయు, సభానిర్వాహకుల యొక్కయు కృతజ్ఞతను పాత్రులైరి. సంఘనిర్వహణమునందు పంచాయతీదార్లు ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయములకు గురించి యూనియన్ కార్యదర్శి గోదావరి సత్యనారాయణ గౌడగూర్చి, అగ్రాసభాధిపతి చిలుమూరి శేషగిరిరావు పంతులు గౌడగూర్చి ఉదయము, సాయంకాలము సమావేశములలో ప్రబోధమొసర్చిరి. వచ్చిన ప్రతినిధులందరకును వుచిత భోజన వసతి యేర్పాటుగావించబడినది. 4-వ తేదీ సాయంకాలపు సమావేశముతో సభలు ముగిసినవి.

మూగుల వెంకటనారాయణ.

పండితుల దౌర్భాగ్యము

మన రాజధానిలోని కలాశాలలలోను మహా పాఠశాలలలోను భాషాభివృద్ధులను పండితుల స్థితి చాల వెనుకబడియున్నదను విషయము సర్వలోకవిదితమే గద. ఇట్లుండ కొందఱు మహానీయులకు కాసనసభా సభ్యులున్ను, పత్రికాధి పతులును పండితుల స్థితిని విచారించి వారివారి పత్రికలలోని ప్రధాన వ్యాసములను వ్రాసిరి. అందులో స్వరాజ్యపత్రికాధిపతులు ప్రథమమునను డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు పత్రికాధిపతులు తదనంతరమునను ఆంధ్రపత్రికాధిపతులును అభినందనీయులే. కాసనసభా సభ్యులున్ను అందులో ముఖ్యముగ మహారాజరాజశ్రీ రావు సాహెబు ఇ. ఎల్. గురుస్వామిగారును పండిత సమాజము వారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులై సంస్థవనీయులైరి. ఇంత ప్రయత్నించినను పండితుల వేతనాభివృద్ధినిగూర్చిన తీర్మానము నెడటి అక్టోబర్ నెలలో కాన్ఫిడెన్స్ చర్చకు రాక నిలచియుండ వాత నవంబర్ సభలో చర్చకు వచ్చుననియు బాంటులోపల్ల న దనియు ప్రకటించినతోడనే పండితసమాజసభ్యులు సంతసము నొందిరి. కట్టకడకు నవంబర్ నెలలో కాలవ్యవధిలేనందున సదరు తీర్మానము చర్చకు రాకయే పోయినది. అందు నలన పండిత సమాజసభ్యులు భగ్నాకులయిరి. మరల కాన్ఫిడెన్స్ సమావేశము జనవరినెల 23 వ తేదీ జరుగబోవుచున్నదని పత్రికలద్వారా తెలియుచున్నది. రాబోవు జనవరి కాసన సభలోను ప్రైవేటుకమును రావుసాహెబు ఇ. ఎల్. గురుస్వామిగారు మరల ఉపపాదింప గలరనియే పండితసమాజ సభ్యులు ఎదురుచూచు చున్నారు. మహాజనసభా హాలులో వే. రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షముక్రింద జరిగిన సభలో ప్రైవేటుకమును బలపరచుటకును పలువురు కాసనసభ్యులు పండితుల యోగ్యతలను గురించియు వారికి యివ్వవలసిన స్థాన వేతనాదులనుగురించియు ఉపన్యసించియున్నారు. మ.రా.శ్రీ వే. రామదాసుపంతులుగారున్న విద్యాకాశామాత్యునికి ప్రైవేటుకములను పంపియే యున్నారు. కాసనసభలో ప్రైవేటుకము నామోదింపజేసి పండితుల కృతజ్ఞతకును అభినందనమునకు పాత్రులు గావలయుననియు, మరల రాబోవు కాసనసభలోను ప్రైవేటుకమును సుపాదింపజేయ రావుసాహెబు ఇ. ఎల్. గురుస్వామిగారిని ప్రార్థించు చున్నారము.

సి. శంకరనారాయణశాస్త్రి,

కార్యదర్శి, పండితసమాజము, మైలాపూరు, మద్రాస్.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ నవంబరునెల 17 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి	రు 122 మొదలు	126 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుకుమా తెనాలివి ,, ప 42, కలవి	రు 15 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో	,, 16 4 0	16 8 0
ధిల్లి ,, డిబ్బో	,, 16 8 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 8 0	12 0 0
శువులు ,,	,, 20 0 0	22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిబ్బో	,, 18 12 0	14 4 0
పెసలు ,, డిబ్బో	,, 16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిబ్బో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలనులు ,, ర 195	,, 15 0 0	15 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె బా 1-కి	,, 155 0 0	160 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	24 0 0
కొండాపురం శేష సెనశివ్య బా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 48 0 0	46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 117 మొదల నూనె 114 0 0		
ఆముడము బా 1-కి	100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపకుపు బా 1-కి	78 0 0	74 0 0
మారపకుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40, 45	
కాశపాస్త్రీపాయకట్టు ,,	,, 50, 55	
బెల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	57 0 0
అన్నా చక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 4 0	28 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	49 0 0

5. ఇనుము

పట్టాకం బా 1-కి	,, 29 8 0	80 0 0
చదరం	,, 24 0 0	88 0 0
రవుండు	,, 24 0 0	82 0 0

6. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహం యాటి	రు 7 12 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,, 5 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 2 0	
నెం 60 ,, కారం టెన్ని	,, 10 8 0	
నెం 20 1/2 శాపురశి	,, 7 4 0	
నెం 20 1/2 రెబ్బెస్ట్రీలు	,, 7 6 0	
40 జమ్మరు 10 పా	,, 10 4 0	
నెం 44 సాండా	,, 5 8 0	
నెం 4 టెన్ని మసీదు	,, 4 0 0	

7. దూది

బోండానెస్తు బారువ 1-కి	రు 890 0 0	

8. లోహములు

వెండి 100 రులం 1-కి	రు 61 8 0	రు 61 12 0
బంగారు రులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
వవరము 1-కి		18 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 230 0 0	235 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 252 0 0	254 0 0

రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లరులాండు అలిజరయిన్ సింహం	62 0 0	
,, కీలరవ 1 రతి	1 14 0	
,, 14 రతులు	1 18 0	
,, 28 రతులు	1 13 0	
,, 56 రతులు	1 12 9	
,, 1 అందరు	1 12 6	

జేర్కటు పాష్ట స్కాల్ తేల్ అనగా (టర్నిరెడ్డు)	8 8 0	
కాంగో 8 కి	1 0 6	
వవరు 4 కి	1 2 0	

బాపట్ల

(స్వకీయవిలేఖరి)

బదలాయింపులు

నవంబరు 14:—ఇదివరలో ఇచ్చట (ప్రిన్సిపలు డిప్యూటీ) మున్సిఫ్ గా నున్న మ-రా-రా వేలమూరి వెంకటసుబ్బారావు గారిని వరసాపురం సబ్జడ్జిగా అప్పాయింటు చేయించినారు. అదివరకు డిప్యూటీ మున్సిఫ్ గా నున్న మ-రా-రా నలబూరి గోపాలకృష్ణారావుగారు (ప్రిన్సిపల్ డిప్యూటీ) మున్సిఫ్ గా నియమించబడిరి. మ-రా-రా సి. యల్. నరసింహాచారి. బి. ఎ. యం. ల్. గారు బాపట్ల అదివరకు డిప్యూటీ మున్సిఫ్ గా అప్పాయింటుకాబడి, తేపువచ్చి ద్వారీపుచ్చుకొనెదరని తెలియుచున్నది. వీరు ఇదివరకు వరసాపురంలో ప్రాక్టీసుచేయుచున్నవకీలు.

ఇక్కడటాకు ఆఫీసుగా నున్న మ-రా-రా. ఆర్. వెంకటేశ్వర్లు పంతులుగారిని బెజవాడ అసిస్టెంటు కమిషనరు గా బదలాయించగా వారిస్థానే మ-రా-రా. నర్సాజి పేర్రాజు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు వచ్చియున్నారు. వీరు నెల్లూరునుండి బ్రాన్స్ ఫోర్ అయినారు.

సబ్ కలెక్టర్ గా నున్న మ-రా-రా. పి. నారాయణ రావుగారు మద్రాసులోని మాజూరు ఆఫీసుకు మార్చగా, వారికి బదులు కాకినాడనుండి డి. మల్లికార్జునరావుగారు ప్రాజెక్షనరీ సబ్ కలెక్టర్ గా వచ్చియున్నారు.

టీపార్టీ

వేలమూరి వెంకటసుబ్బారావుగారు మున్సిఫ్ గానందిన వరసాపురం సబ్ జడ్జిగా వెళ్లి సందర్శించిన, 12-11-27 తేదీన కోర్టు ప్రాభువాదాన్ని, 18-11-27 తేదీ ఆనగా నన్న పాయం త్రం న్యాయవాదిపంపుమ రెండు టీపార్టీ ఇచ్చియున్నారు. న్యాయవాది పంపుమారు పంత్ పాటకచేసికూడ తెల్పించి మిగల సంతోషముగానూ, వైభవముతోనూ జరిగిరి.

ఈ గ్రామ సరస్వతీవిలాస సభవారు నిన్న సాయంత్రం 18-11-27 తేదీన గ్రూపు ఫోటో తీయించుకొని, సబ్ కలెక్టర్ గారు పి. నారాయణరావుగారు మద్రాసు మాజూరు ఆఫీసుకు బ్రాన్స్ ఫోర్ అయి వెళ్లి సందర్శించిన టవునుహాలో నారాయణరావుగారికి టీపార్టీ ఇచ్చియున్నారు. వారు ఇక్కడ ఉన్న కాలములో తన దూర్వేది చక్కగా ఏర్పాటుచేసి నిర్వహించి ప్రజాసమృద్ధిని బడపించుచున్నారు. అందరితోనూ కడు అనోన్యముగానూ, సఖ్యముగానూ ఉంటూ చాలమంది పురవాసులకు చికిత్సా సేవలు చేసితిరి. వారి బ్రాన్స్ ఫోర్ కు అందరు విచారించుచున్నారు. ఈ రాత్రి మద్రాసు పయన బయ్యెదరు.

వర్స పాతము సహాయనిధి

ఈనెల 1, 2 తేదీలవర్సము కాక, దరిమిలాకూడ ప్రతి నిత్యము కర్షించుచునేయున్నది. మొన్నటి, నిన్నటినుండి కలిసిన వర్సమును బట్టిని మేళు సందలనమును బట్టిని, ఆకాశ వైభవిన బట్టిని ముల తుపాన వచ్చునేమో యని భయము గలుగుచున్నది. నేడు ఉదయంకూడ భారాళముగా కర్షించినది. కాని నేడు ఉదయం 11 ఘంటలనుండి, మేళుములు లేక, ఆకాశము నిర్మలముగా నుండి, చక్కగా ఎండకూడ కాయుచున్నది. ఇదివరలో తుపాన వర్సమునకే బాపట్ల చుట్టప్రక్కల గ్రామములైన అప్పికట్ల, నందూరు, మర్రిపూడి, భిర్రపూడి, జమ్మలపాలెం, కారంచేడు, స్వర్ణ వనైరా అన్ని పల్లపు పూర్ణకన్నా మితిలేని నష్టము గలిగి, బీదలకు నిలువ నీడలేక గృహములు కోల్పోయి, తినటకు తిండిలేక చులచుల మాడుచున్నారు. దీనికి తోడు గోరుచుట్టుపై రోకటిసా టన్నట్లు,

చేతిపనులు - వర్తకరహస్యబోధిని

4201

50 రూపాయలనుండి 500 రూపాయలవరకు నెలకు సంపాదించవచ్చును.

ఈ పుస్తకములో అనేకవిషయాలైన, సబ్బడినుసులు, నెంట్లు, ఆత్మక, వెండ్రుకలు వెరగడమునకు తెలుసులు, హేరాయత్తు, పవర్ మెంటు, వార్షిక్, వర్సములు, లక్ష్మీకోపులు, పన్నీరు, పర్లత్తు, ఎరేబుడ్ వాల్వర్, మెనపు పత్తులు, కర్పూరం, ఆద్దులు, ముందుగడ్డ, సిరాదనుసులు, నిల్వ యిచ్చేవిధము, చాయవేయు విధము, రంగులు, వేసలయిస్, కన్నురి, బాంసంచా, రొట్టె, బమ్మ, బిస్కెట్లు, కేకు, ఆనందబిస్కెట్, బిస్కెట్టు, బుర్రము, బూట్ పాకెట్, మసాలాపాడి, ఉడవ్వులూం, బిరుంబాబర్, కాడి, అగ్గిపుల్లులు, కాగితము, పెన్సిలు, పల్లపాడి, లేవ్యము, తెలయ, మాత్రలు మొదలగు అనేక చేతిపనులు యంత్రసంబంధము నభివేషించక సాధారణముగ నులభముగ అందు ముఖ్యముగ లాభాబాయప్రపంచముగ తయారుచేయ నీలుపడగల పరిశ్రమలు 220 యిందు ప్రాయబడియున్నవి.

పుస్తకమునెల రూ. 1-0-0

మాణిక్యవిలాస ముద్రాక్షరశాల, 12 అరుణాచల మొదలి వీధి, మదరాసు.

17 గురు బెజవాడ ఆంధ్రవాలంటరీలు

నెల్లూరుచేరుట

18-11-27 తారీఖున బెజవాడలో, బెజవాడ మ్యునిసిపల్ ఉద్యోగములు ఏటేట జరుపు గొప్ప వనసమారాధనకు చాలమంది ఆంధ్ర వాలంటీరులూడ అవ్వనితులయి వచ్చి యుండిరి. నెల్లూరు ప్రాంతములందు గాలివాన చెప్పరాని నష్టమును కలగజేసినదనియు, ప్రజలకు చేయవలసిన సాయమెంతయో కలదనియు, దీనికిగాను స్వచ్ఛంద సేవకుగా కావలయుననియు, అచ్చటికి చేబడిన ఆంధ్ర స్వరాజ్య పత్రికల ద్వారా, సభలో జరువగా అందరును ఆనేక పూరితులయిరి. శ్రీయుత బేతేంద్ర కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఒక వారమున ములనుంచి పనిచేయుచున్నారని వారికి తెలిసెను. బెజవాడ ఆంధ్రభవంపూర్ణకులకు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావు పంతులుగారు అచ్చటనే యుండిరి. ఆంధ్రభట సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీయుత వయ్యాయ్య జమిందారుగారు పంపిన రూ. 800/ లు అప్పుడే అక్కడికి నూజవీటి స్కాటుమాస్టరు గారగు మంచికలపూడి కుటుంబరావుగారు తీసుకొనివచ్చిరి. తరువాత శ్రీయుత కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు ఒక రూ. 100/ లును యిప్పించి నెల్లూరుకు వెళ్లి అక్కడ పలు కష్టములు నొందు ప్రజలకు సేవచేయవలసినదని వాలంటీరులకు ఆహ్వానించి పంపియుండిరి.

18 వ తారీఖు రాత్రి మొయిలలో బయలుదేరి నెల్లూరు తెల్లవారు వరకు తేరితిమి. చెన్నానది వంతెనను దాటువరకు, దావానలముచే దగ్గింపబడి మోడలు మాత్రము మిగిలియున్న మహదర్శనమువలె నెల్లూరు పట్టణము తెల్లవారుగూమున రయిలుదిగవరకు మాకు గన్పట్టెను. రయిలుకు సమీపమున ఎంతయో మనోహరముగానుండి సత్రములలో దిగనిపాటకము జనమున కాశ్రయమై, చల్లని రసాలననము ధ్వంసమైపోయినవి. రయిల్వే బ్రిడ్జింగులన్నియు పాడైపోయినవి. పట్టణముంతయు భీభత్సాస్థాయించున్నది. ఇండ్లన్నియు విస్తృతాకారమున పొంది, దురవస్థకు దెబ్బపుచున్నవి. రోడ్లమీద పడియున్న చెట్లకు తీరువారు లేరు. దారి కడ్డముగా పడియున్న పుల్లల నైనను బీదజనులపయోగించు కొనుటకు ఉత్తకృ లేదు. పట్టణములోని ముక్తి కాలువలన్నియు పూడి, నీళ్లు చాల చోట్ల నిలుచుచున్నవి. ఒకరికొకరు ప్రసాసేవముల తామే స్వయముగా ముక్తి కాల్వలను బాగు చేయవలసి జబ్బుపడిరి. 3, 4 దినములనుంచి షోడోపాతముగా వానమరియుచున్నది.

పట్టణ పరిసరముల జరిగిన గలిగిన ప్రజానష్టము చెప్పుటకు బీటలేదు. నెల్లూరు తాలూకాలోను కోపూరు తాలూకాలోను ఎక్కడనెక్కడను సందర్శించినవి. కావలి, ఆత్మకూరి తాలూకాలలో కొంత కొంత స్వము సంభవించినది. నెల్లూరుకు సమీపమున 5, 6, 8, 9 మైళ్ల దూరములో నుండిన నారాయణరెడ్డిపాడులో అన్ని యిండ్లు పూర్తిగా పడిపోయినవి. కం వంచిలో యిండ్లు ముప్పాతికే కేల గూలినవి. ఇనమడుగులో కలగా ఎక్కవగానున్నది. అల్లూరు గ్రామము చుట్టు ప్రక్కల 80 గ్రామములకు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు వెళ్లి సంచారము చేసినవచ్చినారు. అక్కడ కలరా బాధ చాల ఎక్కువగానున్నది. పశువుల శవములు ఎక్కడి వక్కడ పడియున్నది. ముఖ్యముగా మల మాడిగ గూడెములలో మాత్రమే విశేషముగా యావ్యాధి వ్యాపించియున్నది. వారికి చాలమందికి వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, యింగ్లీషు మందులు తినమన్నను బ్రతిమలాడి కొన్ని యింగ్లీషు మందులును, విశేషముగా ఆయుర్వేద మందులను స్వయముగా వాడినారు.

ఇప్పుడు కోడూరు, మైపాడు, కనకపూరు గ్రామముల చుట్టుప్రక్కల విశేషముగా బాడ్లము ప్రబలుచున్నది. బెజవాడ వాలంటీరులు జబ్బులు ఎక్కువగా నున్నచోటికి ముందజవేసి ఇట్లుటకు నిశ్చయించుకొని బెడలిపోయినారు. సానిక నాయకులు రాఘవయ్యగారు, వెంకటసుబ్బయ్యగారు యింకా యిద్దరు స్త్రీదర్లు పల్లెలోని యితర కార్యగను నాయకులు మాతో సంతోషముగా కలిసి పనిచేయుటకు బయలుదేరుచున్నారు. ఈ రోజున వై ఫిర్కాలలో గాక మా వాలంటీరులు గండవరము, పార్లపల్లి దామెంట్ల, ముద్దుకూరు, ఫిర్కాలలోకూడ పనిచేయుటకు ముతాముగా బయలుదేరి వెళ్లి నారు. ముఖ్యముగా బీదజనులకు యిండ్లు వేసుకొనుటకు తాత్పర్యము, పెద్దల్లు యివ్వవలసివున్నది. కలరా జబ్బులకు మందులు నిధిగా పంచిపెట్టవలసివున్నది. అన్నములేక పాలములలో నివసించు జనములకు భోజనమును కొంతసొడ్డము పంచిపెట్టవలయును. దీనికి ఎక్కువగా డబ్బు ఉదారపురుషులును ఏలూరు సానిక సంఘములును యాయవలయును. స్వచ్ఛందసేవకులు విశేషముగా విచ్చి ప్రజాసేవ చేసి, మానవసేవ చేయవలయును.

తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు.

రాయల్ కమిషనుకు బహిష్కరణ

రాజమండ్రిలో బహిష్కరణసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 18:—సంస్కరణముల రాయల్ కమిషనుకు బహిష్కరించవలెనా లేక ఆమోదించవలెనా అనువిషయమును కూర్చి 12-11-27 తేదీ సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ప్రకంధిరములో బహిష్కరణసభ జరిగెను. బారిష్టరు కందుల రరాధుపన్యాసి యం. యల్. సి. గారు అధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షులు వారి ప్రారంభోపన్యాసములో స్వయంనిర్ణయ హక్కును మరువరాదనియు, అట్టిసూత్రమునకు వ్యతిరేకముగ నిర్ణయింపబడిన రాయలకమిషనును బహిష్కరింపవలెననియు సభ్యులు హెచ్చరించిరి. 1919 సంవత్సరపు ఇండియా గవర్నమెంటు అక్టోబర్ పదిసంవత్సరములకొకసారి హైద్రాబాద్ స్వరాజ్య ఆర్థికతగూర్చి పరీక్షలకొరకు ఏర్పడిన నిబంధనకు శ్రీమముగా ఖండించి, అట్టి పరీక్షాసూత్రము భారతదేశగౌరవమునకు భంగకరమనిరి. పేరవ్రాసిన కమిషనుల నియమించి సంఘము బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారిని స్వామి నాయకుగారు ఆశీర్వాదించిరి. సెలవుకొనితీరి మాయలలో బడవద్దని సభ్యుల హెచ్చరించిరి. రాష్ట్రములలో కూడ కాసనసభకు తోడు, కాన్సిలు ఆఫ్ నేటువంటిసభకు ఏర్పాటుచేయు ప్రయత్నములు దేశాభివృద్ధికి భంగకరమనియు, దొరతనమువారి నిరంకుశాధికారమునకు అనుకూలముగా నుండుననియు సెలవిచ్చిరి. రాయల్ కమిషనును బహిష్కరింపమని సభ్యుల పలువిధముల ప్రార్థించిరి.

పిమ్మట పండిత చిరమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు యీ క్రిందితీర్మానమును ఉపసాదించిరి. తీర్మానము “ది 12-11-27 వ తారీఖున రాజమహేంద్రవరపాడుకు ప్రకంధిరములో సమావేశమై నూతనసంస్కరణముల రాయల్ కమిషనును బహిష్కరింపవలసినదిగా తీర్మానించుచు అనంతపురములో జరుగుచున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాజనసభవారిని కోయచున్నాడు.” ఈ తీర్మానముపై లక్ష్మీనరసింహంగారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. 18 శతాబ్ది కంఠములో నాల్గుమితులకు అన్నమును పెట్ట సాహసించిన బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారిని ఆశీర్వాదించిరి. కమిషనులో భారతీయులు తేరిని విచారించవద్దనిరి. భారతీయులన్నను, మైనారిటీవార్డు వ్రాయుటలో పీలుండుటతప్ప యింకొకవిధమున దేశమునకు ఉపకారము చేయుటకు పీలుండి దని చెప్పిరి. కమిషనును బహిష్కరింపమని సభ్యుల హెచ్చరించి, ఈతీర్మానమును బలపరుచుచు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు మాట్లాడిరి. అసహాయోద్యమమార్గమును తమ తోడిదేశములు ఎదలినందులకు విచారించిరి. సహకారమువలన స్వరాజ్య మెన్నడు రాదని గురుమూర్తిగారు సెలవిచ్చిరి. ఎసంప్లీలో రెండుసార్లులు అంగీకరింపబడిన బాతీయకనీపత్త డిమాండుకు మరువవద్దనియు, కాన్సురు కాంగ్రెసు అడిమాండుకు అంగీకరించినసంగతి మరువవద్దనియు, సభ్యుల హెచ్చరించిరి. స్వయంనిర్ణయమునకు మరువవద్దనియు, అసహాయోద్యమమును తిరిగి తేవడియమనియు, బహిష్కరించమనియు సభ్యుల కోరిరి. పిమ్మట పెన్సిటీ సత్వనాయకుగారు మాట్లాడిరి. భారతీయులందరు ఒక పార్టీగాజేరి పనిచేయుటకు అవకాశమిచ్చిన బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారిని ఆశీర్వాదించిరి. 1921 సంవత్సరములోని ఉద్యమముకన్న తీవ్రమగు బాతీయోద్యమము దేశములో బయలుదేరునని సత్వనాయకుగారు సెలవిచ్చిరి. కమిషనును బహిష్కరించమని కోరిరి. పిమ్మట పెద్దాడ ఉండరెవరావు బి. ఏ., బి. యల్., గారు మాట్లాడిరి. కమిషనును బహిష్కరించమని కోరిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతికాధిపతులగు గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మగారు మాట్లాడుచు ఈజిప్టులో మిల్లెనరీ కమిషనును బహిష్కరించినతీరును సైమును కమిషనును బహిష్కరించమని ప్రజల హెచ్చరించిరి. పిమ్మట తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

జూ ద ము

నవంబరు 14:—ఈనెల 6 వ తారీకు రాత్రి సుమారు ఒంటిగంటప్రాంతమున మావట్టపాలెనువారు నామిపేటలో నున్న మద్దాలి గణపతి అనుచానియిల్లుకు ముట్టించిరి. జూదమాడుచుండగా 11 నుండి పోలీసుబాధ పట్టుకొనిరి. 40 రూపాయలవరకు పోలీసువారికి అచ్చుబదలకెను. జూదమును ఆంగ్లక్రమతనని మా సభ్యులు ఇన స్వేచ్ఛరుగారు మ॥ రా॥ శ్రీ

దుర్గిరాల మాధవరావు బి. ఏ. గారును మాయిన్ని నుపేటబయలు న స్వేచ్ఛరుగారును టి. కనకయ్యపంతులుగారును చాలాప్రయత్నించుచున్నార. ఈసందర్భమున పీరుచేయుచున్నవనికి ప్రజలు సంతోషించుచున్నార. గతనాలుగుమాసములలో సుమారు 50 మంది జూదగాండ్రును ఎర్రబుచ్చేసిరి.

కొత్త చెరుమానుగారికి టీపార్టీ

రాజమండ్రిపురవాస్తవ్యులును న్యాయనాయకులు తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డు యధ్యక్షులును యగు మహారాజశ్రీ పోలగోవిందరావునాయుడు బి. ఎ. బి. యల్. గారు రాజమండ్రిపురపాలకసంఘమునకు అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడిన సందర్భమున వారిగౌరవార్థము ది 18-11-27 తేదీని సాయంత్రం 4 గంటలకు మ్యూజియములో బలో వెలసంఘమువారిపక్షమున రాజమండ్రితాలూకాబోర్డు సభ్యులును తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డు సభ్యులును రాజమండ్రి మునిసిపలసంఘసభ్యులును బియ్యపు పర్రకులును ఉదారస్వభావులు నగు మహారాజశ్రీ రంధిసూర్యనారాయణగారు ఆల్పహారవిం దొసగిరి. సుమారు 400 మంది టీపార్టీకినిచ్చేసిరి. ఏర్పాటులన్నియు బాగుండెను. నార్యనారాయణగారు అందరిని అతిగౌరవముతో సత్కరించిరి.

ఆర్పుకాలేజి

నవంబరు 15:—ఈ మధ్య గుంటూరులో జరిగిన హాకి ఆటలోను, బంతి ఆటలోనుకూడ రాజమండ్రి కాలేజీవారికే జయముకలిగెను. మధ్యపాననిపేదమును గూర్చి విషయ కాలేజీవారి యాజమాన్యమున, తీవ్రమగు చర్చజరిగెను. ఆంధ్రజిల్లాలోనున్న కాలేజీ విద్యార్థులందరు పాల్గొనటకు అవకాశమివ్వబడినది. రాజమండ్రి, కాకినాడ, గుంటూరు కాలేజీల వారు పాల్గొనేసిరి. రాజమండ్రి కాలేజీవారికి పదింటికి ఎగిరిది మార్కులును, తక్కిన రెండుకాలేజీలవారికి కలిపి ఏడుమార్కులువచ్చెను. ఇందులోకూడ రాజమండ్రి కాలేజీవారికే జయముకలిగెను.

మునిసిపల్

నిన్న జరిగిన అవసరసభలో సబుకమిటీవారిచే రాయారు చేయబడిన గవర్నరుగారికిచ్చు సన్మానపత్రము చర్చకువచ్చెను. బారిష్టరు కందుల పీరరాధుపన్యాసిగారు యీ సన్మానపత్రమును ఎదిరించుచు చక్కని ఉపన్యాసము నొసంగిరి. నిన్నటి సభకు ప్రరజను త్వరిని రాసినతేదు ఎలకో ఇంతరహస్యము తెలియకున్నది.

రాయల్ కమిషన్-నెల్లూరు

రెండవతూరి డిల్లీ కాసనర్యూ సభకు నెల్లూరు గంటూరుజిల్లాల తరుపున యెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత కాకుటూరు వెంకటరమణారెడ్డి బి. ఏ., బి. ఎల్., గారివద్దకు రాయల్ కమిషనుగురించి యిన్ బరువ్రాకువెళ్లగా ఈ క్రిందవిధముగా నాతో చెప్పినారు.

రాయలకమిషన్ నందు భారతీయులు లేకుండుట నిండా అసంతృప్తికరము. హిందూదేశ పరిస్థితులనుబట్టి దేశమునకు తగినటువంటి ప్రభుత్వవిధానము నేర్పరుచుటకు కమిషనులో భారతీయులకు తగిన యవకాశముండదు కాసనసభ్యులకమిటీలు రాయలకమిషన్ నిచ్చు సలహాలు యే ఫలితమును నిష్పజాలవు. కాసనసభ్యులు కమిటీలను యెన్నుకొనుటకు తీరస్కరించవలయును. కాసనసభలో ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయముతో కమిటీలు నేర్పడిన ఎన్నిక సభ్యులు తక్షణం రాజీనామా నివ్వవలయును. రాయలకమిషనును బహిష్కరించుటతోడనే భారతీయులు సంతృప్తిపడకుండుదు. ముందేకపరిస్థితులకు తగిన ప్రభుత్వ విధానమును భారతీయులు నేర్పరచి బ్రిటిషు న్యాయమంతులవారిచే సదరు విధానమును నొప్పుకొనుటకు మనమందరము సకల ప్రయత్నములు జేయవలయును.

సదరు ప్రయత్నములలో నొకటి బ్రిటిషు వస్తువుల నన్నిటిని బహిష్కరించి మనము మన సంఘీభావమును తెలుపవలయును

కొలా ఆదిశేషయ్య.

నిల్లమైన నువ్వులనూనె

మీరు మీఆహార పదార్థములను తెల్లగావన్న చేయబడిన నువ్వులలోనుంచి తీసిన ముడిచినూనెతో వండుకొని, ఆరోగ్యమును పొందవలెనని వివరములకు యీ దిగవచ్చిననామాకు వ్రాయును.

కె. బసవరాజు బ్రదర్సు.

(సామ్యకౌలు.)

M. S. M.

కావలెను

“కర్నూలు జిల్లా కోనెలపట్టణ తాలూకా అభ్యుక్తా మం రూరలు ఆనుపత్రంలో పనిచేయుటకుగాను ఒక రిజిస్ట్రు మెడికల్ డాక్టరు కావలెను. నెల 1 టికి రు 50 లు వేతన మివ్వబడును. దరఖాస్తుతో యోగ్యతాపత్రములు, గత సర్వీసు వగైరా వున్నయెడల 1927 వ సం॥ నవంబరు 25 వ తేదీలోపల ఈ క్రిందివారికి పంపుకోవలెను.”

కోనెలపట్టణ తాలూకాజిల్లా ఆఫీసు } యం. మత్తయ్య, (వెనెడెంటుకుగాను. 7-11-27

నాగపూర్ పైసీరు ఇన్చార్జెన్సు

కంపెనీ, లిమిటెడ్ 4186

హెడ్ ఆఫీసు-నాగపూర్ సిటీ

మేనేజింగు రెజిస్టరు:—రాధేషియమ్ వాషి మొదట వాల్మ్యయేషకలోనే బోనన్ ఇన్చార్జిగిరి.

సెంట్రల్ పరగణాలలోను పీహారు ప్రాంతములలోను అభివృద్ధిలో నున్న ఇండియా భీమాకంపెనీ.

మద్రాసు రాజధానియం దంతలను, సైబామ్ రాజ్యము నందును ప్రతిజిల్లాకు చురుకైనట్టి ను సామర్థ్యము గలిగిఉట్టియు ఏజెంట్లు కావలెను.

Apply to:— The Sajeewa & Co. Chief Agent, Mount Road, Madras.

త్వరలోపచ్చుచున్నార! త్వరలో వచ్చుచున్నార !!! మెడలిస్టు వచ్చుచున్నార! సర్టిఫికేట్లు పొందినవారు వచ్చుచున్నార!

పెద్దాపురం సిల్కుబట్టలు

మీకు కావలసిన అన్నిరకముల సిల్కుబట్టలు, జరీనూలుబట్టలు, ప్రకృతిచెందిన హెన్రుసిల్కు కోటింగు ఖద్దరుబట్టలు తీసికొని మద్రాసులో జరుగబోవు కాంగ్రెసు యజ్ఞవిడుదలకు వచ్చుచున్నార. కావలసిన రకములు యజ్ఞవిడుదల స్థానంలో మీరు స్వల్పలాభముతో తీసికొనవచ్చును.

వెసల. సుబ్బారాయుడు

అందుకో., సిల్కుబట్టల వర్తకులు, పెద్దాపురం.

(తూర్పు గోదావరి జిల్లా)

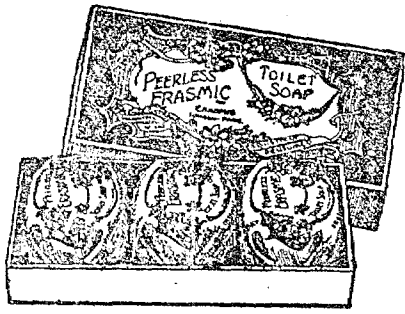
టెలిగ్రాఫిక్ ఆద్రను:—“సిల్క్స్”

గొప్పవత్సాత్ర. } మునత } గోవధవాపుటకు సత్వరధర్మము } వహించిన } త్వరలో సభ్యత నర్చుడు. } శ్రీ గౌతమీ } వహించును

గోరక్షణసంఘవిజయి

రాజమహేంద్రవరమున స్థాపించియున్న, శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణకేరణాలయమునందు శాక కల్యాణ మొనర్చెడి, వీధి గోవున భాయిలను, పశుపాలనలలోనుకూతుండ రక్షించి పోషించుటకును, పంకాపరమైవగోవిధ బాపి; అపరద్యాపర గోవులనుననల్లినగుటకును, సర్వురువుల సాహాయ్యముతో, ఆసంఖ్యాకముగ గోవునుభోజిగాననివాసములకు తగిన గోపృథనములు గల తోటపురుషులమున క్రయముపొంది యీ సంఘము రిజిస్టరుచేయించియున్నాము.

ఈ యువ్యమునందు మహారాజులది సామాన్యలవరకు హిందూమహమ్మదీయాది సోదరీసోదరులు తమతక్త్యానుసారము వేల వందలు పదులు ఒకట్లాడిద్రవ్యము దయచేసి సుమారు 10 నేలమంది సభ్యత వహించియున్నారు. లక్షలాదిద్రవ్యము వేసవేలసభ్యులు ఆత్మవ్యవస్థమొనర్చుచున్నది. విరాళములు వర్తాకములు మున్నగునందఱు సెంటునే రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘమువేర పోస్తుద్వారా తమ సంపూర్ణమైన యద్రస్సుతో సామ్యురసినతోడనే తిరుగుటపాలాదాతలకు అచ్చు రసీను రూపులుగ్గు అందచెయ్యబడును. ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకటనరసింహుడు. రాజమండ్రి

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP
2039 2

వేదికలవైననుండి నిచ్చు ఉపన్యాసములు

నిజముగా కార్యరూపము దాల్చునిచో
పరిశ్రమమున కెంతమాత్రమును లాభకారి గాదు.

పోస్టు బాక్సు నెం. 86, మద్రాసు. ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు.

రు 116 లు బహుమానము

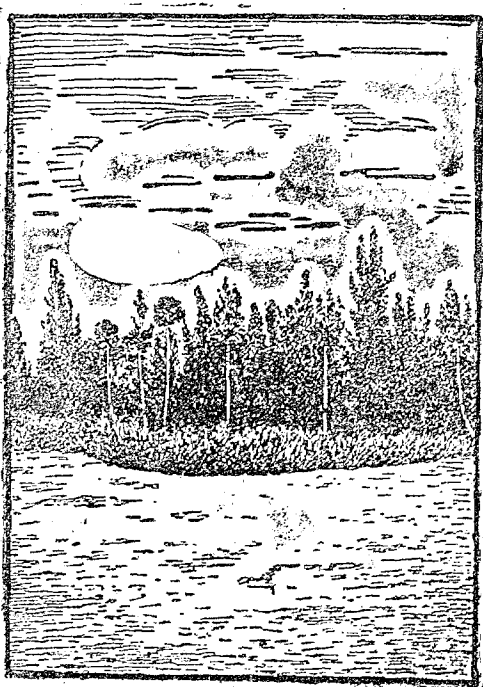
ఇప్పటివరకును రచించిన 15 జ్యోతిషగ్రంథములలోను, జ్యోతిషమును బొత్తిగా ప్రవేశము లేనివారు ను, నమ్మకము లేని వారు 8 ఆశాలు ఖరీదుగల జ్యోతిష ప్రథమబోధినియు, కొంతవరకు ప్రవేశముగలవారు రు 8-లు ఖరీదుగల జ్యోతిష విద్యాప్రకాశిక భావఫలాధ్యాయమును చదివినచో పూర్తిగా సహాయకారియగును. జ్యోతిష ప్రథమబోధినివలన ఒక వారములో జ్యోతిషమును ప్రవేశముగలిగితిమను. అట్టివారికి ఈ 2 గ్రంథములలో నేదినన్నకపోయినను పైబహుమాన మియ్యబడును. ఇంకను వివరములు కావలసినవారు వ్రాయును.

3349

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి,

గోపాలపురం, కొత్తవేటపాస్టు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఆరోగ్య శ్రమము.

చెన్నసట్టణమునకు సమీపమున
ఆరోగ్యసద్గుణుల ననుసరించి చికిత్సచేయుటకు
చక్కని ఆశ్రమము.

నూరడుగులయెత్తును, చక్కని నీడ
లును, పచ్చనిబయల్లును, నిర్మలమైననీరును,
ఇసుక నేలయును గల్గి వనప్రదేశమైనను నివాస
యోగ్యమై ఋష్యాశ్రమము బోలుస్వప్రదేశ
ము మిక్కిలి ఆరోగ్యవంతమై యున్నదని
డాక్టరు ముత్తు మొదలగు ప్రకృతిశాస్త్ర
వేత్తలు హెచ్చుగా కొనియాడియున్నారు.

వివరములు కావలసినవారు:—

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి,

బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం. భివగ్రత్తు,

మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు,

19, హరిసురూప, మదరాసు అసి వ్రాయవలెను.

Price Annas 10 only
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

“అత్యద్భుత ఫల గ్రంథము”

జాతకరత్నము 1 భాగము రు 1. 2 భాగము రు 2.
పూర్ణ జాతకము రు 10 లు. ప్రపంచమంతటనుండి గొప్ప
సర్వశ్రీకల్లును పొందియున్నారము. ఏజెంట్లు కావలెను.
(గోల్డ్ ఇండియన్ జ్యోతిషాలయము, కళింగోట, విశాఖపట్నం
4169 జిల్లా.

4154 మీజాతకవక్రముయొక్క నకలు గాని లేక పుట్టిన
తేదీ పరియైనకాలము తెలియబరచినయెడల ఫలితములు (వా
యబడును. జాతకము పూర్తిగాదశాంత్యశీలతో వ్రాయుటకు
15 రూపాయలును, 1 దశావళిలతో వ్రాయుటకు 8 రూపాయ
లును, 1 సంవత్సరమునకు 3 రూపాయలును తీసికొనబడును.
శ్రీ వెంకటేశ్వర జ్యోతిషనిలయము, బెజవాడ.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెలియింపజేసి
బడినది. ఏవ్లోకమున కేవలద్యమో తెలియుటకు వ్లోకసంఖ్య
గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున క్రింద నర్థము
వ్రాయబడినది. భారతముంతగ్రంథము. గొప్ప దీపిక గలదు.

మూడు వాల్మ్యములు	రు 12-0-0
శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము	1-8-0
హాలాస్యమాహాత్మ్య మనబడు మధురాపుర మాహాత్మ్యము	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము	0-12-0
పాండవాజ్ఞాతవాసము	0-12-0

26 జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

రాజమండ్రి కాశీశ్రీ పండితులు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది
సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు రచించినది ఆంధ్రభాషా
సంప్రదాయము చరిత్రాత్మకముగా 15 పూర్వలాక్షణికముల
ములతోను 160 పూర్వముహాకవుల ప్రయోగములతోను సులభ
తైలిని వివరింపబడినది. దీనికి శ్రీయంత కట్టమంచి రామలిం
గాచెడ్డి యమ. ఏ. గారు దివ్యమైన పీఠిక వ్రాసరి. సుమారు 60
మంది పండితులు సదభిప్రాయము లిచ్చిరి. అనేకపత్రికలు
ప్రకరించినవి. భాషాస్వరూపము తెలిసి యానందింపబడుట
దగిన యుత్తమగ్రంథము. 360 పుటలు 14 ప్రకరణములు 2
భాగములు. బాప్టిజికాక.

రెండు భాగములు కలిపిన టైంసు.	1-8-0
ఉత్తరరామచరిత్ర భవభూతికృతికి సరసమైన తెలుగు	0-12-0
ఆంధ్ర దేశరూపకము, రూపక, నాయక, రసాదుల లక్షణములు చక్కగా వివరింపబడినవి.	0-8-0
కావలసినవా రెట్లు వ్రాయవలెను.	

4150 మేడూరి-శ్రీరామమూర్తి,
ఇన్ని సుపేట, రాజమండ్రి.